

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	
1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА	16
3. ПРИХОДИ	55
4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО	56
5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ	56
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	57
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	58
8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	58
9. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ	59
10. ОБЕЗЦЕНКА НА НЕТЕКУЩИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	59
11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	59
12. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	60
13. ЗАГУБИ/ПЕЧАЛБИ ОТ АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА	60
14. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	61
15. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	62
16. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	63
17. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	66
18. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ	68
19. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА	70
20. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА	78
21. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	82
22. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ	82
23. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	83
24. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ	84
25. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	86
26. ДРУГИ КРАТКОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ И АКТИВИ	89
27. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	90
28. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	91
29. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	93
30. АКТИВИ И ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	94
31. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА	96
32. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ	100
33. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ	100
34. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	101
35. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	102
36. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	103
37. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	103
38. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	104
39. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	105
40. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	105
41. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ	109
42. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	111
43. ПРИДОБИВАНИЯ И УВЕЛИЧЕНИЯ НА УЧАСТИЯ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	121
44. ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ДЪЩЕРНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА И НАМАЛЕНИЯ НА УЧАСТИЯТА В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	126
45. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	128
46. ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	130
47. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	133

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА

Група Софарма (Групата) включва дружество-майка и неговите тридесет и седем (31.12.2014 г.: двадесет и осем) дъщерни дружества. Допълнително, Групата има инвестиции в седем съвместни дружества (31.12.2014 г.: в пет съвместни дружества). Към датата на изготвяне на консолидирания годишен финансов отчет Групата има инвестиции в три асоциирани дружества (31.12.2014 г.: в едно асоциирано дружество).

Дружество-майка

Софарма АД (дружество-майка) е търговско дружество, регистрирано в България със седалище и адрес на управление гр. София, ул. "Илиенско шосе" 16.

Съдебната регистрация на дружеството е от 15.11.1991 г., решение №1/1991 г. на Софийски градски съд.

Дъщерни дружества

Към 31.12.2015 г. дъщерните дружества в Групата са:

- Софарма Трейдинг АД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Варненски окръжен съд № 3594/16.10.1998 г. и със седалище и адрес на управление – гр. София, район Изгрев, ул. "Лъчезар Станчев" 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А”, етаж 12;
- Фармалогистика АД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Софийски градски съд от 12.08.2002 г. и със седалище и адрес на управление - гр.София, ул. "Рожен" №16;
- Електронкомерс ЕООД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Софийски градски съд по ф.д.№ 24456 от 1991 г. и със седалище и адрес на управление - гр. София, ул. "Самоковско шосе" № 1;
- Биофарм Инженеринг АД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Сливенски окръжен съд № 524/1997 г. и със седалище и адрес на управление - гр. Сливен, бул. "Тракия" № 75;
- Момина крепост АД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Великотърновски окръжен съд № 3426/1991 г. и със седалище и адрес на управление - гр. Велико Търново, ул. "Магистрална" № 23;
- Софарма Билдингс АДСИЦ – търговско дружество, регистрирано в България с решение № 1 от 14.08.2007 г. на СГС и със седалище и адрес на управление - гр. София, район Изгрев, ул. "Лъчезар Станчев" 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А”, етаж 20;
- Унифарм АД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Софийски градски съд по ф.д. № 3685 от 1994 г. и със седалище и адрес на управление - гр. София, ул. "Трайко Станоев" № 3;
- Фито Палаузово АД - търговско дружество, регистрирано в България с решение на Агенцията по вписванията № 20120924105551 от 24.09.2012 г. и със седалище и адрес на управление - гр. Казанлък, бул. "23 Пехотен шипченски полк" № 110;

- Софармаци ЕООД - търговско дружество, регистрирано в България с решение на Агенцията по вписванията № 201501191300026 от 19.01.2015 г. и със седалище и адрес на управление - гр. София, район Изгрев, ул. "Лъчезар Станчев" 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А”, етаж 12;
- Софармаци 2 ЕООД - търговско дружество, регистрирано в България с решение на Агенцията по вписванията № 20150617110324 от 17.06.2015 г. и със седалище и адрес на управление - гр. София, район Изгрев, ул. "Лъчезар Станчев" 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А”, етаж 12;
- Софармаци 3 ЕООД - търговско дружество, регистрирано в България с решение на Агенцията по вписванията № 20151202165822 от 02.12.2015 г. и със седалище и адрес на управление - гр. София, район Изгрев, ул. "Лъчезар Станчев" 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А”, етаж 12;
- Фарма Онлайн ЕООД - търговско дружество, регистрирано в България с решение на Агенцията по вписванията № 20140127170842 от 27.01.2014 г. и със седалище и адрес на управление - гр. София, район Изгрев, ул. "Лъчезар Станчев" 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А”, етаж 12;
- Медика АД - търговско дружество, регистрирано в България с регистрация по фирмено дело № 99 от 1991 г. на Благоевградски окръжен съд и със седалище и адрес на управление - гр. София, район Оборище, бул. "Княз Александър Дондуков" 82;
- Медика –Здраве ЕООД - представлява "Медика" АД в търговете и сключването на договори с болничните заведения, регистрирано в България с регистрация по фирмено дело № 7432 от 2001 г. на Софийски градски съд и със седалище и адрес на управление - гр. София, ж.к.Лагера, бл.38, вх.В, ет.1, ап.1;
- Медика Болканс ЕООД (S.R.L.), Румъния, в ликвидация - търговско дружество, регистрирано в Румъния с решение №8545/2010 г. на Градския съд в Букурещ, със седалище и адрес на управление в гр. Букурещ, ул. Върджил Маджиро №27А, ап. 2;
- Софарма Поланд З.О.О, Полша, в ликвидация - търговско дружество, регистрирано в Полша с решение № KRS 0000178554 от 04.11.2003 г. на XX Икономическо отделение на Районния съдебен регистър на Варшава и със седалище и адрес на управление – Полша, гр. Варшава, ул. "Шъшкова" № 58;
- Софарма Варшава СП. З.О.О, Полша – търговско дружество, регистрирано в Полша с решение № ДСР 0000372245 от 17.12.2010 г. на XII стопанско отделение на Държавния съдебен регистър на Варшава и със седалище и адрес на управление – Полша, гр. Варшава, ул. "Халубинскиего" № 8;
- ООО Софарма Украйна, Украйна – търговско дружество, регистрирано в Украйна с решение № 10691020000029051 от 07.08.2012 г. на Единния държавен регистър на юридическите лица и физическите лица - предприемачи и със седалище и адрес на управление – Украйна, гр. Киев, Оболонски район, проспект "Московский" № 9, корпус 4, ет.2, офис 4-203;
- ПАО Витамины, Украйна – търговско дружество, регистрирано в Украйна с решение № 133 от 15.04.1994 г. на Уманския градски съд и със седалище и адрес на управление – Украйна, Черкаска област, гр. Уман, ул. „Ленински искри" № 31;

- Иванчич и синове Д.о.о, Сърбия – търговско дружество, регистрирано в Сърбия с Fi-11350/91 на 14.10.1991 г. от Търговския съд на гр. Белград и със седалище и адрес на управление – Република Сърбия, гр. Белград, ул. “Палмотичева” № 13;
- Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград, Сърбия - търговско дружество, регистрирано в Сърбия с БД 49136/2015 на 05.06.2015 г. от Агенция по стопанските регистри на гр. Белград и със седалище и адрес на управление – Република Сърбия, гр. Белград, ул. „Палмотичева” № 13;
- СИА Бриз, Латвия – търговско дружество, регистрирано в Латвия с решение № 000302737 на 18.09.1991 г. от Търговския регистър на Латвийската република и със седалище и адрес на управление – Латвия, гр. Рига, ул. „Расас” № 5, LV – 1057;
- СООО Брититрейд, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 1983 на 24.09.2004 г. от Минския градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Минск, ул. ”М. Богдановича” № 118, офис 303 – Б;
- ООО Табина, Беларус – търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 1432/29.12.1999 г. от Минския градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Минск, Куйбышева, д. 57, к. 1;
- СООО Бризфарм, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Минския градски изпълнителен комитет в единния държавен регистър на юридическите лица и индивидуалните предприемачи под № 800007989 от 07.07.2009 г и със седалище и адрес на управление - Беларус, гр. Минск, ул. ”Есенина”, д.16, помещ.1 Н;
- ОДО Алеан, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 100160720 от 29.05.2001 г в Минския градски изпълнителен комитет в единния държавен регистър на юридическите лица и индивидуалните предприемачи и със седалище и адрес на управление - Беларус, гр. Минск, ул. ”Ташкентская”, д.16, корпус1;
- ООО Фармацевт плюс, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Минския изпълнителен комитет на 24.11.2000 г. / №1348 в единния държавен регистър на юридическите лица и индивидуалните предприемачи под №190174236 и адрес на управление – Беларус, гр. Минск, 1-ый Твердый переулок, д. 7;
- УАБ ТБС Фарма, Литва - търговско дружество, регистрирано в Литовския регистър на юридическите лица на 01.03.2013 г. / 303011389, със седалище и адрес на управление – Литва, гр. Вилнюс, ул. “Витауто“ № 8 / ул. „Лиубарто“ № 7, ПК: 08118;
- ОДО Вестфарм, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 590002202 на Гродненски градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Гродно, ул. ”Домбровского”, д.47, к.3;
- ООО НПК Биотест, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 48 от 24.07.1990 г. от Ленински районен съвет на народните депутати, със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Гродно, ул. „Гожская“ № 2;
- ОДО БелАгроМед, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 009126 от 29.06.2001 г. от Гродненски градски изпълнителен комитет, със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Гродно, ул. „17 Септември“;
- ТОО Софарма Казахстан, Казахстан - търговско дружество, регистрирано в Казахстан с решение № 5286-1910-04-ТОО от 06.11.2014 г. от Министерство на правосъдието, Ауезовски район, със седалище и адрес на управление – Казахстан, гр. Алмати, Ауезовски район, мкр. Мамир – 4, дом 190;

- ООО Данафарм, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение от 09.04.2004 г. на Бретски областен изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Брест, бул. „Машерова“ 53;
- ООО Галенафарм, Беларус- търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение от 12.06.2013 година на Бретски областен изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление - Беларус, Бретска област, гр. Пинск, ул. „Бретская“ 118-97;
- ОДО Меджел, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение №1044 от 14.09.2000 г. на Мински градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление- Беларус, гр. Минск, ул. „Солтиса“ 60;
- ОДО Аленфарм-плюс, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение от 25.09.2008 г. на Мински градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление- Беларус, гр. Минск, ул. „Логойский тракт“ 29;
- ООО Фарматея, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение от 17.10.2012 г. на Мински градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление- Беларус, гр. Минск, ул. „Бакинская“ 20.

На 26.02.2015 г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията е вписано вливането на „Българска роза – Севтополис” АД („преобразуващо се дружество”), дъщерно дружество за 2014 г., в „Софарма“ АД по смисъла на чл. 262 и следващите от ТЗ. Преобразуващото се дружество е прекратено без ликвидация и цялото му имущество е преминало в патримониума на „Софарма” АД („приемашо дружество”). За дата на счетоводно отразяване на вливането е приета датата 01.01.2015г.

На 14.05.2015 г. Групата е продала 75% от участието си в капитала на Екстаб Корпорейшън, САЩ, като запазва 5% участие, което на 28.09.2015 г. по силата на сключен договор, е трансформирано в 5 % участие в капитала на Екстаб Фарма Инк, САЩ. В резултат на реализираната сделка, Групата се освобождава и от непрякото си участие в Екстаб Фарма Лимитид, Великобритания – дъщерно дружество за 2014 и до 14.05.2015 г. чрез Екстаб Корпорейшън, САЩ.

Към 31.12.2015 г. инвестицията в Софарма САЩ, САЩ е отписана, тъй като дружеството е суспендирана дейност в САЩ.

През 2014 г. Групата е променила своя статут в дружеството ЗАО Интерфарм, Беларус, от „дъщерно дружество” (2013 г. до 31.12.2014 г.) на „съвместно дружество”.

Съвместни дружества

Към 31.12.2015 г. съвместните дружества в Групата са:

- ООО Виватон плюс, Беларус – търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 590004353 на Гродненски градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Гродно, пр. „Клецкова” д.13 Б, офис 2;
- ООО Мед-дент, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 0018240 от 11.03.2013 г. от Управление на икономиката на Бобруйски градски изпълнителен съвет, със седалище и адрес на управление – Беларус, Могилевска област, гр. Бобруйск, ул. „К. Маркса“ № 120, офис 4;
- БООО СпецАфармация, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 22-8 от 30.10.2000 г. от Могилевски областен изпълнителен комитет, със седалище и

адрес на управление – Беларус, Могилевска област, гр. Бобруйск, ул. „К. Маркса“ № 120, офис 2;

- ООО Беллерофон, Беларус – търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 1193 от 17.07.2003 г. издадено от Мински градски изпълнителен комитет, със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Минск, ул. „Сторожевская“ № 5-45.
- ЗАО Интерфарм, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус в единния държавен регистър на юридическите лица и индивидуалните предприемачи под № 300000556 и със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Витебск, площад Строителей, бл.3 ап.2;
- ООО Ивем и К, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение от 27.07.2001 г. на Мински градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление - Беларус, гр. Минск, ул. „Бакинская“ 20;
- ООО Ариенс, Беларус – търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 605 от 30.12.1996 г. на Витебски областен изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление - Беларус, гр. Полоцк, ул. „Школная“.

Асоциирани дружества

Към 31.12.2015 г. асоциираните дружества в Групата са:

- ООО Мобил Лайн, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение от 16.03.2010 г. на Борисовски районен изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление - Беларус, Минска област, гр. Борисов, ул. Краснознаменная 63;
- ОДО Салюс Лайн, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 287 от 05.05.2006 г. на Гродненски градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление - Беларус, гр.Гродно, ул. Виленская 6;
- ООО Здравей, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение от 04.06.2014 г. на Мински градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление - Беларус, гр. Минск, ул. „Бакинская“ 20.

През 2015 г. Групата е увеличила дела си в дружеството Медика АД, което първоначално е имало статут на „асоциирано дружество“ (от 04.11.2014 г. до 25.10.2015 г.), а от 26.10.2015 г. неговият статут е променен на „дъщерно дружество“. Същото се отнася и за дружествата Медика-Здраве ЕООД и Медика Болканс ЕООД, в ликвидация.

През 2014 г. Групата е увеличила дела си в дружествата ООО Беллерофон, Беларус и БООО СпецАфармация, Беларус, които първоначално са имали статут на „асоциирани дружества“ (от 28.08.2014 г. до 26.11.2014 г. и от 03.09.2013 г. до 19.01.2014 г.), а впоследствие техният статут е променен на „съвместни дружества“.

1.1.Собственост и управление на дружеството-майка

Софарма АД е публично дружество съгласно българския Закон за публично предлагане на ценни книжа. От м. ноември 2011 г. акциите на дружеството се търгуват и на Варшавската фондова борса.

Към 31.12.2015 г. разпределението на акционерния капитал на дружеството-майка е както следва:

	%
Донев Инвестмънтс Холдинг АД	24.73
Телекомплект Инвест АД	20.07
Ромфарм Компани ООД	18.04
Софарма АД (обратно изкупени акции)	3.87
Други юридически лица	29.79
Физически лица	3.50
	100.00

Софарма АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от петима членове както следва:

Д.и.н. Огнян Донев	Председател
Весела Стоева	Член
Огнян Палавеев	Член
Александър Чаушев	Член
Андрей Брешков	Член

Дружеството-майка се представлява и управлява от изпълнителния директор д.и.н. Огнян Донев.

1.2. Структура на групата и предмет на дейност

Структурата на Групата включва Софарма АД като дружество – майка и посочените по-долу дъщерни дружества:

<i>Дъщерни дружества</i>	31.12.2015	31.12.2014	<i>Дата на</i>	<i>Дата на</i>
	<i>Участие</i>	<i>Участие</i>	<i>придобиване</i>	<i>вливане</i>
	%	%	<i>на контрол</i>	
Дружества в България				
Софарма Трейдинг АД*	72.13	71.89	08.06.2006	
Българска роза Севтополис АД *, заличен търговец	-	49.99	22.04.2004	01.01.2015
Фармалогистика АД	78.37	76.54	15.08.2002	
Електронкомерс ЕООД	100	100	09.08.2005	
Биофарм Инженеринг АД	97.15	97.15	10.03.2006	
Софарма Билдингс АДСИЦ	40.75	40.75	04.08.2008	
Момина крепост АД	92.78	53.28	01.01.2008	
Унифарм АД *	52.06	51.78	27.10.2010	
Фито Палаузово АД	95	47.49	21.09.2012	
Софармаси ЕООД**	72.13	-	19.01.2015	
Софармаси 2 ЕООД**	72.13	-	05.06.2015	
Софармаси 3 ЕООД**	72.13	-	02.12.2015	
Фарма Онлайн ЕООД**	72.13	-	03.12.2015	
Медика АД	66.72	-	26.10.2015	
Медика-Здраве ЕООД **	66.72	-	26.10.2015	

* *ефективен процент на участие*

** *непряко участие*

<i>Дъщерни дружества</i>	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>	<i>Дата на</i>	<i>Дата на</i>
	<i>Участие</i>	<i>Участие</i>	<i>придобиване</i>	<i>освобождаване</i>
	<i>%</i>	<i>%</i>	<i>на контрол</i>	<i>от контрол</i>
<i>Дружества в чужбина</i>				
СИА Бриз	66.13	66.13	10.11.2009	
СООО Брититрейд **	51.91	65.14	10.11.2009	
ПАО Витамины	99.56	99.56	18.01.2008	
Иванчич и синове Д.о.о	51	51	10.04.2008	
Софарма Варшава СП. З.О.О	100	100	23.11.2010	
Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград**	72.13	-	05.06.2015	
Софарма Поланд З.О.О – в ликвидация	60	60	16.10.2003	
Медика Болканс S.R.L. - в ликвидация **	66.72	-	26.10.2015	
ООО Табина**	58.86	58.86	08.04.2011	
СООО Бризфарм **	39.41	39.02	20.12.2012	
ОДО Алеан **	64.81	46.95	07.02.2013	
ООО Софарма Украйна	100	100	07.08.2012	
ООО Фармацевт плюс **	42.98	33.73	31.05.2013	
УАБ ТБС Фарма **	33.73	33.73	01.03.2013	
ОДО Вестфарм**	62.82	59.52	04.07.2013	
ООО НПК Биотест **	46.29	46.29	02.09.2013	
ОДО БелАгроМед **	50.26	46.95	30.07.2013	
ТОО Софарма Казахстан	100	100	06.11.2014	
ООО Данафарм **	48.14	-	28.02.2015	
ООО Галенафарм **	48.14	-	28.02.2015	
ОДО Меджел **	48.14	-	28.02.2015	
ОДО Аленфарм-плюс **	48.14	-	30.06.2015	
ООО Фарматея **	33.73	-	30.11.2015	
Софарма САЩ	-	100	25.04.1997	
ЕКСТАБ Корпорейшън	-	80	05.08.2009	14.05.2015
ЕКСТАБ Фарма Лимитид **	-	80	05.08.2009	14.05.2015

* *ефективен процент на участие*

** *непряко участие*

- Унифарм АД е дъщерно дружество на Софарма АД, като контролът е придобит и упражняван чрез прякото участие на дружеството-майка в собствеността на Унифарм АД с 49.99 % и непрякото участие на дружеството-майка с 2.07 % чрез дъщерното дружество Софарма Трейдинг АД с участие 1.92 % и Медика АД с участие 0.15% от капитала на Унифарм АД;
- Софарма Трейдинг АД е дъщерно дружество на Софарма АД, като контролът е придобит и упражняван чрез прякото участие на дружеството-майка в собствеността на Софарма Трейдинг АД с 71.85 % и непрякото участие на дружеството-майка с 0.28 % чрез дъщерното дружество Медика АД с участие 0.41% от капитала на Софарма Трейдинг АД;
- Софарма Билдингс АДСИЦ е дъщерно дружество по силата на сключено писмено споразумение за контрол между Софарма АД и други акционери;
- Фито Палаузово АД е директно дъщерно дружество след вливането на Българска роза Севтополис АД в Софарма АД (за 2014 г.: Българска роза Севтополис АД притежава 95% от капитала на Фито Палаузово АД);
- Софармаси ЕООД е дъщерно дружество на Софарма Трейдинг АД - Софарма Трейдинг АД притежава 100% от капитала на Софармаси ЕООД;

- Софармаси 2 ЕООД е дъщерно дружество на Софармаси ЕООД - Софармаси ЕООД притежава 100% от капитала на Софармаси 2 ЕООД;
- Софармаси 3 ЕООД е дъщерно дружество на Софармаси ЕООД - Софармаси ЕООД притежава 100% от капитала на Софармаси 3 ЕООД;
- Фарма Онлайн ЕООД е дъщерно дружество на Софармаси ЕООД - Софармаси ЕООД притежава 100% от капитала на Фарма Онлайн ЕООД;
- Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград е дъщерно дружество на Софарма Трейдинг АД - Софарма Трейдинг АД притежава 100% от капитала на Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград;
- Медика-Здраве ЕООД е дъщерно дружество на Медика АД - Медика АД притежава 100% от капитала на Медика-Здраве ЕООД;
- Медика Болканс S.R.L., в ликвидация е дъщерно дружество на Медика АД - Медика АД притежава 100% от капитала на Медика Болканс S.R.L.;
- СООО Брититрейд, Беларус е дъщерно дружество на СИА Бриз, Латвия - СИА Бриз притежава 78.50% от капитала на Брититрейд СОО.
- ООО Табина, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия - СИА Бриз притежава 89% от капитала на ООО Табина;
- СООО Бризфарм, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия - СИА Бриз притежава 59,59% от капитала на Бризфарм СООО;
- ОДО Алеан, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия - СИА Бриз притежава 98% от капитала на ОДО Алеан;
- ООО Фармацевт плюс, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия - СИА Бриз притежава 65% от капитала на ООО Фармацевт плюс;
- УАБ ТБС Фарма, Литва е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия - СИА Бриз притежава 51% от капитала на УАБ ТБС Фарма;
- ОДО Вестфарм, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия - СИА Бриз притежава 95% от капитала на ОДО Вестфарм;
- ООО НПК Биотест, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия - СИА Бриз притежава 70% от капитала на ООО НПК Биотест;
- ОДО БелАгроМед, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия - СИА Бриз притежава 76% от капитала на ОДО БелАгроМед.
- ООО Данафарм, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия и неговото дъщерно дружество СООО Брититрейд, Беларус - СИА Бриз притежава 10%, а СООО Брититрейд - 80% от капитала на ООО Данафарм;
- ООО Галенафарм, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия и неговото дъщерно дружество СООО Брититрейд, Беларус - СИА Бриз притежава 10%, а СООО Брититрейд - 80% от капитала на ООО Галенафарм;
- ОДО Меджел, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия и неговото дъщерно дружество СООО Брититрейд, Беларус - СИА Бриз притежава 10%, а СООО Брититрейд - 80% от капитала на ОДО Меджел;

- ОДО Аленфарм-плюс, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия и неговото дъщерно дружество СООО Брититрейд, Беларус - СИА Бриз притежава 10%, а СООО Брититрейд - 80% от капитала на ОДО Аленфарм-плюс;
- ООО Фарматея, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия - СИА Бриз притежава 51% от капитала на ООО Фарматея.

Основният предмет на дейност на дружествата от Групата е концентриран във фармацевтичния сектор, с изключение на отделни дружества, чийто предмет на дейност е и в областта на инвестициите в имоти и ценни книжа.

Предметът на дейност на дружествата от Групата е както следва:

- Софарма АД - производство и търговия на лекарствени субстанции (активни съставки) и лекарствени форми; научно-изследователска и инженерно-внедрителска дейност в областта на лекарствените средства;
- Софарма Трейдинг АД - търговия с фармацевтични продукти;
- Медика АД - производство и продажба на превързочни и санитарно – хигиенни материали, готови лекарствени форми, зъбно-зъболекарски препарати и хранителни добавки;
- Биофарм Инженеринг АД - производство и търговия с инфузионни разтвори;
- Фармалогистика АД - вторична опаковка на фармацевтични продукти и отдаване под наем на недвижими имоти;
- Електронкомерс ЕООД - търговия, транспортиране и разфасовка на радиоактивни материали и ядрена техника за медицината, битова електроника и електротехника;
- Софарма Билдингс АД СИЦ - инвестиране на парични средства, набрани чрез издаване на ценни книжа в недвижими имоти (секюритизация на недвижими имоти) посредством покупка на право на собственост и други вещни права върху недвижими имоти, отдаване под наем, лизинг, аренда и/или продажбата им;
- Момина крепост АД - разработване, внедряване и производство на медицински изделия за хуманната и ветеринарната медицина;
- Унифарм АД - производство и търговия на фармацевтични продукти;
- Фито Палаузово АД – производство, събиране, изкупуване, добив и реализация на билки и лечебни растения;
- Медика-Здраве ЕООД - представлява “Медика” АД в търговете и сключването на договори с болничните заведения;
- Медика Болканс S.R.L., в ликвидация – търговско дружество;
- Софармаси ЕООД – франчайзинг, ноу-хау, наемане на имоти, търговия и други;
- Софармаси 2 ЕООД – търговия на дребно с лекарствени продукти;
- Софармаси 3 ЕООД – търговия на дребно с лекарствени продукти;
- Фарма Онлайн ЕООД – онлайн и офлайн търговия на дребно с лекарствени продукти;
- ПАО Витамины, Украйна - производство и търговия на фармацевтични продукти;
- Иванчич и синове Д.о.о, Сърбия - производство и търговия на фармацевтични продукти;
- Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград, Сърбия – консултантска дейност;
- Софарма Поланд З.О.О, Полша, в ликвидация - изследване на пазара и общественото мнение;
- Софарма Варшава СП. З.О.О, Полша - търговия на едро с фармацевтични и медицински

- стоки и изследване на пазара и общественото мнение;
- ООО Софарма Украина, Украина - търговия с фармацевтични продукти и изследване на пазара и общественото мнение;
 - Софарма САЩ, САЩ - търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Към 31.12.2015 г. инвестицията в това дружество е отписана, тъй като дейността му е суспендирана в САЩ;
 - СИА Бриз., Латвия - търговия с фармацевтични продукти;
 - СООО Брититрейд, Беларус - търговия с фармацевтични продукти;
 - ООО Табина, Беларус - търговия с фармацевтични продукти;
 - СООО Бризфарм, Беларус - търговия с фармацевтични продукти;
 - ОДО Алеан, Беларус - търговия с фармацевтични продукти;
 - ООО Фармацевт плюс, Беларус - търговия с фармацевтични продукти;
 - УАБ ТБС Фарма, Литва - търговия с фармацевтични продукти, производство на лекарствени форми и фармацевтични препарати, научноизследователска и експериментална дейност в областта на биотехнологиите;
 - ОДО Вестфарм, Беларус - търговия на дребно с лекарствени средства и медицинска техника;
 - ООО НПК Биотест, Беларус - производство на лекарства на базата на растителни суровини;
 - ОДО БелАгроМед, Беларус - търговия на дребно с лекарствени средства и фармацевтични продукти;
 - ТОО Софарма Казахстан, Казахстан - търговия с фармацевтични продукти;
 - ООО Данафарм, Беларус - търговия на дребно с лекарствени средства, медицинска техника и фармацевтични продукти;
 - ООО Галенафарм, Беларус - търговия на дребно с лекарствени средства, медицинска техника и фармацевтични продукти;
 - ОДО Меджел, Беларус - търговия на дребно с лекарствени средства, медицинска техника и фармацевтични продукти;
 - ОДО Аленфарм-плюс, Беларус - търговия на дребно с лекарствени средства, медицинска техника и фармацевтични продукти;
 - ООО Фарматея, Беларус - търговия на дребно с лекарствени средства, медицинска техника и фармацевтични продукти.

Дружеството-майка и дъщерните дружества: Софарма Трейдинг АД, Медика АД, Медика-Здраве ЕООД, Фармалогистика АД, Електронкомерс ЕООД, Биофарм Инженеринг АД, Софарма Билдингс АДСИЦ, Момина крепост АД, Унифарм АД, Фито Палаузово АД, Софармаси ЕООД, Софармаси 2 ЕООД, Софармаси 3 ЕООД и Фарма Онлайн ЕООД извършват своята дейност в България, Софарма Поланд З.О.О - в ликвидация и Софарма Варшава СП. З.О.О оперират в Полша, ПАО Витамини, ООО Софарма Украина - в Украйна, Иванчич и синове Д.о.о и Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград - в Сърбия, СИА Бриз - в Латвия, СООО Брититрейд, ООО Табина, ЗАО Интерфарм - (до 31.12.2014 г.), ОДО Алеан, СООО Бризфарм, ООО Фармацевт плюс, ОДО Вестфарм, ООО НПК Биотест, ОДО БелАгроМед, ООО Данафарм, ООО Галенафарм, ОДО Меджел, ОДО Аленфарм-плюс и ООО Фарматея - в Беларус, УАБ ТБС Фарма - в Литва, ТОО Софарма Казахстан - в Казахстан, а Медика Болканс S.R.L. - в Румъния.

Към 31 декември 2015 г. участието на Групата в *съвместни дружества* е следното:

- ООО Виватон плюс, Беларус, съвместно дружество чрез СИА Бриз, Латвия 50 % участие заедно с Аптека груп Холдинг. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 20.12.2012 г.
- ООО Мед-дент, Беларус, съвместно дружество чрез СИА Бриз, 50 % участие заедно с физическо лице. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 17.12.2013 г.
- БООО СпецАфармация, Беларус, съвместно дружество чрез СИА Бриз, 50 % участие заедно с физическо лице. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 20.01.2014 г.
- ООО Беллерофон, Беларус, съвместно дружество чрез СИА Бриз, 50% участие заедно с физическо лице. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия на дребно с лекарствени средства, медицинска техника и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 27.11.2014 г.
- ЗАО Интерфарм, Беларус съвместно дружество чрез СИА Бриз, 50% участие заедно с юридическо лице от капитала на ЗАО Интерфарм. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 31.12.2014 г.
- ООО Ивем и К, Беларус, съвместно дружество чрез ООО Табина и ООО Фармацевт плюс, които притежават общо 50% от капитала на ООО Ивем и К. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 01.12.2015 г.
- ООО Ариенс, Беларус, съвместно дружество чрез ООО Фармацевт плюс, което притежава 50% участие от капитала на ООО Ариенс. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 01.12.2015 г.

Към 31 декември 2015 г. участието на Групата в *асоциирани дружества* е следното:

- ООО Мобил Лайн, Беларус - 22.18% участие (30% номинално участие през СООО Брититрейд). Предметът на дейност на асоциираното дружество е търговия на дребно с лекарствени средства, медицинска техника. Дружеството е асоциирано за Групата от 20.02.2015 г.
- ОДО Салюс Лайн, Беларус - 19.59% участие (25% номинално участие през СООО Брититрейд). Предметът на дейност на асоциираното дружество е търговия на дребно с лекарствени средства, медицинска техника. Дружеството е асоциирано за Групата от 19.02.2015 г.
- ООО Здравей, Беларус - 10.75% участие (25% номинално участие през ООО Фармацевт плюс). Предметът на дейност на асоциираното дружество е търговия на едро с хранителни добавки и изделия с медицинско предназначение. Дружеството е асоциирано за Групата от 09.12.2015 г.

Към датата на настоящия консолидиран годишен финансов отчет средно-списъчният състав на персонала в Групата е 4,258 работници и служители (2014 г.: 4,188).

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основни показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружествата от Групата за периода 2013 – 2015 г., са представени в таблицата по-долу:

Показател	2013	2014	2015
БВП в млн. лева (България)	81,971	83,612	86,650
Реален растеж на БВП (България)	1.3%	1.6%	3%
Инфлация в края на годината (България)	(0.9)%	(2.0)%	(0.9)%
Инфлация в края на годината (Беларус)	16.60%	18.30%	12%
Инфлация в края на годината (Украйна)	0.5%	21.8%	43.3%
USD/BGN средно за годината	1.47362	1.47437	1.76441
USD/BGN в края на годината	1.41902	1.60841	1.79007
PLN/BGN средно за годината	0.466	0.4676	0.46754
PLN/BGN в края на годината	0.47143	0.45376	0.46128
RSD/BGN средно за годината	0.01729	0.01669	0.01620
RSD/BGN в края на годината	0.01711	0.01617	0.01608
UAH/BGN средно за годината	0.18425	0.12837	0.08186
UAH/BGN в края на годината	0.17713	0.10169	0.07458
GBP/BGN средно за годината	2.33839	2.42721	2.69672
GBP/BGN в края на годината	2.33839	2.5001	2.65021
EUR/BGN средно за годината	1.95583	1.95583	1.95583
EUR/BGN в края на годината	1.95583	1.95583	1.95583
RON/BGN в края на годината	-	-	0.43179
1000 BRUB/BGN средно за годината	0.16573	0.1441	0.11167
1000 BRUB/BGN в края на годината	0.14967	0.13554	0.09629
LTL/BGN средно за годината	0.56645	0.56645	-
LTL/BGN в края на годината	0.56645	0.56645	-
KZT/BGN средно за годината	-	0.00863	0.00829
KZT/BGN в края на годината	-	0.00880	0.00527

Източник: БНБ, Национални банки на: Украйна, Полша, Сърбия, Беларус, Латвия, Литва и Казахстан.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА**2.1. База за изготвяне на консолидирания финансов отчет**

Консолидираният финансов отчет на Група Софарма е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила от 1 януари 2015 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година Групата е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност. От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2015 г., не са

настъпили промени в счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и транзакции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2011-2013 (м.декември 2013 г.) - подобрения в МСФО 1, МСФО 3, МСФО 13, МСС 40 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – приети от ЕК от 01.01.2015 г.).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) право на дружество преминаващо по МСФО за първи път да прилага стандарти, които все още не са влезли в сила, ако самите стандарти позволяват по-ранно прилагане (МСФО 1); б) уточнение за неприлагане на МСФО 3 за отчитане на формиране на съвместни споразумения във финансовите отчети на самите съвместни споразумения; в) разяснение относно обхвата на договорите, които са в обхвата на изключението за група финансови активи и пасиви с нетиращи позиции спрямо пазарен и кредитен риск (МСФО 13); г) уточнение при третирането на една сделка, която отговаря едновременно на критериите и на МСФО 3 и се отнася за инвестиционни имоти съгласно МСС 40, че следва да има поотделно приложение на двата стандарта независимо един от друг (МСС 40).

- *КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси (в сила за годишни периоди от 1.01.2014 г. – приет от ЕК в сила за годишни периоди от 17.06.2014 г.) – относно налози от страна на правителството.* Това разяснение дава насоки относно критериите за признаване на задължения за държавни такси, данъци, и други подобни суми, наложени от страна на държавата във връзка със закони и регулации, които са извън обхвата на МСС12.

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2015 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството.

От тях ръководството на Групата е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика, класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на Групата за следващи периоди, а именно:

- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 (когато това се случи) според датата на прилагане на стандарта от Групата и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди.

- *МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК).* Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. Проектът на подмяната с новия стандарт е преминал през три фази: фаза 1: Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви; фаза 2: Счетоводно отчитане на хеджирането; и фаза 3: Методология на определяне на обезценката. Понастоящем МСФО 9 е издаван на четири пъти, през м.ноември 2009 г., през м.октомври 2010 г., през м.ноември 2013 г. и окончателно през м.юли 2014 г. Фаза 1: Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви

– с първите издания той подменя тези части на МСС 39, които се отнасят за класификацията и оценката на финансовите инструменти. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2: Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на Групата, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Предприятията, прилагащи МСС 39, ще могат да приемат като политика тази опция, а също така, те ще могат да продължат да прилагат изискванията за счетоводното отчитане на хеджиране на справедлива стойност на лихвена експозиция според изискванията на МСС 39, дори и след като МСФО 9 влезе в сила. Фаза 3: Методология на определяне на обезценката - промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба”, съгласно който всички очаквани загуби се признават през целия живот на един амортизируем финансов инструмент, а не само при изкристализирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. С последните промени на МСФО 9 се определя датата му на влизане да бъде 1 януари 2018 г.

• *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – отложена процедура по приемане от ЕК за неопределен период).* Тази промяна възниква във връзка с непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28 (ревизиран 2011 г.) в случаите на транзакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при транзакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес – печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато транзакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на МСФО 3 – печалбата или загубата се признава изцяло.

• *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 (променен) Оповестяване на участия в други предприятия и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно изключения при консолидация от инвестиционни дружества (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК).* Тази промяна възниква във връзка с уточненията относно възможността за освобождаване от консолидация –

основно за: 1) дали едно инвестиционно дружество следва да отчита едно дъщерно дружество по справедлива стойност, когато дъщерното дружество предоставя инвестиционни услуги на трети лица; 2) взаимодействието между промените за инвестиционни дружества и освобождаването от необходимостта за изготвяне на консолидиран финансов отчет според МСФО 10; 3) дали едно не-инвестиционно дружество трябва да разгръща отчитането по справедлива стойност на свои съвместни или асоциирани дружества, които са инвестиционни дружества.

• *МСФО 11 (променен) Съвместни споразумения - относно отчитане на придобиване на дялове в съвместни дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК).* Това допълнение основно уточнява, че при придобиването от страна на инвеститор на дялове в съвместна дейност, която по съдържание представлява бизнес, следва да се прилагат изискванията и правилата на МСФО 3 за бизнес комбинации.

• *МСФО 15 Приходи по договори с клиенти и разяснения към стандарта (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не са приети от ЕК).* Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информацията относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти, свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11. Водещият принцип на новия стандарт е създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаване от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на операцията – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договора чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Стандартът допуска, както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди. В допълнително издадените разяснения към стандарта се дават пояснения към новите основни принципи - идентифицирането на отделните задължения за изпълнение по договор, разграничаване на принципал-агент, лицензиране и се добавят преходни облекчения;

• *МСФО 16 Лизинги (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. - не е приет от ЕК).* Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17. Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите - за всички лизингови договори с продължителност на повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване”, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това е и съществена промяна в отчетната практика. При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по

подобие на стария стандарт – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава поцялостна концепция, по-подробен анализ на условията на договорите им следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях да настъпят основания за прекласификация на лизинговите сделки.

- *МСС 1 (променен) Представяне на финансови отчети - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК).* Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока на съставителите на финансови отчети, когато е необходимо те да прилагат преценка за същественост на определена информация и нейното представяне при изготвянето на финансовите отчети, т.е. за включването или не на дадена информация, подход на представяне в отчета за финансовото състояние и в отчета за всеобхватния доход - агрегиране или самостоятелно представяне, подход на подредба на пояснителните приложения, както и представянето на някои специфични статии в отчетите.

- *МСС 7 (променен) Отчет за паричните потоци - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК).* Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока към информацията предоставяна на ползвателите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на дружеството. Промяната изисква допълнителни оповестявания да бъдат направени относно промените в пасивите на дружеството във връзка с: (i) промени от финансова дейност, (ii) промени от получаването или загубата на контрол над дъщерни дружества, (iii) ефекти от курсови разлики, (iv) промени в справедливите стойности, и (v) други промени. Изискванията за оповестяванията на промените в пасивите произлизащи от финансова дейност ще е необходимо да се представят отделно от промените при всички останали активи и пасиви;

- *МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г. – неприет от ЕК) - признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби.* Тази промяна уточнява следното: 1) нереализираните загуби на дългови инструменти оценявани по справедлива стойност и за данъчни цели - по цена на придобиване, водят до възникването на намаляеми временни разлики; 2) предположенията за бъдещи данъчни печалби не следва да включват ефекти от намаления в резултат на намаляеми временни разлики; 3) ако според данъчното законодателство има ограничения за усвояването на данъчни загуби, прегледа и оценката на отсрочените данъчни активи трябва да бъде направена в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид.

- *МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 41 (променен) Земеделие - относно растения-носители (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приети от ЕК).* Тази промяна въвежда подхода за оценяване и отчитане на плододайни насаждения (растения) на принципа на имотите, машините и оборудването (ДМА) по реда на МСС 16, а не съгласно МСС 41 (по цена на придобиване и с възможност за прилагане на модела на преоценената стойност, след навлизане в плододайна възраст), тъй като тяхното участие в селскостопанското производство е сходно с тяхното (ДМА) в индустриалното производство;

- *МСС 27 (променен) Самостоятелни финансови отчети - относно метод на собствения капитал в самостоятелните финансови отчети. (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК).* С тази промяна е възстановена опцията в МСС 27 за оценяване и отчитането по метода на собствения капитал на инвестициите в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества в самостоятелните финансови отчети.

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2010-2012 (м.декември 2013 г.) - подобрения в МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24, МСС 38 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – приети от ЕК за годишни периоди от 01.02.2015 г.).* Тези подобрения внасят частични промени и

редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) промяна в дефиницията на „период на (безусловно) придобиване на права” и „пазарно условие” и са добавени „условие на изпълнението” и „условие на услугата” (МСФО 2); б) уточнение за третирането на условните възнаграждения при бизнес комбинации, които отговарят на определението за финансов инструмент (като финансови задължения или инструменти на собствения капитал) и тяхната оценка в края на всеки отчетен период – по справедлива стойност, вкл. представянето на ефектите от нея в отчета за всеобхватния доход (МСФО 3, МСФО 9, МСС 39 и МСС 37); в) изискване за оповестяване на преценките и критериите при определянето на агрегираните оперативни сегменти за целите на сегментното отчитане (МСФО 8); г) допълнително разяснение относно техниката на корекция на отчетна стойност и натрупаната амортизация в случаите, когато дадени активи са преоценени, като се поставя изискване тя да е последователна като подход спрямо преоценката на балансовата стойност на съответния актив (МСС 16, МСС 38); д) уточнение относно дружество предлагащо ключов управленски персонал като услуга на друго дружество, че то също е негово свързано лице (МСС 24).

• *Подобрения в МСФО Цикъл 2012-2014 (м.септември 2014 г.) - подобрения в МСФО 5, МСФО 7, МСС 19, МСС 34 (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. –приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: 1) допълнителни пояснения, че едно дружество може да рекласифицира активи” държани за продажба” към активи „държани за разпределение към собствениците” (и обратно) и това не се третира като промяна на първоначалния план на освобождаване, както и на датата на класификацията по реда на МСФО 5; 2) допълнителни насоки за разяснение дали един договор за обслужване относно един напълно отписан трансфериран финансов актив представлява по същество продължаващ ангажимент при трансфера за целите на определяне обхвата на необходимите оповестявания; както и разяснение относно приложимостта на изискванията за оповестяване на нетирането на финансови активи и пасиви в съкратени междинни финансови отчети (МСФО 7); 3) уточнение относно изискването в стандарта, че висококачествените корпоративни облигации, които се използват при определянето на дисконтовия фактор за доходите след напускане следва да бъдат деноминирани в същата валута, в която се изплащат и доходите на съответните наети лица, т.е. дълбочината на пазара трябва да се изследва на ниво валута (МСС 19); и 4) пояснение на израза-изискване „на друго място в междинния финансов отчет”, т.е., че това означава както представянето на информацията в кое и да е място в междинния финансов отчет, но и представянето на друго място в цялостната междинна отчетност (доклади), вкл. междинни доклади на ръководството, стига да е налице кръстосана референция между междинния финансов отчет и мястото, където е включено оповестяването (МСС 34).

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2015 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството, а именно:

• *МСФО 14 Отсрочени активи и пасиви по регулирани дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. - ЕК отлага процеса по приемането на този междинен стандарт до издаването на финалния стандарт).* Този стандарт е нов и служи като междинен стандарт, приложим само за предприятия, които ще преминават към МСФО като отчетна рамка за първи път, с действие до приключването на проекта за нов всеобхватен стандарт, който ще адресира такъв тип регулирани дейности. Не се прилага от предприятия вече преминали към МСФО. Основните правила, установени със стандарта са, че предприятията: а) могат да признаят и продължат да представят и в отчетите си по МСФО отсрочени активи и пасиви, възникнали в резултат на операции по регулирани дейности, но само ако тези активи и пасиви са били признати в съответствие на прилаганите предишни отчетни стандарти и приета счетоводна политика; б) тези отсрочени активи и пасиви следва да се представят отделно в отчета за финансовото състояние, а измененията в тях – отделно в отчета за всеобхватния доход; и в) изискват се специфични оповестявания във връзка със същността, рисковете и ефектите от регулираните дейности и признатите от тях отсрочени активи и пасиви.

• *МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 38 (променен) Нематериални активи - относно допустимите методи за начисляване на амортизация (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приети от ЕК).* Това разяснение уточнява, че методът за амортизация на един актив на база съотношение спрямо очакваните приходи, в чието генериране той участва, не се приема за подходящ амортизационен метод за измерването на ползите, които се консумират от използването на този актив (освен в много редки случаи, по изключение);

• *МСС 19 (ревизиран 2011 г.) Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 1.07.2014 г. – приет от ЕК за годишни периоди от 01.02.2015 г.).* Тази промяна е свързана с разяснение относно третирането на вноски, направени от страна на служители или трети лица в планове с дефинирани доходи, съгласно формалните условия на съответния план. Промяната определя, че тези вноски следва да се третират като намаление на разходите за стаж като се разпределят за периода на трудов стаж, когато те са обвързани с годините на трудов стаж на лицето, а се приспадат от разходите за стаж за периода на полагане на труда, когато вноските не са обвързани със стажа.

Консолидираният финансов отчет е изготвен на база историческа цена с изключение на: а/ имотите, машините и оборудването, които са оценени по преоценена стойност; и б/ инвестиционните имоти и финансовите инструменти на разположение и за продажба, които са оценени по тяхната справедлива стойност към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.

Българските дъщерни и асоциирани дружества от Групата водят своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приемат като тяхна функционална и отчетна валута на представяне. Задграничните дъщерни, асоциирани и съвместни дружества организират своето счетоводство и отчетност съгласно изискванията на съответното местно законодателство (ООО Софарма Украйна и ПАО Витамини – законодателство на Украйна, Иванчич и синове Д.о.о и Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград – законодателство на Сърбия, Екстаб фарма лимитид (дъщерно дружество до 14.05.2015г.) – Великобритания, СИА Бриз – Латвия, УАБ ТБС Фарма – Литва, СООО Брититрейд, ООО Табина, СООО Бризфарм, ООО Фармацевт плюс, ОДО Алеан, ООО НПК Биотест, ОДО БелАгроМед, ОДО Вестфарм, ООО Данафарм, ООО Галенафарм, ОДО Меджел, ОДО Аленфарм-плюс и ООО Фарматея – Беларус съвместните дружества ООО Виватон плюс, ООО Мед-дент, БООО СпецАфармация, ООО Беллерофон, ЗАО Интерфарм, ООО Ивем и К и ООО Ариенс – законодателство на Беларус, асоциираните дружества – ОДО Салюс Лайн, ООО Мобил Лайн и ООО Здравей – законодателство на Беларус, Софарма САЩ и Екстаб Корпорейшън (дъщерно

дружество до 14.05.2015 г.) – законодателството на САЩ и Софарма Поланд З.О.О – в ликвидация, Софарма Варшава СП. З.О.О. - полското законодателство, Медика Болканс S.R.L. – румънското законодателство и ТОО Софарма Казахстан - законодателство на Казахстан, и поддържат своите счетоводни регистри в съответната местна валута - беларуска рубла (BYR), гривни (UAH), сръбски динар (RSD), евро (EUR), британска лира (GBP), щатски долари (USD), полски злоти (PLN), румънска лея (RON) и казахстанско тенге (KZT).

Данните в консолидирания финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева освен ако не е оповестено изрично нещо друго, като българският лев е приет за отчетна валута на представяне на Групата. Отчетите на задграничните дружества се преизчисляват от местна валута в български лев за целите на всеки консолидиран финансов отчет съгласно политиката на Групата (*Приложение № 2.5*).

Представянето на консолидирания финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на консолидирания финансов отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за консолидирания финансов отчет, са оповестени в *Приложение № 2.32*, *Приложение № 12*, *Приложение № 14*, *Приложение № 15* и *Приложение № 16* и *Приложение № 18*.

2.2. Дефиниции

Дружество-майка

Това е дружеството, което контролира едно или повече други дружества, в които е инвестирало. Притежаването на контрол означава, че инвеститорът е изложен на, или има права върху променливата възвръщаемост от неговото участие в дружеството, в което е инвестирано, както и има възможност да окаже въздействие върху размера на тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

Дружеството-майка е Софарма АД, България (*Приложение № 1*).

Дъщерно дружество

Дъщерно дружество е такова дружество, или друга форма на предприятие, което се контролира директно или индиректно от дружеството – майка.

Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата, и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът е прекратен и е прехвърлен извън Групата. За тяхната консолидация се прилага методът на пълната консолидация.

Дъщерните дружества са посочени в *Приложение № 1.2*.

Съвместно дружество

Съвместно дружество е такова дружество или друга форма на предприятие, създадено по силата на договорно споразумение между дружеството – майка като инвеститор и една или повече други страни (дружества), които се заемат с обща стопанска дейност и върху която контролиращите

съдружници (вкл. и дружеството – майка има такъв статут) упражняват съвместен контрол. Съвместен контрол е налице, когато вземането на стратегическите финансови и оперативни решения, свързани със съвместното дружество, е договорно установено да се приемат със задължително единодушно съгласие (консенсус) между контролиращите съдружници. Последните имат права върху нетните активи на съвместното дружество.

Съвместното дружество се включва в консолидирания финансов отчет на Групата, като се прилага методът на собствения капитал - от датата, на която ефективният съвместен контрол е придобит от контролиращия съдружник (конкретно - дружеството-майка), и спира да се консолидира чрез този метод от датата, когато съвместното дружество се трансформира в дъщерно, или от датата, на която се приема, че съвместният контрол е прехвърлен от контролиращия съдружник на трети лица.

Съвместните дружества са: ООО Виватон плюс, ООО Мед-дент, ООО Беллерофон, БООО СпецАфармация, ЗАО Интерфарм, ООО Ивем и К и ООО Ариенс - Беларус (*Приложение № 1.2*).

Асоциирано дружество

Това е дружество, в което инвеститорът (конкретно - дружеството-майка) упражнява значително влияние, но което не представлява нито дъщерно дружество, нито съвместно дружество на инвеститора.

Значително влияние е правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика. Обичайно то е налице при: а) притежаване, пряко или косвено, от страна на инвеститора на дялове (акции) от 20% до 50 % от капитала на дружеството, в което е инвестирано (вкл. по силата на споразумение между акционери) и, б) в допълнение, инвеститорът има представителство в управляващия орган на дружеството, в което е инвестирано и/или участва в процеса на вземане на решенията по отношение на политиката и стратегията на дружеството, в което е инвестирано, и/или са налице съществени операции между инвеститора и дружеството, в което е инвестирано.

Асоциираното дружество се включва в консолидирания финансов отчет на Групата, като се прилага методът на собствения капитал - от датата, на която е придобито значително влияние от инвеститора (конкретно - дружеството-майка) и спира да се включва чрез този метод или от датата, когато дружеството се трансформира в дъщерно, или от датата, на която се приема, че значителното влияние е прехвърлено от инвеститора на трети лица.

Асоциираните дружества са: ОДО Салюс Лайн, ООО Мобил Лайн и ООО Здравей. (*Приложение № 1.2*).

2.3. Принципи на консолидацията

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на дружеството-майка, дъщерните дружества, съвместните дружества и асоциираните дружества, изготвени към 31 декември, която дата е датата на финансовата година на Групата. При консолидацията е прилаган подходът на “икономическо предприятие”, като за оценката на неконтролиращото участие при бизнес-комбинации и други форми на придобивания на дъщерни дружества е избран методът на “пропорционален дял в нетните активи”.

Финансовите отчети на дъщерните, съвместните и асоциираните дружества за целите на консолидацията са изготвени за същия отчетен период, както този на дружеството-майка и при прилагане на единна счетоводна политика.

2.3.1. Консолидация на дъщерни дружества

В консолидирания финансов отчет отчетите на включените дъщерни дружества са консолидирани на база на метода “пълна консолидация”, ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществените обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружеството-майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешно-груповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. нереализираната вътрешногрупова печалба или загуба. Отчетен е и ефектът на отсрочените данъци при тези елиминиращи консолидационни записвания.

Дяловете на съдружници - трети лица в дъщерните дружества, извън тези на акционерите на дружеството-майка, са посочени самостоятелно в консолидирания отчет за финансовото състояние, консолидирания отчет за всеобхватния доход и отчета за промените в собствения капитал като “неконтролиращо участие”. Неконтролиращото участие съдържа: а) сумата на дела на акционерите (съдружниците) - трети лица към датата на консолидацията за първи път в справедливата (намерената стойност) на всички разграничими придобити активи, поети пасиви и условните (изкристализирали) задължения на всяко от съответните дъщерни дружества, определена (на база дела) чрез пропорционалния метод, и б) изменението на сумата на дела на тези лица в собствения капитал на всяко от съответните дъщерни дружества от първата им консолидация до края на текущия отчетен период.

2.3.2. Придобиване на дъщерни дружества

При придобиване на дъщерно дружество (предприятие) от Групата при бизнес-комбинации се използва методът на придобиване (покупко-продажба). Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност към датата на размяната на предоставените активи, възникналите или поети задължения и на издадените инструменти на собствен капитал от придобиващото дружество, в замяна на получаването на контрола над придобиваното дружество. То включва и справедливата стойност на всеки актив или пасив, който се явява резултат от споразумение за възнаграждение под условие. Преките разходи, свързани с придобиването, се признават като текущи за периода, в който те са извършени, с изключение на разходите за емисия на дългови или инструменти на собствения капитал, които се признават като компонент на собствения капитал.

Всички придобити разграничими активи, поети пасиви и условните (изкристализирали) задължения в бизнес-комбинацията, се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност към датата на размяната. Всяко превишение на сбора от прехвърленото възнаграждение (оценено по справедлива стойност), сумата на неконтролиращото участие в придобиваното предприятие и, при придобиване на етапи, справедливата стойност на датата на придобиване на по-рано притежаваното капиталово участие в придобиваното предприятие, над придобитите разграничими активи и поети пасиви на придобиващото дружество, се третира и признава като репутация. Ако делът на придобиващото дружество в справедливата стойност на нетните придобити разграничими активи надвишава цената на придобиване на бизнес-комбинацията, това превишение се признава незабавно в консолидирания отчет за доходите на Групата в статията “печалби/(загуби) от придобиване на/(освобождаване от) дъщерни дружества”. Всяко неконтролиращо участие при бизнес

комбинация се оценява на база метода “пропорционален дял в нетните активи” на придобиваното дружество.

Когато бизнес комбинацията по придобиването на дъщерно дружество се осъществява на етапи, на датата на придобиване всички предишни инвестиции, държани от придобиващия, се преоценяват до справедлива стойност, като получените ефекти от тази преценка се признават в текущата печалба или загуба на Групата, съответно към “финансови приходи” и “финансови разходи” или „печалби/(загуби) от асоциирани и съвместни дружества”, вкл. всички предишно отчетени ефекти в другите компоненти на всеобхватния доход се рециклират.

2.3.3. Продажба на дъщерни дружества

При продажба или друга форма на загуба (трансфер) на контрол върху дъщерно дружество:

- Отписват се активите и пасивите (вкл. ако има принадлежаща репутация) на дъщерното дружество по балансова стойност към датата на загубата на контрол;
- Отписва се неконтролиращото участие в това дъщерно дружество по балансова стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние към датата на загубата на контрола, вкл. всички компоненти на друг всеобхватен доход, свързани с тях;
- Признава се полученото възнаграждение по справедлива стойност от сделката, събитието или операцията, довела до загубата на контрол;
- Рекласифицират се към “печалби или загуби за годината” или се трансферират директно към натрупани печалби всички компоненти на собствения капитал, представляващи нереализирани доходи или загуби – съгласно изискванията на съответните МСФО, под чиито правила попадат тези компоненти на собствения капитал;
- Признава се всяка резултатна разлика като “печалба или загуба от освобождаване (продажба) на дъщерно дружество” в консолидирания отчет за всеобхватния доход, принадлежаща на дружеството-майка.
- Останалите за държане дялове, формиращи инвестиции в асоциирани, съвместни дружества или инвестиции на разположение и за продажба, се оценяват първоначално по справедлива стойност към датата на продажбата и впоследствие се оценяват по реда на приетата от Групата счетоводна политика (*Приложения № 2.13 и Приложение № 2.14*).

Методът на придобиване (покупко-продажба) се прилага и при операции за обединение и/или реструктуриране на предприятия под общ контрол спрямо предприятия от Групата, в случай че те се явяват преки придобивания от позицията на дружеството-майка.

2.3.4. Сделки с неконтролиращо участие

Операциите с неконтролиращо участие се третираат от Групата като сделки с лица, притежаващи инструменти на общия собствен капитал на Групата. Ефектите от продажби на дялове на дружеството-майка, без загуба на контрол, към притежатели на неконтролиращи участия не се третираат като компоненти на текущата печалба или загуба на Групата, а като движения директно в компонентите на собствения ѝ капитал, обикновено към компонента-резерв „неразпределена печалба”. И обратно, при покупки от дружеството-майка без придобиване на контрол на допълнителни дялове от участието на притежатели на неконтролиращи участия, всяка разлика между платената сума и съответния придобит дял от балансовата стойност на нетните активи на

дъщерното дружество се признава също директно в консолидирания отчет за собствения капитал, обикновено към компонента-резерв „неразпределена печалба“.

Когато Групата престане да притежава контрол, съвместен контрол и значително влияние, всяка оставаща малцинствена инвестиция като дял в капитала на съответното дружество се преоценява по справедлива стойност, като разликата до балансовата стойност се признава в текущата печалба или загуба, като съответно всички суми преди признати в други компоненти на всеобхватния доход се отчитат така както при операция на директно освобождаване на всички свързани с първоначалната инвестиция (в дъщерното, съвместното или асоциираното дружество) компоненти.

2.3.5. Консолидация на асоциирани и съвместни дружества

За включването на асоциираните и съвместни дружества в консолидирания финансов отчет е приложен методът на собствения капитал, според който инвестицията на дружеството-майка в него първоначално се отчита по цена на придобиване (себестойност), а впоследствие се преизчислява, за да отрази промените на дела на инвеститора (конкретно – дружеството-майка) в нетните активи на асоциираните и съвместни дружества след придобиването. Инвестицията на Групата в асоциираните и съвместни дружества включва и репутациите, идентифицирани при придобиването им, нетно от всяка призната обезценка.

Печалбата или загубата след придобиването за Групата (чрез дружеството-майка) от асоциираните и съвместните дружества, за съответния отчетен период, представлява нейния дял в нетните им финансови резултати (след данъци) от тяхната стопанска дейност за този период, който дял се признава и представя на отделен ред в консолидирания отчет за всеобхватния доход. Аналогично, делът на Групата в измененията след придобиването на другите компоненти на всеобхватния доход на асоциираните и съвместни дружества (предприятия), също се признава и представя като движение в другите компоненти на всеобхватния доход в консолидирания отчет за всеобхватния доход, съответно консолидираните резерви на Групата в отчета за измененията в собствения капитал. Групата признава своя дял в загуби на асоциирани и съвместни дружества до размера на нейната инвестиция, в т.ч. и предоставените им вътрешни заеми, освен ако тя не е поела определени задължения или плащания от името на асоциираното или съвместното дружество.

Вътрешните разчети между Групата и асоциираните и съвместните дружества не се елиминират. Нереализираната печалба или загуба от сделки между тях се елиминира до процента на груповото участие в асоциираните и съвместни дружества, като включително се проверява за обезценка в случаите на загуба. Отчита се и ефектът на отсрочените данъци при тези консолидационни процедури.

2.4. Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този консолидиран финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.5. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната валута на дружествата от Групата в България и отчетната валута на представяне на Групата е българският лев. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута, като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в консолидирания отчет за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход в момента на възникването им, като се третираат като „други доходи/(загуби) от дейността” и се представят нетно.

Функционалната валута на дружествата в Полша (Софарма Поланд АД – в ликвидация, и Софарма Варшава СП. З.О.О) е полската злота, за дъщерното дружество ТОО Софарма Казахстан – казахстанско тенге, на дъщерните дружества в Украйна (ПАО Витамини, ООО Софарма Украйна) – украинска гривна на дъщерните дружества в Сърбия (Иванчич и синове Д.о.о. и Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград) – сръбски динар, на дъщерното дружество в Латвия (СИА Бриз) и на дружеството в Литва (УАБ ТБС Фарма)– евро, на дъщерните дружества в Беларус (СООО Брититрейд, ООО Табина, ОДО АLEAN, СООО Бризфарм, ООО Фармацевт плюс, ОДО Вестфарм, ООО НПК Биотест, ОДО БелАгроМед, ООО Данафарм, ООО Галенафарм, ОДО Меджел, ОДО Аленфарм-плюс и ООО Фарматея) - беларуска рубла, на дъщерното дружество Екстаб фарма лимитид (Великобритания) – британски лири, на дружествата в САЩ (Софарма САЩ и Екстаб корпорейшън) – щатски долар, на дружеството в Румъния (Медика Болканс S.R.L. – румънска лея).

За целите на всеки консолидиран финансов отчет се извършва преизчисление на валутата на финансовите отчети на дъщерните дружества в чужбина: от функционалната валута на съответното чуждестранно дъщерно дружество във валутата на представяне (BGN), приета в консолидирания финансов отчет, като:

а) всички активи и пасиви се преизчисляват в груповата валута по заключителен курс на местната валута спрямо нея към 31 декември;

б) всички приходни и разходни позиции се преизчисляват в груповата валута по среден курс на местната валута спрямо нея за периода на отчета (*Приложение № 2.6 и № 2.7*);

в) всички получени курсови разлики в резултат на преизчисленията се признават и представят като отделен компонент на собствения капитал в консолидирания отчет за финансовото състояние – „резерв от преизчисление във валутата на представяне на чуждестранни дейности”, и

г) курсовите разлики, получени в резултат на валутното преизчисление на нетната инвестиция в задграничните (чуждестранните) дружества, заедно със заемите и други валутни инструменти, приети за хедж на тези инвестиции, се представят директно в собствения капитал.

При освобождаване (продажба) от чуждестранна дейност (дружество) кумулативната сума на курсовите разлики, които са били отчетени директно като отделен компонент в капитала, се признават като част от печалбата или загубата в консолидирания отчет за всеобхватния доход на ред "печалби/(загуби) от придобиване на и освобождаване от дъщерни дружества, нетно", получена при освобождаването (продажбата).

Репутацията и корекциите до справедливи стойности, възникнали при придобиване на задгранично (чуждестранно) дружество, се третират аналогично като активите и пасивите на това дружество и се преизчисляват във валутата на представяне по заключителен курс.

2.6. Приходи

Приходите в Групата се признават на база принципа за начисляване и до степенята, до която и по начина, по който стопанските изгоди се придобиват от Групата и респ. стопанските рискове се носят, както и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

Видовете приходи на Групата са представени в *Приложения № 3, № 4 и № 11*.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността преминават у купувача.

При предоставянето на услуги приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката, и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и работи.

Положителните и отрицателни разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към "други доходи/(загуби) от дейността, нетно".

Приходите от преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред "други доходи/(загуби) от дейността, нетно". В същата статия на консолидирания отчет се отчитат и реализираните приходи от предоставени инвестиционни имоти на оперативен лизинг.

При продажби на изплащане приходът се признава на датата на продажбата без инкорпорираните лихви.

Финансовите приходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход, когато възникнат, и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи от лихви по вземания по специални договори, приходи от лихви по просрочени вземания, приходи/печалби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба, в т.ч. дивиденди, нетна печалба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, приходи от операции по уреждане на дълг, печалба от оценка по справедлива стойност на инвестиции на разположение и за продажба, които са част от поетапно придобиване на дъщерно дружество. Те се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход.

2.7. Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост (до степента, до която не би довело до признаване на актив или пасив, неотговарящ на определенията за активи и пасиви в Общата (концептуална) рамка към и в самите МСФО).

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Загубите, възникнали в резултат на преценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност, се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред „други доходи/(загуби) от дейността”.

Финансовите разходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход, когато възникнат, като се посочват отделно от финансовите приходи и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, разходи/загуби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба, разходи от операции по уреждане на дълг, загуба от оценка по справедлива стойност на инвестиции на разположение и за продажба, които са част от поетапно придобиване на дъщерно дружество.

2.8. Задължителен дивидент за разпределение

Дъщерното дружество Софарма Билдингс АДСИЦ има статут на акционерно дружество със специална инвестиционна цел по смисъла на българския ЗДСИЦ. Поради това дружеството има специфичната политика на разпределение на дивидентите на акционерите в съответствие с изискванията на закона, а именно:

- дружеството е задължено по закон да разпредели като дивидент не по-малко от 90% от реализираната печалба за съответната финансова година след нейното преизчисление съгласно ЗДСИЦ; и
- разпределението на останалите 10% се определя с решение на Общото събрание на акционерите по общия ред на българския Търговски закон, в т.ч. за изплащане на дивидент.

Задължителният по закон дивидент в размер на не по-малко от 90% от реализираната печалба се признава като задължение в текущата година и намаление (задължително разпределение) на текущата печалба за годината. През 2015 г. и 2014 г. дъщерното дружество не е разпределяло задължителен дивидент, тъй като е отчитало отрицателен финансов резултат (загуба).

2.9. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени в консолидирания финансов отчет по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходи за

монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

Имотите, машините и оборудването на придобити дъщерни дружества се оценяват по справедлива стойност към датата на сделката (бизнес комбинацията), която се приема за цена на придобиване за целите на консолидацията.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от Групата кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Групата е определила стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи, независимо че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от Групата подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е моделът на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преоценка на имотите, машините и оборудването е прието да се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва по-често.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършените последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Групата използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

- сгради – 20-70 г.
- съоръжения – 5-25 г.
- машини и оборудване – 7-25 г.
- компютри и мобилни устройства – 2-5 г.
- транспортни средства – 7-17 г.
- сървъри и системи – 4 -12 г.
- стопански инвентар – 6-12 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се прегледат от ръководството на всяко дружество в Групата и респективно, и от дружеството-майка в края на

всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност, като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв (през другите компоненти на всеобхватния доход) освен ако тя не надхвърля неговия размер, и надвишението вече се включва като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Частта от компонента “преоценъчен резерв”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента “неразпределена печалба” в консолидирания отчет за промените в собствения капитал.

2.10. Биологични активи

Биологичните активи се оценяват по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба. Те включват трайни насаждения.

Справедливата стойност на биологичните активи се определя въз основа на тяхното настоящо местонахождение и състояние на база цена, котирана на активен пазар или други алтернативни източници за текущи цени. Печалбата или загубата, възникнала при първоначалното признаване на биологичен актив по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба и от промени в справедливата му стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба, се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който са възникнали и се представят към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно”. Когато справедливата стойност на определен биологичен актив не може да бъде надеждно оценена, той се оценява по неговата себестойност, намалена с натрупаната амортизация или загуби от обезценка. Впоследствие, когато вече стане възможно справедливата стойност на този биологичен актив да бъде надеждно оценявана, Групата променя подхода си и започва да оценява актива по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба.

2.11. Нематериални активи

Репутация

Репутацията представлява надвишението на цената на придобиване (предоставеното възнаграждение) над справедливата стойност на дела на Групата в нетните разграничени активи на придобитото дружество към датата на придобиването (бизнес комбинацията). В консолидирания финансов отчет тя първоначално се оценява по цена на придобиване (себестойност), а последващо - по цена на придобиване минус натрупаните загуби от обезценки. Репутацията не се амортизира.

Репутацията, възникнала при придобиване на дъщерно предприятие се представя в консолидирания отчет за финансовото състояние към групата на "нематериалните активи", а тази възникнала при придобиване на съвместни и асоциирани дружества (предприятия) е инкорпорирана в общата стойност на инвестицията и се посочва към групата на "инвестициите в съвместни предприятия" или съответно в "инвестициите в асоциирани предприятия".

Репутацията по придобиването на съвместни и асоциирани дружества (предприятия) се тества като част от общото салдо (стойност) на инвестицията. Самостоятелно признатата репутация по придобиването на дъщерни дружества (предприятия) се тества задължително за обезценка поне веднъж годишно. Загубите от обезценки на репутацията не се възстановяват впоследствие. Печалбите или загубите от продажба (освобождение) на дадено дъщерно дружество (предприятие) от Групата включват и балансовата стойност на репутацията, приспадащата се за продаденото (освободеното) дружество (предприятие).

На всяка призната репутация се определя принадлежност към даден обект генериращ парични постъпления още при реализирането на дадена бизнес комбинация, и този обект се прилага при извършването на тестовете за обезценка. При определянето на обектите, генериращи парични потоци се вземат предвид обектите, от които са се очаквали бъдещи стопански изгоди при придобиването при бизнес комбинацията и по повод, на които е възникнала самата репутация.

Загубите от обезценка на репутация се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към позицията "обезценка на нетекущи активи".

Други нематериални активи

Нематериалните активи са представени в консолидирания финансов отчет по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Нематериалните активи основно включват права върху интелектуална собственост, програмни продукти и комплексни нематериални активи (лицензии и мрежи от аптечни локации).

В Групата се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 5 - 16 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход за амортизации в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "нематериалните активи" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към "други приходи/(загуби) от дейността,

нетно” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.12. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от Групата за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Те са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност. Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” за периода, през който са възникнали. Реализираните приходи от инвестиционни имоти се представят в същата статия от консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Инвестиционните имоти се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционни имоти” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към статията “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Трансфери от и към групата “инвестиционните имоти” се правят, когато има промяна във функционалното предназначение и употребата на даден имот. В случай на прехвърляне от “инвестиционни имоти” към “имоти за използване в собствената дейност” активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от “имоти за използване в собствената дейност” има прехвърляне към “инвестиционни имоти”, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се представя като компонент на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се представя към “преоценъчен резерв – имоти, машини и оборудване” в отчета за промените в собствения капитал.

2.13. Инвестиции в асоциирани и съвместни дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи участия в асоциирани и съвместни дружества, са представени в консолидирания финансов отчет по метода на собствения капитал – стойност, която включва цената на придобиване, представляваща справедливата стойност на възнаградението, което е платено, вкл. преките разходи по придобиване на инвестицията, коригирана с дела на дружеството-инвеститор в печалбите или загубите, и респективно другите резерви на съвместните и асоциираните дружества след датата на придобиването им.

Делът в печалбите и загубите след датата на придобиване на асоциираните и съвместните дружества се представят на отделен ред в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), а делът в другите компоненти на всеобхватния доход на съответния ред в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в другите компонентите на всеобхватния доход) и като самостоятелно движение на отделните компоненти на резервите в консолидирания отчет за промените в собствения капитал.

Притежаваните от Групата инвестиции в асоциирани и съвместни дружества, в т.ч. включената репутация, подлежат на преглед за обезценка към датата на всеки отчет. При

установяване на условия за обезценка и като се определи нейният размер, същата се отразява в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “печалби/(загуби) от асоциирани и съвместни дружества”.

При покупка и продажба на инвестиции в асоциирани и съвместни дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Инвестициите в асоциирани и съвместни дружества се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва значителното или съвместното влияние върху стопанските изгоди от инвестициите. Доходът от продажбата им се представя към статия “печалби/(загуби) от асоциирани и съвместни дружества” на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.14. Инвестиции на разположение и за продажба и финансови активи по справедлива стойност през печалбата

2.14.1. Инвестиции на разположение и за продажба

Инвестициите (финансовите активи) на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, представляващи акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие), държани с дългосрочна перспектива.

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите (финансови активи) на разположение и за продажба се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията (финансовият актив) (*Приложение № 2.25.1*).

Последващо оценяване

Притежаваните от Групата инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се оценяват последващо по справедлива стойност (*Приложение № 2.31*) със съдействието на независим лецизиран оценител.

Ефектите от последващата преоценка на ценните книжа до тяхната справедлива стойност се представят в отделен компонент на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция, като се посочват към статията “финансови приходи” или “финансови разходи”.

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочните инвестиции (финансови активи), представляващи акции в други дружества (неконтролиращо участие), се признават като текущи приходи и представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи”.

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

Всички покупки и продажби на инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се признават на “датата на търгуване” на сделката, т.е. датата, на която Групата се ангажира да закупи или продаде актива.

Притежаваните инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на всеки отчетен период и при установяване на условия за перманентна обезценка, същата се отразява в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “финансови разходи”.

При установяване на условия за обезценка същата се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) освен ако през предходни периоди има формиран положителен резерв за тези инвестиции – тогава първо обезценката се покрива за сметка на този резерв и се представя нетно в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход).

2.14.2. Финансови активи по справедлива стойност през печалбата

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата са недеривативни активи, които са придобити с цел реализиране на текущи доходи чрез придобиване на дялове в инвестиционни фондове за инвестиране на общо събрани средства в портфолио от различни компании. Тези инструменти представляват държани дялове в инвестиционни фондове. Дяловете в инвестиционни фондове първоначално се оценяват по цена на придобиване. Преките разходи по транзакцията на покупката се отнасят директно на разход. Последващо, към датата на всеки отчет за финансовото състояние те се оценяват по справедливи стойности определени съгласно условията за участие в тях. Справедливата стойност се изчислява и анализира от самите инвестиционни фондове. Ефектите от преоценка до справедлива стойност се признават веднага в консолидирания отчет за всеобхватния доход към “финансови приходи” или „финансови разходи”.

2.15. Материални запаси

Материалните запаси са оценени в консолидирания финансов отчет както следва:

- суровини, материали и стоки - по по-ниската от: доставната себестойност (цена на придобиване и нетната им реализируема стойност);
- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - по по-ниската от: производствената себестойност и нетната реализируема стойност;

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини, материали и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване (реализация) вид;

- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство – всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преките разходи на материали и труд и приспадащата се част от общопроизводствените разходи

(променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на условно постоянните общопроизводствени разходи в производствената себестойност на произвежданата готова продукция, полуфабрикати и незавършеното производство се извършва на базата на нормален капацитет.

Избраните от Групата бази за разпределението им по продукти са:

- за производството на лекарствени средства – нормата на човеко часовете на пряко заетия персонал в производството на конкретния продукт;
- за производството на инфузионни разтвори – количество произведена продукция;
- за производство на пластмасови медицински изделия за еднократна употреба – планова себестойност на произведената продукция.

От началото на 2014 г. дружеството майка прилага като текуща оценка „стандартна производствена себестойност” по отношение на готовата продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство, и респ. „стандартната доставна себестойност” – за основните суровини и материали за производството. В края на всеки отчетен период ръководството извършва анализ на факторите, довели до формиране на отклонения при: а) доставка на суровини и материали за производството - чрез сравнение между фактическите и стандартните доставни разходи и б) производството на готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - чрез сравнение между фактическите и стандартните производствени разходи. При необходимост се извършват корекции на оценката на наличните материални запаси във финансовия отчет. На база проучвания на добри отчетни практики във фармацевтичния отрасъл са възприети прагове на същественост за: а) отклонението при доставка на суровини и материали за производството – до 2 % и б) производствено отклонение – до 1 %, в рамките на които не се коригира текущата оценка на наличните крайни запаси от суровини и материали, готова продукция и незавършеното производство за целите на консолидирания финансов отчет (*Приложение № 2.32.3*).

При употребата (влагане и продажбата) на материалните запаси те се изписват текущо, като се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.16. Търговски и други вземания

В консолидирания финансов отчет търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (*Приложение № 2.25*).

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите

вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията “други разходи” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.17. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се представят първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и други предоставени ресурси последващо се оценяват и представят в консолидирания финансов отчет по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други суми, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи (лихви) или разходи през периода на амортизация или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Групата има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период (*Приложение № 2.25*).

2.18. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателните сметки, а паричните еквиваленти – депозити в банки, средствата които са свободно разполагаеми от дружествата в Групата съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита, независимо от оригиналния срок /матуритет/ на съответния депозит (*Приложение № 2.25*).

За целите на изготвянето на консолидирания отчет за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност (за оборотни средства), се включват в оперативна дейност;
- получените лихви от краткосрочни депозити в банки се включват в състава на паричните потоци от инвестиционна дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред “платени данъци”, а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред “плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружествата от Групата за съответния период (месец).
- блокираните парични средства над 3 месеца не са третираны като парични средства и еквиваленти.

2.19 Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения в консолидирания финансов отчет се представят по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (*Приложение № 2.25*).

2.20. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

В консолидирания финансов отчет всички заеми и други привлечени финансови ресурси се представят първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и други привлечени ресурси последващо се оценяват и представят в консолидирания финансов отчет по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи или разходи (лихви) през периода на амортизацията или когато задълженията се отпишат или редуцират (*Приложение № 2.25*).

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Групата има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.21. Капитализиране на разходи по заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията /квалифициран/ актив на Групата, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията /квалифициран/ актив е актив, който непременно изисква поне 12-месечен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

Размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират в стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се определя чрез коефициент /норма/ на капитализация. Коефициентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите, които са непогасени през периода, с изключение на заемите, извършени специално с цел придобиване на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив започва, когато са изпълнени следните условия: извършват се разходите за актива, извършват се разходите по заеми и в ход са дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Разходите по заеми се намаляват и с всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.

2.22. Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към Групата съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя, като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като "финансови разходи" - лихва, на база ефективен лихвен процент (*Приложение № 2.26*).

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън Групата съществената част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се изписва от състава на активите на лизингодателя и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между сбора от минималните лизингови плащания по договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработения финансов доход. Разликата между балансовата стойност на отдадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба на активи.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите имоти, машини и оборудване като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с

договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.23. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Групата се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство за дружествата, извършващи своята дейност в *България*, на полския Кодекс – за дружествата в *Полша*, на трудовото законодателство и Колективния трудов договор за дружествата в *Украйна*, на трудовото законодателство, Общия колективен трудов договор и действащия Правилник на труда за дружествата в *Сърбия*, Закона за труда – за дружеството в *Латвия*, трудовото законодателство за дружествата в *Беларус*, на Закон на Република Казахстан за задължения по социално осигуряване за дружеството в *Казахстан* и на Литовски кодекс на труда - за дружеството в *Литва*.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки консолидиран финансов отчет дружествата от Групата правят оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Тантиеми и бонусни схеми

Софарма

Съгласно Устава на дружеството-майка и при взето решение за одобрение на Общото събрание на акционерите изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на до 1 % от нетната печалба на дружеството както и да бъде оправомощен да определи кръга на служителите, между които да бъде разпределена като бонус парична сума в размер на до 2 % от стойността на печалба на дружеството за всяка календарна година. Когато определена част се изисква да бъде разсрочена за по-дълъг от 12-месечен период, тази част се оценява по нейната сегашна стойност към датата на финансовия отчет и се посочва към нетекущите пасиви в отчета за финансовото състояние, статия „задължения към персонала”.

Софарма Трейдинг

Съгласно устава на дружеството, изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер до 1 % от нетната печалба на дружеството при едновременното наличие на две условия – отчитане на положителен финансов резултат за съответната година и след решение на Общото събрание. Изплащането на не по-малко от 40% от възнаграждението се

разсрочва за период от време, не по-кратък от три години (на равни месечни вноски). За останалия персонал, вкл. управленски, сумите на бонуси/премии се начисляват в периода на заработване.

Сумите на този тип възнаграждения се признават след вземане на решение от Общото събрание на акционерите и се представя в отчета за финансовото състояние, статия „задължения към персонала”.

Момина крепост

Съгласно Устава на дружеството при взето решение на Общото събрание на акционерите изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на 1 % от нетната печалба на дружеството.

Тантиеми и бонусни схеми

Съгласно устава на дружеството-майка изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на 1 % от нетната печалба на дружеството-майка при отчетен положителен финансов резултат за изминалата финансова година, но след взето решение на Общото решение на акционерите.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

За България

Основно задължение на дружествата – работодатели в България е да извършват задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2014 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

За дружествата в чужбина

Размерите на осигурителните вноски в Полша се утвърждават със Закон за национално осигурителна система, в Украйна - Закон за пенсионно обезпечаване, в Сърбия - със Закона за труда в Република Сърбия, в Латвия - със Закона за социалното осигуряване, Литва със Закона за националното социално осигуряване на Република Литва, в Република Беларус- със Закон за задължителните застрахователни вноски към фонда за социална защита на населението на Министерството на труда и социалната защита и Казахстан – със Закон на Република Казахстан за задължения по социално осигуряване. Разпределението на осигурителните вноски между

работодателя и осигуреното лице се определя в съотношения, регламентирани в съответните местни законодателства.

Към Групата няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружествата в Групата вноски по планове с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата) освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда работодателят на дружествата в *България* е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. Съгласно Закона за труда в *Сърбия* работодателят на сръбското дружество е задължен да изплати на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение при пенсиониране в размер най-малко на три средни работни заплати, изчислени към момента на изплащането. Съгласно трудовото законодателство в *Украйна* и колективния трудов договор на украинското дружество, работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 100 и 200 украински гривни (между 10 лв. и 25 лв.). Също така дружеството в *Украйна* начислява социални обезщетения, които се изплащат преди пенсиониране на служителите поради специфични условия на труд. Съгласно трудовото законодателство в *Полша* работодателят има задължение да изплати при пенсиониране – една брутна месечна заплата. Съгласно трудовото законодателство в *Литва*, *Латвия* и *Беларус* няма задължения към персонала при пенсиониране.

По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба по статия „разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен консолидиран финансов отчет дружествата от Групата назначават сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните им задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на

лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в съответната държава, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовите и осигурителни законодателства на дружествата от Групата, работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Групата признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план вкл. за реструктуриране, за да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.24. Акционерен капитал и резерви

Софарма АД (дружеството-майка) е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството-майка отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружеството-майка е длъжно да формира и резерв **“фонд Резервен” (законови резерви)**, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Обратно изкупените собствени акции са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние по себестойност (цена на придобиване), като с брутната им покупна цена е намален собственият капитал на Групата. Печалбите или загубите от продажбата на обратно изкупени собствени акции се представят директно в собствения капитал на Групата към компонента “неразпределена печалба”.

Преоценъчният резерв – имоти, машини и оборудване е формиран от:

- положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката;
- положителната разлика между балансовата стойност на имоти, отчитани като използвани в собствената стопанска дейност, и тяхната справедлива стойност към датата, на която те се трансферират в инвестиционни имоти.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към натрупани печалби, когато активите се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата или са напълно амортизирани.

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталовата политика на Групата само след прехвърлянето му към компонента „неразпределена печалба”.

Резервът по финансови активи на разположение и за продажба е формиран от разликата между балансовата стойност на финансовите активи на разположение и за продажба и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката. Този резерв се прехвърля към текущите печалби и загуби в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато финансовите активи се освободят (продадат) от Групата и/или при установена трайна обезценка на определени финансови активи.

Резервът от ефекти от преизчисление във валутата на представяне включва ефектите от преизчисления на финансовите отчети на чуждестранните дружества от местна валута във валутата на представяне на Групата. Този резерв е признат като отделен компонент на собствения капитал в консолидирания отчет за финансовото състояние и се признава като част от печалбата или загубата в консолидирания отчет за всеобхватния доход на ред „печалби/(загуби) от придобиване и освобождаване на дъщерни дружества, нетно” при освобождаване (продажба) от чуждестранна дейност (дружество).

2.25. Финансови инструменти

2.25.1. Финансови активи

Групата класифицира своите финансови активи в следните категории: “заеми (кредити) и вземания”, “активи на разположение и за продажба” и „активи по справедлива стойност през печалбата”. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството на дружеството-майка заедно с това на съответното дъщерно дружество определя класификацията на финансовите активи за целите на Групата към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно дружествата от Групата признават в отчета си за финансовото състояние финансовите активи на “датата на търгуване” - датата, на която те са поели ангажимент да закупят съответните финансови активи. Всички финансови активи се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли или са прехвърлени и Групата е прехвърлила съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице) извън нея. Ако Групата продължава да държи съществената част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то тя продължава да признава актива в консолидирания си отчет за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на съответното дружество от Групата, а останалите - като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, и паричните средства и парични еквиваленти от консолидирания отчет за финансовото състояние (*Приложения № 2.16, 2.17 и № 2.18*). Лихвеният доход по "кредитите и вземанията" се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), към статията „финансови приходи“.

На датата на всеки отчет за финансовото състояние дружествата от Групата оценяват дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на техните кредити и вземания, включени в консолидирания отчет за финансовото състояние (*Приложение № 2.31*).

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно за Групата те представляват акции, облигации или дялове в други (трети) дружества, придобити с инвестиционна цел (инвестиции на разположение и за продажба) и се включват към нетекущите активи освен ако намерението на дружествата от Групата е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач (*Приложение № 2.14.1*).

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията.

Последващата оценка на финансовите активи на разположение и за продажба е по справедлива стойност, освен за акции/дялове на затворени, нетъргувани на борсов пазар дружества (*Приложение 2.14.1*).

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, на държаните инвестиции на разположение и за продажба се отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (към други компоненти на всеобхватния доход) към "нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба" и се натрупват към самостоятелен компонент на собствения капитал - "резерв по финансови активи на разположение и за продажба".

При установяване на последваща трайна обезценка или при продажба на инвестиция на разположение и за продажба, сумата на обезценката и всички натрупани преди това загуби (нетно) към резерва, се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови разходи”. Аналогично, при всяка продажба на инвестициите от този тип натрупаните нереализирани печалби в резерва се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “финансови приходи”.

Ефектите от рециклирането на натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност на държаните инвестиции на разположение и за продажба се представят към другите компоненти на всеобхватния доход (“нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”), нетно от тези на новите преоценки за периода.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че съответното дружество е придобило правото върху тези дивиденди.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи, има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата са недеривативни активи, които са придобити с цел реализиране на текущи доходи чрез придобиване на дялове в инвестиционни фондове за инвестиране на общо събрани средства в портфолио от различни компании. Тези инструменти представляват държани дялове в инвестиционни фондове (*Приложение 2.14.2*). Дяловете в инвестиционни фондове първоначално се оценяват по цена на придобиване. Последващо, към датата на всеки консолидиран отчет за финансовото състояние те се оценяват по справедливи стойности определени съгласно условията за участие в тях. Справедливата стойност се изчислява и анализира от самите инвестиционни фондове. Ефектите от преоценка до справедлива стойност се признават веднага в консолидирания отчет за всеобхватния доход към позициите “финансови приходи или “финансови разходи” в зависимост от реализираната печалба или загуба.

2.25.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Групата класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договора със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва (*Приложение № 2.20, 2.21 и 2.23*).

2.26. Провизии

Провизии се признават, когато Групата има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие и е вероятно, че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството на съответното дружество и на Групата към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, съответното дружество от Групата признава вземане, ако е налице висока степен на сигурност на неговото получаване, че стойността му може надеждно да се установи и отчита доход (кредит) по същата позиция в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), където е представена и самата провизия (Приложение № 2.26).

2.27. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на българските дружества от Групата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка в България за 2015 г. е 10 % (2014 г.: 10%).

Дъщерните и съвместните дружества в чужбина се облагат съгласно изискванията на съответните данъчни законодателства по държави при следните данъчни ставки:

<i>Държава</i>	<i>Данъчна ставка</i>	
	<i>2015 г.</i>	<i>2014 г.</i>
Украйна	17%	18%
Сърбия	15%	15%
САЩ	15.35%	15.35%
Великобритания	21%	21%
Латвия	15%	15%
Беларус	18%	18%
Литва	15%	15%
Полша	19%	19%
Румъния	16%	16%
Казахстан	20%	20%

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на всяко консолидирано дружество към датата на консолидирания финансов отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви, вкл. за породените от консолидационните корекции.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспадат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили

се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в консолидирания отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основни, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата, в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на едно дружество от Групата се представят нетно срещу отсрочени данъчни пасиви на това дружество, когато то се явява за тях данъчният платец в съответната юрисдикция, и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данък върху дохода.

Към 31.12.2015 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружествата от Групата са оценени при ставка, валидна за 2016 г., която за българските дружества е в размер на 10%, а за дъщерните дружества в чужбина е както следва:

<i>Държава</i>	<i>Данъчна ставка 2016 г.</i>
Украйна	17%
Сърбия	15%
Латвия	15%
Беларус	18%
Литва	15%
Полша	19%
Румъния	16%
Казахстан	20%

2.28. Правителствени финансираня

Безвъзмездни помощи от публични институции (общински, държавни и международни институции, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признават първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от Групата, и че последната е спазила и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

2.29. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват, като се раздели нетна печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите на дружеството-майка, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност в Групата.

2.30. Сегментно отчитане

Групата идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, използвана от ръководството на дружеството-майка за текущо общо наблюдение и управление на групата и нейните компоненти. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от ключовите членове на ръководството, вземащи оперативни решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите на Групата.

Оперативните сегменти на Групата текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегментите, по които ръководството на Групата наблюдава, измерва и контролира рисковете и възвръщаемостта за нея са обособени според основните бизнес дейности, извършвани с фармацевтичните продукти, а именно: производство и търговия.

Информация по оперативни сегменти

Групата използва един измерител - брутен марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределянето на ресурси между тях. Тя се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съотносими към съответния сегмент.

Сегментните активи, пасиви, респективно приходи, разходи и резултати включват тези, които са и могат да бъдат директно относими към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база, вкл. междусегментни. Обичайно това са: а) за приходите - продажби на продукция и стоки; б) за разходите - за основни суровини и материали, за амортизации и за възнагражденията на производствения персонал, балансова стойност на продадените стоки; в)

за активите - имоти, машини и съоръжения, материални запаси, вземания от свързани предприятия, търговски вземания и парични средства и парични еквиваленти; г) за пасивите – текущи задължения към персонала и за социалното осигуряване, задължения към свързани предприятия, търговски задължения и банкови заеми за директно финансиране (дългосрочни и краткосрочни).

Капиталовите разходи (инвестиции) по бизнес сегменти са отграничени разходи, извършени през периода за придобиване или изграждане на секторни нетекущи активи, които се очаква да бъдат използвани през повече от един период.

Групата управлява инвестициите в ценни книжа, определени търговски разчети и предоставените финансови ресурси, както и данъците на групово ниво и отделно дружество, но те не се разпределят на сегментно ниво.

Резултатите от дейности, които се считат за случайни спрямо основните типове операции (дейности) на Групата, както и неразпределяемите приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позиция „обща на ниво Група”. Тези суми по принцип включват: други доходи от дейността освен ако не произтичат от дейността на конкретен сегмент, административни разходи, лихвени приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута и инвестиции, инвестиции в други дружества, други вземания, разчети по данъци, производствено и административно оборудване с общо предназначение.

Междусегментните трансфери: приходите на сегментите, разходите на сегментите и резултатите на сегментите включват вътрешни трансфери между бизнес сегменти. Тези трансфери са отчетени по конкурентни пазарни цени, начислявани на несвързани клиенти за сходни стоки, и са елиминирани на ниво консолидиран финансов отчет.

Инвестициите в съвместни и асоциирани дружества, отчитани по метода на собствения капитал, са изключени от активите по сегменти и приходите по сегменти. Те са представени като част от неразпределяемите активи, а доходът от тях е представен в статията ” печалби/(загуби) от съвместни и асоциирани дружества, нетно”.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на тази, използвана от Групата за изготвяне на публичните ѝ отчети по закон.

Допълнително, Групата оповестява информация относно важни клиенти, когато стойността на реализираните приходи от всеки клиент превишава 10 % от общата сума на консолидираните приходи от дейността на Групата.

2.31. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на Групата се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: а). на повтаряща се база – определени търговски и други вземания и задължения, финансовите активи на разположение и за продажба, инвестиционните имоти, предоставени и получени банкови заеми и заеми от трети лица, определени търговски и други вземания и задължения, вземания и задължения по финансов лизинг; а други б) на неповтаряща се база – нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или

пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружествата от Групата задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Групата прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация. Тя използва и трите допустими подхода, *пазарния, приходния и разходния подход*, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котирувани пазарни цени, пазарни аналози и дисконтирани парични потоци, вкл. на база капитализиран доход от наем.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват в консолидираните финансови отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирувани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирувани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Групата прилага основно справедлива стойност Ниво 2 и Ниво 3.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в консолидираните финансови отчети на повтаряема база, Групата прави преценка към датата на всеки консолидиран отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

Централизирано, в дружеството-майка са разработени вътрешни правила и процедури по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви. За целта е определено специално лице по оценките на подчинение на финансовия директор на Групата, което организира осъществяването на целия оценъчен процес, вкл. координира и наблюдава работата на външните оценители.

Групата използва експертната на външни лицензирани оценители за определяне на справедливите стойности на следните активи и пасиви: финансови активи на разположение и за продажба Ниво 2 и Ниво 3, инвестиционни имоти, имоти, машини и оборудване. Изборът на такива оценители се прави на годишна база, като се използват следните критерии: прилагани професионални стандарти, професионален опит и познания; репутация и пазарен статус. Периодично се преценява необходимостта от ротация на външните оценители – на всеки три-пет години. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за

всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между външните експерти-оценители и специално определеното лице по оценките, както и приемането на издаваните оценителски доклади – особено по отношение на съществените предположения и крайните заключения и предложения за размера на справедливата стойност. Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от финансовия директор/главен счетоводител, изпълнителния директор и Съвета на директорите на съответното дружество и финансовия директор на Групата.

На датата на всеки финансов отчет съобразно груповата счетоводна политика специално определеното лице по оценките прави общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите на дружествата от Групата, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и предлага за одобрение пред финансовия директор подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това се консултира изрично с използваните външни оценители.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на одитния комитет и на независимите одитори на съответните дружества и на финансовия директор и независимите одитори на Групата.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност, Групата е определила съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.32. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Групата. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

2.32.1. Признание на данъчни активи

При признаването на отсрочените данъчни активи от ръководството на Групата е оценявана вероятността отделните намаляеми временни разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на всяко от дружествата от Групата да генерират в перспектива достатъчно данъчни печалби за тяхното компенсиране срещу тези печалби. За дъщерни дружества, които продължават да отчитат загуби през последните години, ръководството на Групата е преценило към датата на издаване на консолидирания отчет значителните несигурности, които съществуват относно дали и доколко в рамките на крайния период, определен със съответните местни данъчни законодателства за пренасяне на данъчни загуби, тези дружества ще могат да генерират достатъчна облагаема печалба. В резултат на този анализ то е взело решение да не признава активи по отсрочени данъци в консолидирания финансов отчет в размер на 4, 243 х.лв. (2014 г.: 2,746 х.лв.) (Приложение № 30).

2.32.2. Материални запаси

Нормален капацитет

Нормалният производствен капацитет на всяко от производствените дружества е определен на база преценките на съответното ръководството (след направени анализи) за оптимално натоварване на техните производствени мощности и възвръщаемост на инвестициите в тях, при продуктова структура на производството, приета за обичайна.

Обезценка

В края на всяка финансова година дружествата от Групата извършват преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При

установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружествата от Групата обезценяват материалните запаси до нетна реализируема стойност.

В резултат на направените прегледи и анализи през 2015 г. е отчетена обезценка на материалните запаси в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в размер на 4,072 х.лв. (2014 г.: 3,356 х.лв.) (*Приложение № 9*).

2.32.3. Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки консолидиран отчет, на индивидуална база за всяко вземане. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като загуба от обезценка (*Приложение № 9*).

След 180 дни закъснение вече се счита, че може да има на лице индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководствата на дружествата от Групата правят анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от общата сума, дължима от контрагента, включително потенциалните възможности за събиране на евентуални лихви за компенсиране на просрочията. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват до 100 % (*Приложения № 24, № 25 и № 26*).

За 2015 г. размерът на възстановените обезценки (нетно от признатите) е 2,873 х.лв. (2014 г.: 860 х.лв. признати обезценки, нетно от възстановените) (*Приложение № 9*).

2.32.3. Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани всяка година изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор (*Приложение № 31*).

2.32.4. Оперативен лизинг

Групата е класифицирала към статията “имоти, машини и съоръжения” от консолидирания отчет за финансовото състояние, сграда, част от която се предоставя на оперативен лизинг на свързани лица. Тъй като значителна част от сградата се използва и от Групата, ръководството е преценило и тази сграда не е третирана като инвестиционен имот.

2.32.5. Провизии за съдебни дела

По откритите заведени съдебни дела срещу дружествата от Групата, ръководствата на съответните дружества, са преценили, съвместно с адвокатите им, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 %, поради което не са признати провизии за задължения по дела в консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2015 г. (31.12.2014 г.: няма) (*Приложение № 40*).

3. ПРИХОДИ

	<i>2015</i> <i>BGN'000</i>	<i>2014</i> <i>BGN'000</i>
Стоки	628,123	581,144
Готова продукция	246,861	259,373
Общо	874,984	840,517

Приходи от продажби на стоки по видове:

	<i>2015</i> <i>BGN'000</i>	<i>2014</i> <i>BGN'000</i>
<i>Приходи от продажби на стоки по видове</i>		
Таблетни форми	296,705	286,188
Ампулни форми	179,330	153,311
Капки	36,063	33,760
Сиропни форми	35,902	25,339
Консумативи, превързочни материали и апарати	21,133	36,250
Унгвенти	18,549	17,511
Козметични стоки	9,307	7,916
Хранителни добавки и билки	3,191	3,139
Други	27,943	17,730
Общо	628,123	581,144

Приходи от продажби на готова продукция по видове:

	<i>2015</i> <i>BGN'000</i>	<i>2014</i> <i>BGN'000</i>
<i>Приходи от продажби на готова продукция по видове</i>		
Таблетни форми	166,200	171,963
Ампулни форми	33,364	35,430
Сиропни форми	11,097	13,881
Лиофилни продукти	9,579	11,028
Унгвенти	8,015	8,988
Инхалаторни продукти	3,433	3,155
Спринцовки	2,242	1,653
Капки	1,185	4,843
Други	11,746	8,432
Общо	246,861	259,373

4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО

Другите доходи и загуби от дейността, нетно включват:

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Предоставени услуги	7,160	10,549
Правителствени финансираня	1,037	749
Наеми	942	798
Услуги по социална дейност и мероприятия	795	761
Постъпления от неустойки	204	389
Печалба/(загуба) от промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти (<i>Приложение № 18</i>)	85	(23)
Печалба от продажба на материали	49	66
Печалба от продажба на дълготрайни активи	36	337
Отписани задължения	11	35
Получени застрахователни обезщетения	7	75
Нетни загуби от курсови разлики по търговски вземания и задължения и текущи разплащателни сметки	(14,257)	(8,686)
Други	1,253	415
Общо	(2,678)	5,465

Предоставените услуги включват:

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Лабораторни услуги	2,133	6,879
Реклама и маркетинг	1,205	1,331
Други	3,822	2,339
Общо	7,160	10,549

5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ

Разходите за материали включват:

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Основни материали	63,379	70,225
Електроенергия	5,273	5,370
Резервни части, лабораторни и технически материали	5,051	7,387
Топлоенергия	3,775	4,472
Горива и смазочни материали	2,595	3,574
Обезценка на материали (<i>Приложение № 9</i>)	1,231	880
Вода	591	856
Брак на материали	187	434
Други	4,314	3,136
Общо	86,396	96,334

Разходите за основни материали включват:

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Субстанции (активни съставки)	30,144	34,799
Опаковъчни материали	11,396	12,340
Течни и твърди химикали	8,270	8,351
Билки	3,455	3,135
Ампули	2,115	3,031
Полипропилен, полиетилен, полистирол	1,345	1,202
Алуминиево фолио	991	3,786
Сакове за разтвори	-	647
Други	5,663	2,934
Общо	63,379	70,225

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Реклама и маркетингови услуги	20,350	18,952
Наеми	7,102	6,307
Консултантски услуги	6,541	9,561
Поддръжка на сгради и оборудване	4,771	4,042
Спедиторски и транспортни услуги	4,456	3,977
Местни данъци и такси	2,523	1,734
Абонаментни такси	2,177	1,812
Изработка на медикаменти	1,961	3,688
Охрана	1,510	1,253
Банкови и регулаторни такси	1,498	1,577
Услуги по граждански договори	1,431	1,478
Клинични изпитания	1,349	303
Застраховки	1,249	1,243
Логистични услуги	1,036	1,316
Услуги по регистрации на медикаменти	1,001	1,962
Съобщения и комуникации	998	1,022
Ремонт на автомобили	865	896
Медицинско обслужване	820	753
Данъци върху разходите	653	1,159
Комисионни възнаграждения	366	288
Унищожаване на лекарства	320	249
Преводи на документация	284	267
Други	2,400	3,368
Общо	65,661	67,207

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Текущи възнаграждения	62,544	61,084
Вноски по социалното осигуряване	12,850	12,828
Социални придобивки и плащания	3,715	3,807
Тантиеми	792	979
Начислени суми за непозвани отпуски	777	800
Начислени разходи за дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране (Приложение № 31)	662	477
Начислени суми за осигуровки върху отпуски	133	149
Други	28	756
Общо	81,501	80,880

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Представителни мероприятия	2,986	3,506
Отписани вземания	2,852	470
Командировки	1,678	1,905
Брак и липса на стоки	1,056	817
Обучения	881	454
Дарения	784	394
Брак на дълготрайни активи	331	418
Плащания за данъци и лихви по данъци	269	53
Непризнат данъчен кредит	208	2,446
Брак и липси на готова продукция и незавършено производство	62	377
Присъдени суми по съдебни дела	14	61
Възстановена/(начислена) обезценка на текущи активи, нетно (Приложение № 9)	(32)	3,336
Други	510	935
Общо	11,599	15,172

9. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ

Разходите за обезценка на вземания, незавършено производство, продукцията и стоки, нетно включват:

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Обезценка на вземания	921	2,305
Възстановена обезценка на вземания	<u>(1,409)</u>	<u>(1,601)</u>
Нетно изменение на обезценките по вземания (Приложение № 9, №24, № 25 и № 26)	<u>(488)</u>	<u>704</u>
Обезценка на вземания по предоставени аванси	(11)	119
Обезценка на продукцията и незавършено производство	2,424	2,400
Обезценка на стоки	417	76
Обезценка на съдебни вземания (Приложение № 26)	(2,374)	-
Обезценка на вземания по предоставени търговски заеми	<u>-</u>	<u>37</u>
	<u>(32)</u>	<u>3,336</u>
Обезценка на материали (Приложение № 5)	<u>1,231</u>	<u>880</u>
Общо	<u><u>1,199</u></u>	<u><u>4,216</u></u>

10. ОБЕЗЦЕНКА НА НЕТЕКУЩИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Разходите за обезценка на нетекущи материални и нематериални активи включват:

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Обезценка на имоти, машини и оборудване (Приложение № 16)	-	378
Обезценка на репутация (Приложение № 17)	<u>-</u>	<u>116</u>
Общо	<u><u>-</u></u>	<u><u>494</u></u>

11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Финансовите приходи включват:

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Приходи от лихви по просрочени търговски вземания	3,801	2,484
Приходи от лихви по предоставени заеми	2,766	2,723
Нетна печалба от операции с инвестиции в ценни книжа	161	47
Приходи от лихви по банкови депозити	94	79
Приходи от дялово участие (дивиденди)	<u>6</u>	<u>59</u>
Общо	<u><u>6,828</u></u>	<u><u>5,392</u></u>

12. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

<i>Финансовите разходи</i> включват:	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Разходи за лихви по получени заеми	8,868	8,800
Обезценка на парични средства в банки под особен надзор в чужбина	6,438	-
Нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута	4,637	7,646
Банкови такси по заеми и гаранции	834	720
Обезценка на инвестиции на разположение и за продажба	454	88
Разходи за лихви по финансов лизинг	409	340
Общо	21,640	17,594

Обезценката на парични средства в банки под особен надзор в чужбина е във връзка с поставянето на банка под особен надзор в Украйна през 2015 г., в която дъщерните дружества опериращи в страната са имали парични наличности. Ръководството на Групата не очаква тези парични наличности да бъдат възстановени.

Нетната загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута за 2015 г. е формирана основно от обезценката на украинската гривна спрямо българския лев с около 27% към 31.12.2015 г. спрямо 31.12.2014 г.

13. ЗАГУБИ/ПЕЧАЛБИ ОТ АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
(Загуби)/печалби от асоциирани дружества, нетно	(679)	546
(Загуби)/печалби от съвместни дружества	(596)	(236)
	(1,275)	310
<i>(Загуби)/печалби от асоциирани дружества</i> включват:	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Дял на Групата в текущата (загуба)/печалба на асоциирани дружества	(64)	(61)
Ефект от оценка на предходно държани дялове по справедлива стойност при придобиването на значително влияние в дружествата от Групата	212	607
Ефект от оценка на предходно държани дялове по справедлива стойност при придобиването на контрол в дружествата от Групата	(827)	-
Общо	(679)	546
<i>(Загуби)/печалби от съвместни дружества</i> включват:	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Обезценка на инвестиция в съвместно дружество	(360)	-
Дял на Групата в текущата(загуба)/печалба на съвместни дружества	(236)	(236)
Общо	(596)	(236)

14. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Консолидиран отчет за всеобхватния доход (печалба или загуба за годината)	2015 BGN'000	2014 BGN'000
Данъчна печалба за годината на дружествата от Групата	33,060	30,743
Преоценъчен резерв, включен като увеличение в ГДД	(349)	(261)
Данъчна печалба за годината	32,711	30,482
Текущ разход за данък върху печалбата за годината – 10%, 15%, 15.35%, 18%, 19%, 20% (2014 г.: 10 %, 15%, 15.35%, 18%, 19% , 20%)	4,450	4,481
<i>Отсрочени данъци върху печалбата</i>		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	525	467
Промяна в данъчната ставка (Украйна)	-	134
Общо разход за данък от печалбата, отчетен в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	4,975	5,082

Равнение на разхода за данък върху печалбата определен спрямо консолидирания счетоводен резултат	2015 BGN'000	2014 BGN'000
<i>Счетоводна печалба за годината</i>	27,575	29,199
Данък върху печалбата – 10%, 15%, 15.35%, 18%, 19%, 20% (2014 г.: 10 %, 15%, 15.35%, 18%, 19% , 20%)	1,977	2,090
<i>От непризнати суми по данъчни декларации</i>		
Свързани с увеличения	5,121	2,632
Свързани с намаления	(3,757)	(1,923)
Данъчна загуба от текущата година, върху която не е признат актив по отсрочени данъци	1,634	2,284
Признати отсрочени данъци по временни разлики от предходни периоди	-	(135)
Промяна в данъчната ставка (Украйна)	-	134
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	4,975	5,082

Данъчните ефекти относно другите компоненти на всеобхватния доход са както следва:

	2015		2014		Стойност нетно от данък
	Стойност преди данък	Икономия от <i>BGN'000</i> /(Разход за) данък	Стойност преди данък	Икономия от <i>BGN'000</i> /(Разход за) данък	
Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата					
Загуба от преоценки на имоти, машини и оборудване	-	-	(46)	3	(43)
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	(317)	5	(479)	-	(479)
	<u>(317)</u>	<u>5</u>	<u>(525)</u>	<u>3</u>	<u>(522)</u>
Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата					
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажби	139	-	274	-	274
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности	(39)	-	(274)	-	(274)
	<u>100</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Друг всеобхватен доход за годината	<u>(217)</u>	<u>5</u>	<u>(525)</u>	<u>3</u>	<u>(522)</u>

15. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Другите компоненти на всеобхватния доход включват:

	Други компоненти на всеобхватния доход, отнасящи се към Групата		Други компоненти на всеобхватния доход, отнасящи се към неконтролиращото участие		Общо други компоненти на всеобхватния доход	
	2015 <i>BGN '000</i>	2014 <i>BGN '000</i>	2015 <i>BGN '000</i>	2014 <i>BGN '000</i>	2015 <i>BGN '000</i>	2014 <i>BGN '000</i>
Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата						
(Загуба)/печалба от преоценки на имоти, машини и оборудване	-	(3)	-	(43)	-	(46)
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	(263)	(479)	(54)	-	(317)	(479)
Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата						
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба:	140	229	(1)	45	139	274
Печалби възникнали през годината	432	366	(1)	45	431	411
Намалени с: Рекласификационни корекции на (печалби)/загуби, включени в печалбата или загубата за текущата година	(292)	(137)	-	-	(292)	(137)
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности	1,620	313	(1,659)	(587)	(39)	(274)
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход	5	-	-	3	5	3
Друг всеобхватен доход за годината	<u>1,502</u>	<u>60</u>	<u>(1,714)</u>	<u>(582)</u>	<u>(212)</u>	<u>(522)</u>

16. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земя и сгради		Машины съоръжения и оборудване		Други		В процес на придобиване		Общо	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
<i>Отчетна стойност</i>										
Салдо на 1 януари	194,562	192,498	194,434	184,016	41,923	43,106	12,624	7,532	443,543	427,152
Придобити	648	5,535	4,662	5,253	3,047	2,920	18,883	13,466	27,240	27,174
Придобити активи в новопридобити дъщерни дружества	11,263	-	5,640	-	423	-	111	-	17,437	-
Ефекти от валутни преизчисления	(498)	(45)	(813)	14	(315)	4	(390)	-	(2,016)	(27)
Отписани	(128)	(3,884)	(3,431)	(1,186)	(2,829)	(4,897)	(1,399)	(315)	(7,787)	(10,282)
Отписана отчетна стойност на активи при освобождаване на дъщерни дружества	-	(9)	-	(71)	-	(22)	-	-	-	(102)
Обезценка	-	-	-	(274)	-	(98)	-	-	-	(372)
Трансфер към имоти, машини и съоръжения	2,439	467	9,552	6,682	113	910	(12,104)	(8,059)	-	-
Трансфер от инвестиционни имоти	127	-	2	-	-	-	-	-	129	-
Салдо на 31 декември	208,413	194,562	210,046	194,434	42,362	41,923	17,725	12,624	478,546	443,543
<i>Нагрупана амортизация и обезценка</i>										
Салдо на 1 януари	27,553	20,614	91,883	77,816	25,066	21,994	4	-	144,506	120,424
Начислена амортизация за годината	6,154	5,978	13,123	12,573	4,270	6,323	3	-	23,550	24,874
Обезценка	-	-	-	6	-	-	-	-	-	6
Ефекти от валутни преизчисления	236	1,988	315	2,627	43	875	-	5	594	5,495
Отписана амортизация	(1)	(1,027)	(2,637)	(1,115)	(2,471)	(4,118)	-	(1)	(5,109)	(6,261)
Отписана амортизация на активи при освобождаване на дъщерни дружества	-	-	-	(24)	-	(8)	-	-	-	(32)
Салдо на 31 декември	33,942	27,553	102,684	91,883	26,908	25,066	7	4	163,541	144,506
Балансова стойност на 31 декември	174,471	167,009	107,362	102,551	15,453	16,857	17,718	12,620	315,005	299,037
Балансова стойност на 1 януари	167,009	171,884	102,551	106,200	16,857	21,112	12,620	7,532	299,037	306,728

Към 31.12.2015 г. дълготрайните материални активи на Групата включват: земи на стойност 47,340 х.лв. (31.12.2014 г.: 43,664 х.лв.) и сгради с балансова стойност 127,131 х.лв. (31.12.2014 г.: 123,345 х.лв.).

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи към 31 декември включват:

- разходи по изграждане на нови сгради – 10,898 х.лв. (31.12.2014 г.: 3,256 х.лв.);
- предоставени аванси – 3,372 х.лв. (31.12.2014 г.: 4,345 х.лв.);
- реконструкция на сгради – 3,186 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,368 х.лв.);
- доставка на оборудване – 24 х.лв. (31.12.2014 г.: 3,514 х.лв.);
- други – 238 х.лв. (31.12.2014 г.: 136 х.лв.).

Финансов лизинг

Балансовата стойност на дълготрайните материални активи (транспортни средства) на Групата, получени на финансов лизинг към 31.12.2015 г. е в размер на 3,699 х.лв. (31.12.2014 г.: 3,883 х.лв.).

Оперативен лизинг

Групата е предоставила за използване под наем дълготрайни материални активи на свързани лица с балансова стойност към 31.12.2015 г. в размер на 3,396 х.лв. (31.12.2014 г.: 3,388 х. лв.). Също така са предоставени под наем на трети лица дълготрайни материални активи с балансова стойност към 31.12.2015 г. в размер 391 х.лв. (31.12.2014 г.: 324 х.лв.).

Други данни

Към 31.12.2015 г. има учредени тежести върху дълготрайни материални активи на Групата във връзка с получени заеми (*Приложение № 27 и № 31*), както следва:

- Земи и сгради с балансова стойност съответно 17,806 х.лв. и 73,697 х.лв. (31.12.2014 г.: съответно 26,629 х.лв. и 83,743 х.лв.);
- Залози на съоръжения с балансова стойност – 549 х.лв. (31.12.2014 г.: 739 х.лв.);
- Залози на оборудване, транспортни средства и инвентар – 33,440 х.лв. (31.12.2014 г.: 34,894 х.лв.);
- Залози на активи в процес на придобиване – 681 х.лв. (31.12.2014 г.: 168 х.лв.).

Преценка на имоти, машини и оборудване по справедлива стойност

Към 31.12.2011 г. е извършен цялостен преглед и оценка за ценови промени на дълготрайните материални активи на Групата със съдействието на независими лицензирани оценители. В резултат на този преглед е направена последната преценка на имотите, машините и оборудването, резултатите от която са отразени в консолидирания финансов отчет.

При тази преценка са приложени следните два основни подхода и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните видове (групи) дълготрайни материални активи:

- „Пазарен подход” чрез „метод на пазарните анализи” - за земята и сградите, за които има реален пазар, наблюдават се аналогови имоти и сделки с тях, и е налице база за сравнимост - за справедлива стойност е приета коригираната пазарна цена, определена по сравнителния метод;

- „Подход базиран на вещната стойност на активите” чрез „метод на амортизирана възстановителна стойност” - за специализираните сгради, за които липсва реален пазар и съпоставими продажби на аналогови активи - за справедлива стойност се приема тяхната амортизирана възстановителна стойност при актуални доставни цени, и при хипотеза за тяхното обичайно използване в технологично - обвързан производствено-стопански процес /вкл. срок/ и като са отчетени: физическо износване, функционално и икономическо обезценяване.

От направената преоценка тогава е признат преоценъчен резерв в размер на 3,099 х.лв., нетно от обезценката.

Към 31.12.2015 г. ръководството на Групата отново е направило анализ на ценовите промени за ключовите му дълготрайни материални активи и е определило, че не са налице условия и основание за извършване на нова преоценка на активите преди изтичане на приетия обичаен период (*Приложение № 2.9*).

17. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	<i>Репутация</i>		<i>Права върху интелект. собственост</i>		<i>Програмни продукти</i>		<i>Други</i>		<i>В процес на придобиване</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
<i>Отчетна стойност</i>												
Салдо на 1 януари	20,103	21,912	11,978	13,552	10,357	8,383	3,346	3,344	1,096	909	46,880	48,100
Придобити	1,533	-	93	53	344	1,814	623	-	3,451	665	6,044	2,532
Придобити активи в дъщерни дружества	-	-	10,662	-	83	-	-	-	56	-	10,801	-
Ефекти от валутни преизчисления	(1,076)	(1,797)	(1,037)	(262)	(151)	(28)	(317)	2	(2)	-	(2,583)	(2,085)
Трансфер	-	-	(6)	287	74	191	1,470	-	(1,538)	(478)	-	-
Отписана отчетна стойност на активи при освобождаване на дъщерни дружества	-	(12)	-	(905)	-	-	-	-	-	-	-	(917)
Отписани	-	-	(576)	(747)	(453)	(3)	-	-	402	-	(627)	(750)
Салдо на 31 декември	20,560	20,103	21,114	11,978	10,254	10,357	5,122	3,346	3,465	1,096	60,515	46,880
<i>Натрупана амортизация и обезценка</i>												
Салдо на 1 януари	9,185	9,069	6,685	5,616	5,228	4,082	1,564	972	30	14	22,692	19,753
Начислена амортизация за годината	-	-	1,546	1,768	993	1,122	407	474	-	4	2,946	3,368
Обезценка	-	116	-	-	-	-	-	-	-	-	-	116
Ефекти от валутни преизчисления	-	-	135	83	-	24	-	118	-	12	135	237
Отписана амортизация на активи при освобождаване на дъщерни дружества	-	-	-	(383)	-	-	-	-	-	-	-	(383)
Отписана амортизация	-	-	(310)	(399)	(450)	-	-	-	-	-	(760)	(399)
Салдо на 31 декември	9,185	9,185	8,056	6,685	5,771	5,228	1,971	1,564	30	30	25,013	22,692
Балансова стойност на 31 декември	11,375	10,918	13,058	5,293	4,483	5,129	3,151	1,782	3,435	1,066	35,502	24,188
Балансова стойност на 1 януари	10,918	12,843	5,293	7,936	5,129	4,301	1,782	2,372	1,066	895	24,188	28,347

Разходите за придобиване на дълготрайни нематериални активи към 31 декември включват:

- разходи за придобиване на програмни продукти – 3,169 х.лв. (31.12.2014 г.: 935 х.лв.)
- разходи за придобиване на разрешения за употреба на лекарствени продукти – 36 х.лв. (31.12.2014 г.: 131 х.лв.);
- предоставени аванси – 156 х.лв. (31.12.2014 г.: няма);
- други – 74 х.лв.

Правата върху интелектуална собственост включват продукти от развойна дейност, свързани с лекарствени субстанции (активни съставки) и форми, придобити патенти и търговски марки и комплексни нематериални активи (лицензии и мрежи от аптечни локации).

В общия обем на интелектуалната собственост на Групата най-голям е дялът на вътрешносъздадените търговски марки, които не са капитализирани в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Търговските марки предоставят изключителни права върху наименованията на лекарствените продукти, като с най-голям относителен дял в продажбите на Групата са: Карсил, Темпалгин, Бронхолитин, Табекс, Аналгин, Трибестан, Вицетин, Сиднофарм, Антистенокардин, Спазмалгон, Софтензиф, Хлофадон, Хлофазолин, Софафаилин, Сопрал, Вазопрен, Бусколизин, Нивалин, Марославин, Димекс, Алергозан, Аминалон.

Капитализирани в резултат на осъществени бизнес-комбинации търговски марки са: Пробиотик, Лаксомуцил, Алфалипоин, Инфлурекс и др. Групата притежава патент за производство на лекарствена форма, съдържаща Ренитидин.

Придобитите, в резултат на осъществени бизнес-комбинации, основно в Беларус, включват ексклузивни договори с контрагенти, лицензии и дистрибуторска мрежа.

Обезценка на репутация

Ръководството на Групата е направило необходимите процедури за извършване на задължителния тест за обезценка на признатите в консолидиран годишен отчет за финансовото състояние репутации по придобиването на дъщерните дружества. За целта е прието, че всяко отделно дружество се явява в качеството на “обект генериращ парични потоци”.

Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независим лицензиран оценител, като е направен подробен преглед дали са настъпили събития и факти, явяващи се индикатори за промени в направените предположения и преценки към 31.12.2015 г.

Като база за прогнозите на парични потоци (преди данъци) са използвани финансовите бюджети, разработени от ръководствата на съответните дружества и на Групата като цяло, покриващи от три до пет годишен период, както и други средносрочни и дългосрочни планове и намерения за развитието и реструктурирането на дейностите в рамките на Групата. Възстановимата стойност на всеки обект, генериращ парични потоци, е определена на база “стойност в употреба”. Ключовите предположения, използвани при изчисленията на възстановимата стойност на всеки обект са в следните диапазони:

- норма на растеж в три (или пет) годишния период – от 0% до 55%;
- норма на растеж на EBITDA – основно в диапазона от минус 22% до 172%;
- ръст в следпрогнозния период при изчисление на терминална стойност - 0%;
- дисконтова норма (на база WACC) – от 6.90% до 36.90%.

Ключовите предположения, използвани при изчисленията са определени конкретно за всяко дружество, носител на репутация, третирано като отделна единица, генерираща парични потоци, и съобразно неговата специфика на дейността, бизнес средата и рисковете.

Тестовите и преценките на ръководството на Групата за обезценка на признатите репутации са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономическите изгоди, които Групата очаква да получи от дъщерните дружества, вкл. чрез използването на техните вътрешно-създадени търговски марки, търговски и промишлен опит и генерираните и очакваните в бъдеще от тях обеми приходи, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари (разработване и запазване), очакванията за бъдещи продажби и реструктуриране на дейността и пр.

В резултат на направените анализи ръководството на Групата е определило, че към 31.12.2015 г. не са налице условия за признаване на допълнителна обезценка на признатите репутации.

Към 31.12.2014 г.: призната е обезценка на репутация общо в размер на 116 х.лв. за 6 дъщерни дружества в Беларус.

Новопридобитите репутации са свързани с бизнес-комбинации на пет дружества в Беларус и едно в България (*Приложение № 43*).

18. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	10,606	10,526
Придобити	-	103
Отписани	(13)	-
Нетна печалба/ (загуба) от корекция до оценка по справедлива стойност, включена в печалбата или загубата	98	(23)
Трансфер към имоти, машини и съоръжения (<i>Приложение № 14</i>)	(129)	-
Салдо на 31 декември	10,562	10,606

Инвестиционните имоти представляват сгради и прилежащи земи към тях, специално обособени части от сгради за самостоятелна експлоатация, предназначени за отдаване дългосрочно под наем. По група активи са както следва:

<i>Група активи</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN '000</i>
Складови помещения	3,801	3,787
Офиси	3,921	3,900
Производствени сгради	2,440	2,492
Социални обекти	400	427
Общо	10,562	10,606

Към 31.12.2015 г. има учредени тежести върху инвестиционни имоти - ипотека на офиси в размер на 1,199 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,199 х.лв.).

*Оценки по справедлива стойност
Йерархия на справедливите стойности*

Оценките по справедлива стойност на групите инвестиционни имоти са категоризирани като справедливи стойности на Ниво 2 на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване. Направената преоценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност е повтаряема и се дължи на прилагането на модела на справедливата стойност по МСС 40. Тя се извършва регулярно към датата на всеки финансов отчет. Измерването на справедливата стойност е реализирано със съдействието на независими лицензирани оценители.

Таблицата по – долу показва равнение между началните и крайните салда на справедливите стойности на инвестиционните имоти, оценени на Ниво 2:

	<i>Складови помещения</i>	<i>Офиси</i>	<i>Производствени сгради</i>	<i>Социални обекти</i>	<i>Общо</i>
Салдо на 1 януари 2014	3,851	3,859	2,382	434	10,526
Покупки и капитализирани разходи	-	-	103	-	103
Преоценка до справедлива стойност през печалбата или загубата- нереализирана	(64)	41	7	(7)	(23)
Салдо на 31 декември 2014	3,787	3,900	2,492	427	10,606
Отписани	-	-	(13)	-	(13)
Преоценка до справедлива стойност през печалбата или загубата- нереализирана	14	21	90	(27)	98
Трансфер към имоти, машини и оборудване	-	-	(129)	-	(129)
Салдо на 31 декември 2015	3,801	3,921	2,440	400	10,562

Техника за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу представя описание на техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност на всички групи от състава на инвестиционните имоти Ниво 2, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Групи активи Ниво 2	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни
Складови помещения	<i>а. Приходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на капитализирания доход от наем като схема за прилагане на дисконтирани парични потоци (основна оценъчна техника)	а. Претеглена норма на възвращаемост б. Срок на реализация на наемни сделки
Производствени сгради	<i>б. Разходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на база разходи за създаване или подмяна - амортизирана възстановима стойност (като помощна поддържаща оценка)	Коригирани цени на изграждане на идентични обекти и на доставни цени на аналози на машини и съоръжения
Офиси	<i>а. Приходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на капитализирания доход от наем като схема за прилагане на дисконтирани парични потоци (основна оценъчна техника)	а. Претеглена норма на възвращаемост б. Срок на реализация на наемни сделки
Социални обекти	<i>б. Пазарен подход</i> Оценъчна техника: Метод на пазарните аналози (като помощна оценка)	Извършени корекции за сравнимост

19. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА

	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN '000</i>
Инвестиции в асоциирани дружества	1,536	7,672
Инвестиции в съвместни дружества	3,688	4,715
Общо	5,224	12,387

19.1. Придобиване на дял в асоциирано дружество

Към 31.12.2015 г. Групата има значително влияние в следните дружества:

Дружество	% участие	Цена на придобиване BGN'000	Дата на придобиване на дялове
ООО МобилЛайн (чрез СООО Брититрейд – 30%)	33.55	612	28.02.2015 г.
ОДО СалюсЛайн (чрез СООО Брититрейд – 25%)	29.63	1,144	28.02.2015 г.
ООО Здравей (чрез ООО Фармацевт плюс – 25%)	16.25	-	31.12.2015 г.

И трите асоциирани дружества имат предмет на дейност търговия с фармацевтични продукти.

През 2015 г. Софарма АД придобива контролен пакет акции в Медика АД, в резултат на което, последното се трансформира от асоциирано в дъщерно дружество.

Към 31.12.2014 г. асоциираното дружество Медика АД е с предмет на дейност производство и търговия с фармацевтични продукти.

Дружество	% участие	Цена на придобиване BGN'000	Дата на придобиване на дялове
Медика АД	24.38	7,272	04.11.2014 г.

Движението на инвестициите в асоциираните дружества е представено по-долу:

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Салдо на 1 януари	7,672	1,002
Придобиване на акции	1,502	4,109
Трансфер от инвестиции на разположение и за продажба	254	3,882
Трансфер към дъщерни дружества	(7,672)	-
Трансфер към съвместни дружества	-	(1,974)
Дял в текущата печалба/(загуба) за годината	(64)	(61)
Ефект от преоценка на предходно държани дялове по справедлива стойност	212	607
Ефекти от сделки с дружества от Групата	(39)	-
Ефекти от валутни преизчисления	(329)	107
Салдо към 31 декември	1,536	7,672

Делът на Групата в резултатите на асоциираните дружества и техните агрегирани активи (включително репутация) и пасиви е както следва:

31.12.2015 г.	Дял в активите	Дял в пасивите	Дял в приходите	Дял в печалбата/(загубата)	Участие
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	%
ООО МобилЛайн	552	192	679	(18)	33.55
ОДО СалюсЛайн	1,173	407	1,206	(46)	29.63
ООО Здравей	126	120	-	-	16.25
31.12.2014 г.	Дял в активите	Дял в пасивите	Дял в приходите	Дял в печалбата/(загубата)	Участие
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	%
Медика АД	7,141	684	710	(61)	24.38

Инвестицията в асоциираните дружества към 31 декември 2015 г. включва и призната репутация в размер на 464 х.лв. (31 декември 2014 г.: 196 х.лв.).

19.2. Придобиване на дял в съвместни дружества

Към 31.12.2015 г. съвместни дружества са:

Дружество	% участие	Цена на придобиване	Дата на придобиване на дялове
BGN'000			
ООО Ивем и К	38.50%	558	31.12.2015 г.
ООО Ариенс	32.50%	86	31.12.2015 г.
ООО Виватон плюс	50%	501	20.12.2012 г.
ООО Мед-дент	50%	622	17.12.2013 г.
ООО Беллерофон	50%	430	21.11.2014 г.
БООО СпецАфармация	50%	2,005	20.01.2014 г.
ЗАО Интерфарм	50%	1,682	31.12.2014 г.

Към 31.12.2014 г. съвместни дружества са:

Дружество	% участие	Цена на придобиване	Дата на придобиване на дялове
BGN'000			
ООО Виватон плюс	50%	501	20.12.2012 г.
ООО Мед-дент	50%	622	17.12.2013 г.
ООО Беллерофон	50%	430	21.11.2014 г.
БООО СпецАфармация	50%	2,005	20.01.2014 г.
ЗАО Интерфарм	50%	1,682	31.12.2014 г.

Предметът на дейност на придобитите съвместни дружества е оповестен в *Приложение № 1*.

На 30.11.2015 г. Групата е придобила индиректен дял в ООО Ариенс и ООО Ивем и К в Беларус чрез закупуване на 50% дял от капитала им (съвместен контрол). Дяловете в ООО Ариенс са придобити от дъщерното дружество ООО Фармацевт плюс, Беларус, а за ООО Ивем и К – от страна на дъщерните дружества ООО Фармацевт плюс, Беларус и ООО Табина, Беларус.

Групата е придобила индиректен дял в ООО Мед-дент, ООО Виватон плюс, ООО Беллерофон и БООО СпецАфармация в Беларус чрез закупуването на 50% дял от капитала им (съвместен контрол). Дяловете са придобити от дъщерното дружество СИА Бриз, Латвия. Групата е загубила през 2014 г. контрол над дъщерното дружество ЗАО Интерфарм, Беларус. Остатъчната задържана инвестиция е трансформирана в съвместно дружество.

Движението на инвестициите в съвместни дружества е представено по-долу:

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Салдо на 1 януари	4,715	638
Придобиване на акции	644	430
Дял в текущата загуба за годината	(236)	(236)
Ефекти от сделки с дружества от Групата	14	(62)
Ефекти от валутни преизчисления	(1,089)	(21)
Обезценка	(360)	-
Увеличение на капитала	-	310
Трансфер от асоциирани дружества	-	1,974
Трансфер от дъщерни дружества	-	1,682
Салдо към 31 декември	3,688	4,715

19.3 Обща информация за съвместните дружества/предприятия

Към 31 декември Групата упражнява съвместен контрол в седем дружества. Инвестициите в съвместните дружества са оценени в консолидирания финансов отчет по метода на собствения капитал и са както следва:

Наименование на дружеството	Предмет на дейност	Държава	Балансова	Дял на	Балансова	Дял на
			стойност на инвестицията	участието в собствеността	стойност на инвестицията	участието в собствеността
			<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2014</i>
ООО Виватон плюс	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	121	50.00%	161	50.00%
ООО Мед-дент	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	372	50.00%	508	50.00%
БООО СпецАфармация	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	1,097	50.00%	1,857	50.00%
ООО Беллерофон	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	281	50.00%	424	50.00%
ЗАО Интерфарм	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	1,173	50.00%	1,765	50.00%
ООО Ивем и К	Търговия на дребно	Беларус	558	61.50%	-	-
ООО Ариенс	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	86	66.50%	-	-
			3,688		4,715	

Таблицата по-долу представя обобщена финансова информация за всяко съществено за Групата съвместно дружество/предприятие.

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

Финансови показатели	31.12.2015						31.12.2014					
	ООО Виватон плюс BGN'000	ООО Меддент BGN'000	БООО Спец Афармация BGN'000	ООО Белле- рофон BGN'000	ЗАО Интер- фарм BGN'000	ООО Ивем и К BGN'000	ООО Ариенс BGN'000	ООО Виватон плюс BGN'000	ООО Мед- дент BGN'000	БООО Спец Афармация BGN'000	ООО Белле- рофон BGN'000	ЗАО Интер- фарм BGN'000
Обобщена информация от отчета за финансовото състояние												
Текущи активи, в т.ч.:	494	144	650	261	870	2,026	535	742	326	777	358	893
Парични средства и парични еквиваленти	11	8	32	13	24	43	12	21	8	24	36	25
Нетекущи активи	225	8	274	155	2,021	1,027	138	410	84	399	242	593
Текущи задължения, в т.ч.:	(799)	(108)	(606)	(218)	(495)	(2,748)	(809)	(1,135)	(225)	(617)	(284)	(331)
Текущи финансови пасиви (с изключение на търговските и други задължения и провизии)	(45)	(5)	(31)	(12)	(69)	(129)	(21)	(66)	(12)	(40)	(13)	(101)
Нетекущи задължения, в т.ч.:	(29)	-	(53)	(25)	(354)	(131)	(17)	(60)	(12)	(99)	(40)	(104)
Нетекущи финансови пасиви (с изключение на търговските и други задължения и провизии)	(29)	-	(20)	(25)	(354)	(131)	(17)	(60)	(12)	(32)	(40)	(104)
Нетни активи	(107)	44	265	173	2,042	174	(153)	(43)	173	460	276	1,051
Обобщена информация от отчета за всеобхватния доход	2015 BGN'000	2015 BGN'000	2015 BGN'000	2015 BGN'000	2015 BGN'000	2015 BGN'000	2015 BGN'000	2015 BGN'000	2014 BGN'000	2014 BGN'000	2014 BGN'000	2014 BGN'000
Приходи	1,786	1,479	3,707	2,012	5,380	9	2	3,659	1,725	4,490	987	6,724
Разход за амортизация на материални и нематериални активи	(40)	(54)	(17)	(25)	(270)	-	-	(103)	(181)	(28)	(10)	(145)
Разходи за лихви	-	-	-	-	-	-	-	(6)	-	-	-	-
Разход за данък върху печалбата	5	2	(2)	2	44	-	-	40	30	9	(4)	11
Нетна печалба/(загуба) за годината	(44)	(41)	(71)	(29)	(244)	-	-	(314)	(143)	(55)	40	(84)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Общ всеобхватен доход за годината	(44)	(41)	(71)	(29)	(244)	-	-	(314)	(143)	(55)	40	(84)
Получени дивиденди през годината от участия в съвместни дружества	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

Равнението между обобщената финансова информация за съществените участия в съвместните дружества/предприятия и тяхната балансова стойност към 31 декември, включена в настоящия консолидиран финансов отчет е представено в таблицата по-долу:

<i>31.12.2015 г.</i>	<i>ООО Ивем и К</i>	<i>ООО Ариенс</i>	<i>ООО Виватон плюс</i>	<i>ООО Меддент</i>	<i>БООО Спец- Афармация</i>	<i>ООО Беллеро- фон</i>	<i>ЗАО Интер фарм</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Нетни активи	174	(153)	(107)	88	265	173	2,042	2,482
Дял на Групата (%)	38,50%	32,50%	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%
Дял на Групата в нетните активи	67	(50)	(53)	44	133	87	1,021	1,249
Репутация	331	106	19	169	205	205	69	1,105
Дял на НКУ в инвестицията	160	30	145	161	750	(8)	83	1,320
Корекции от сделки с дружества от Групата	-	-	10	(2)	9	(3)	-	14
Балансова стойност на инвестицията	558	86	121	372	1,096	281	1,173	3,688

<i>31.12.2014 г.</i>	<i>ООО Виватон плюс</i>	<i>ООО Меддент</i>	<i>БООО Спец- Афармация</i>	<i>ООО Беллерофон</i>	<i>ЗАО Интерфарм</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Нетни активи	(43)	173	460	276	1,051	1,918
Дял на Групата (%)	50.00%	50.00%	50.00%	50.00%	50.00%	50.00%
Дял на Групата в нетните активи	(21)	87	230	138	526	960
Репутация	190	436	1,650	302	1,239	3,817
Корекции от сделки с дружества от Групата	(8)	(15)	(23)	(16)	-	(62)
Балансова стойност на инвестицията	161	508	1,857	424	1,765	4,715

19.4 Обща информация за асоциираните дружества

Наименование на дружеството	Предмет на дейност	Държава	Балансова стойност	Дял на участието в собствеността/ Дял в правата на глас/	Балансова стойност	Дял на участието в собствеността/ Дял в правата на глас
			31.12.2015	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2014
ООО Мобил Лайн	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	514	33.55%	-	-
ОДО СалюсЛайн	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	1,022	29.63%	-	-
ООО Здравей	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	-	16.25%	-	-
Медика АД	Производство и търговия с фармацевтични и продукти	България	-	-	7,672	24.38%
			1,536		7,672	

Таблицата по-долу представя обобщена финансова информация по отношение на всяко съществено за Групата асоциирано дружество:

Финансови показатели	ООО	ОДО	ООО
	Мобил Лайн	Салюс Лайн	Здравей
Обобщена информация от отчета за финансовото състояние			
	31.12.2015	31.12.2015	31.12.2015
	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Текущи активи	432	864	579
Нетекучи активи	1,212	3,096	199
Текущи задължения	(361)	(836)	(650)
Нетекучи задължения	(210)	(539)	(89)
Нетни активи	1,073	2,585	39
Обобщена информация от отчета за всеобхватния доход			
	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2015
	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Приходи	2,025	4,069	2
Нетна печалба за годината	(55)	(155)	-
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък	-	-	-
Общ всеобхватен доход за годината	(55)	(155)	-

Финансови показатели

Медика АД

31.12.2014

BGN'000

Обобщена информация от отчета за финансовото състояние

Текущи активи	14,758
Нетекущи активи	14,499
Текущи задължения	(2,128)
Нетекущи задължения	(641)
Нетни активи	26,488

**01.11-
31.12.2014**

BGN'000

Обобщена информация от отчета за всеобхватния доход

Приходи	2,911
Нетна печалба за годината	189
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък	(4)
Общ всеобхватен доход за годината	185

Равнението между обобщената финансова информация за съществените участия в асоциираните дружества и тяхната балансова стойност към 31 декември, включена в настоящия консолидиран финансов отчет, е представено в таблицата по-долу:

31.12.2015	Мобил Лайн	Салюс Лайн	Здоровей
	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Нетни активи	1,073	2,585	39
Дял на Групата (%)	33,55%	29,63%	16,25%
Дял на Групата в нетните активи	360	766	6
Репутация	156	254	(6)
Други корекции	(2)	2	-
Балансова стойност на инвестицията	514	1,022	-

19.5 Изходящите парични потоци от придобиване на съвместен и асоциирани дружества

През 2015 година:

Парични потоци при придобиване на дялове:

BGN'000

Съвместно дружество (ООО Ариенс)	91
Съвместно дружество (ООО Ивем и К)	562
Асоциирано дружество (ООО Мобил Лайн)	724
Асоциирано дружество (ОДО Салюс Лайн)	1,356
Асоциирано дружество (ООО Здравей)	-
Асоциирано дружество (Медика АД)	3,979
Асоциирано дружество (ОДО Аленфарм плюс)	1,423
	8,135

През 2014 година:

Парични потоци при придобиване на дялове:	BGN'000
Асоциирано дружество (Медика АД)	3,139
Съвместно дружество (ООО Спецафармация)	972
Съвместно дружество (ООО Беллерофон)	430
Съвместно дружество (ООО Виватон плюс)	190
Съвместно дружество (ООО Мед-дент)	123
	<u>4,854</u>

20. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА

Балансовата стойност на инвестициите по дружества е както следва:

	Страна	31.12.2015 BGN '000	Участие %	31.12.2014 BGN '000	Участие %
Доверие Обединен Холдинг АД	България	2,805	19.88	2,759	14.88
Лавена АД	България	1,567	11.03	1,307	11.02
Олайнфарм АД	Латвия	1,553	0.77	1,256	0.77
Екстаб Фарма Инк - САЩ	САЩ	290	5.00	-	-
Елана Фонд Паричен пазар	България	257	1.14	252	1.14
ДФ Елана Еврофонд	България	252	6.34	-	-
ООО Фармико	Беларус	172	2.00	172	2.00
Хидроизомат АД	България	132	10.65	202	10.63
ОДО ДКМ-Фарм	Беларус	100	2.00	100	2.00
ООО Сеть Аптек	Беларус	70	2.00	70	2.00
Елана Агрокредит АД	България	67	1.26	102	1.95
Софарма имоти АДСИЦ	България	39	0.05	-	-
Тодоров АД	България	22	4.74	26	4.70
ОДО Аленфарм-плюс	Беларус	-	-	207	10.00
ОДО Салюс Лайн	Беларус	-	-	162	10.00
ООО Мобил Лайн	Беларус	-	-	92	10.00
ООО ГаленаФарм	Беларус	-	-	86	10.00
ООО Данафарм	Беларус	-	-	39	10.00
ОДО Меджел	Беларус	-	-	31	10.00
Други		98		105	
Общо		<u>7,424</u>		<u>6,968</u>	

Намеренията на групата спрямо участията ѝ в Доверие Обединен Холдинг са инвеститорски и затова инвестицията е третирана като "на разположение за продажба".

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

Към 31.12.2015 г. сумата на „други” инвестиции на разположение и за продажба в размер на 98 х.лв. (31.12.2014 г.: 105 х.лв.) включва много малки малцинствени участия на Групата в капитала на общо шест дружества (31.12.2014 г.: осем дружества).

Инвестициите в Екстаб Фарма Инк, САЩ и всички дружества в Беларус са оценени и представени в консолидирания финансов отчет по цена на придобиване.

Към 31.12.2015 г. инвестициите на разположение и за продажба, оценени по справедлива стойност, са както следва:

	<i>брой притежавани акции</i>	<i>справедлива цена на акция</i>	<i>31.12.2015</i>	<i>брой притежавани акции</i>	<i>справедлива цена на акция</i>	<i>31.12.2014</i>
			<i>BGN '000</i>			<i>BGN '000</i>
Доверие Обединен Холдинг АД	3,725,145	0.81	2,805	2,789,345	0.99	2,759
Лавена АД	29,393	51.78	1,567	29,380	44.49	1,307
Олайнфарм АД	108,500	13.54	1,553	108,500	11.58	1,256
Елана Фонд Паричен пазар	1,667	0.15	257	1,667	0.15	252
ДФ Елана Еврофонд	958	0.15	252	-	-	-
Хидроизомат АД	318,301	0.41	132	317,901	0.64	202
Елана Агрокредит АД	64,350	1.03	67	100,000	1.02	102
Софарма имоти АДСИЦ	9,220	4.23	39	-	-	-
Тодоров АД	161,014	0.14	22	162,500	0.16	26
Химимпорт АД	1,000	1.38	1	-	-	-
Общо			6,695			5,904

Таблицата по-долу представя инвестициите на разположение и за продажба на Групата, които се оценяват на повтаряема база по справедлива стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние:

Иерархия на справедливите стойности

<i>Инвестиции на разположение и за продажба</i>	<i>Справедлива стойност 31.12.2015</i>	<i>Ниво 1</i>	<i>Ниво 2</i>	<i>Ниво 3</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Доверие Обединен Холдинг АД	2,805	-	-	2,805
Лавена АД	1,567	-	1,567	-
Олайнфарм АД	1,553	1,553	-	-
Елана Фонд Паричен пазар	257	257	-	-
ДФ Елана Еврофонд	252	252	-	-
Хидроизомат АД	132	-	132	-
Елана Агрокредит АД	67	67	-	-
Софарма имоти АДСИЦ	39	39	-	-
Тодоров АД	22	22	-	-
Химимпорт АД	1	1	-	-
Общо	6,695	2,191	1,699	2,805

<i>Инвестиции на разположение и за продажба</i>	<i>Справедлива стойност 31.12.2014</i>	<i>Ниво 1</i>	<i>Ниво 2</i>	<i>Ниво 3</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Доверие Обединен Холдинг АД	2,759	-	-	2,759
Лавена АД	1,307	-	1,307	-
Олайнфарм АД – Латвия	1,256	1,256	-	-
Елана Фонд Паричен пазар	252	252	-	-
Хидроизомат АД	202	-	202	-
Елана Агрокредит АД	102	102	-	-
Тодоров АД	26	26	-	-
Общо	5,904	1,636	1,509	2,759

Движението между началните и крайните салда на справедливите стойности на Ниво 1, Ниво 2 и Ниво 3 е представено в следната таблица:

<i>Инвестиции на разположение и за продажба</i>	<i>Ниво 1</i>	<i>Ниво 2</i>	<i>Ниво 3</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Салдо към 1 януари 2014 година	1,453	1,624	4,978	8,055
Покупки	271	53	1,351	1,675
Трансфер към инвестиции в асоциирани и съвместни дружества (<i>Приложение № 19</i>)	-	-	(3,882)	(3,882)
Продажби	-	(121)	(146)	(267)
Реализирана печалба/(загуба), включена в текущата печалба и загуба за годината в статията <i>Финансови разходи - Нетна загуба от операции с ценни книжа</i>	-	(2)	2	-
Нереализирана (загуба)/печалба, включена в текущата печалба и загуба за годината (<i>Приложение № 11</i>)	(24)	(64)	-	(88)
Нереализирана печалба/(загуба), включена в друг всеобхватен доход (<i>Приложение № 15</i>)	(64)	18	457	411
Салдо към 31 декември 2014 година	1,636	1,508	2,760	5,904
Покупки	356	95	894	1,345
Емисии на акции	70	-	-	70
Продажби	(180)	(115)	-	(295)
Реализирана печалба/(загуба), включена в текущата печалба и загуба за годината в статията <i>Финансови разходи - Нетна загуба от операции с ценни книжа</i>	7	-	-	7
Нереализирана загуба, включена в текущата печалба и загуба за годината (<i>Приложение № 11</i>)	(4)	(70)	(401)	(475)
Нереализирана печалба/(загуба), включена в друг всеобхватен доход (<i>Приложение № 15</i>)	306	281	(448)	139
Салдо към 31 декември 2015 година	2,191	1,699	2,805	6,695

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу показва техниките за оценяване, използвани при оценките по справедлива стойност на ниво 2 и ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

<i>Участия (акции) на разположение и за продажба</i>	<i>Подходи и техники за оценяване</i>	<i>Значими ненаблюдаеми входящи данни</i>
Ниво 2	<i>Подход на пазарните сравнения:</i> Оценъчна техника: Метод на пазарните множители	-
Ниво 3	<i>а. Приходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на дисконтираните парични потоци	* прогнозен годишен темп на нарастване на приходите * следпрогнозен ръст на нарастване на приходите * прогнозен годишен темп на ръст в разходите * дисконтова норма (на база WACC)
	<i>б. Пазарен подход</i> Оценъчна техника: Метод на пазарните множители (помощна оценка)	-

Количествена информация за оценките по справедлива стойност (Ниво 3)

Таблицата по-долу представя количествена информация относно оценките по справедлива стойност, при които са използвани значими ненаблюдаеми входящи данни (Ниво 3):

<i>Техника на оценяване</i>	<i>Ненаблюдаеми входящи данни</i>	<i>Диапазон средно претеглена величина</i>	<i>Взаимовръзка между значимите ненаблюдаеми входящи данни и оценяването по справедлива стойност – чувствителност спрямо ключовите предположения</i>
<i>Дисконтирани парични потоци</i>			Приблизително оценената справедлива стойност би се увеличила (намалила), ако:
	* прогнозен годишен темп на нарастване на приходите	* 1 % (среднопретеглен 1%)	* прогнозният годишен темп на нарастване на приходите е по-висок (по-нисък);
	* следпрогнозен ръст на нарастване на приходите	* 2 % (среднопретеглен 2 %)	* следпрогнозният ръст на нарастване на приходите е по-висок (по-нисък);
	* прогнозен годишен темп на ръст в разходите	* 0 % (среднопретеглен 0 %)	* прогнозният годишен темп на ръст на разходите е по-нисък (по-висок);
	* дисконтова норма (на база WACC)	* 10.8 % (среднопретеглен 10.8%)	* дисконтовата норма е по-ниска (по-висока).

21. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Дългосрочните вземания от свързани предприятия към 31 декември са от дружества, свързани чрез ключов управленски персонал и под общ индиректен контрол и включват:

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Предоставени дългосрочни заеми на свързани предприятия	20,213	32,857
Вземане по дългосрочно предоставен депозит за наем	292	293
Общо	20,505	33,150

Дългосрочните заеми са предоставени на дружества, свързани чрез ключов управленски персонал.

Условията по предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са както следва:

Вид валута	Договорена сума	Падеж	Лихвен %	31.12.2015	31.12.2014
	'000			BGN'000	BGN'000
				<i>в т.ч. лихва</i>	<i>в т.ч. лихва</i>
<i>евро</i>	16,177	01.12.2018	5.00%	13,074	18
<i>евро</i>	3,272	01.12.2018	5.00%	7,139	739
Общо				20,213	757
				32,857	636

Предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са с цел подпомагане финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени със залози на ценни книжа (акции).

Вземането по дългосрочно предоставен депозит е по сключен договор за наем на административни офиси с краен срок 01.08.2022 г.

22. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ

Другите дългосрочни вземания на Групата към 31 декември включват:

	31.12.2015 BGN'000	31.12.2014 BGN'000
Вземания по продадена инвестиция в дъщерно дружество	3,258	-
Предоставени заеми	240	293
Други	48	60
Общо	3,546	353

Вземанията по продадена инвестиция в дъщерно дружество в размер на 3,258 х.лв (2,000 щатски долари), представляват вземания по продадена инвестиция в дъщерно дружество Екстаб Корпорейшън – САЩ - 75% от притежаваните акции. Вземанията са с отложено плащане и с очакван падеж 31.12.2018 г., когато се очаква да приключват нормативно определените действия по регистрации на разрешения на медицински продукти.

Предоставените заеми от Групата към 31.12.2015 г. са към трети лица, необезпечени и с договорен годишен лихвен процент от 8% (31.12.2014 г.: от 8%) и падежът е 14.11.2021 г.

23. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

<i>Материалните запаси</i> включват:	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Стоки	78,904	79,237
Готова продукция	38,159	36,414
Материали	34,916	30,464
Незавършено производство	5,888	5,986
Полуфабрикати	5,262	3,809
Общо	163,129	155,910
<i>Стоките</i> по видове са както следва:	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Таблетни форми	36,501	44,070
Ампулни форми	11,046	12,196
Сиропи	6,977	6,782
Консумативи, превързочни и апарати	5,172	2,662
Стоки в процес на доставка	4,262	245
Капки	3,425	4,057
Унгвенти	2,979	3,611
Други	8,542	5,614
Общо	78,904	79,237
Наличната <i>продукция</i> към 31 декември включва:	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Таблетни форми	22,493	23,008
Ампулни форми	5,811	5,713
Сиропи	3,265	2,493
Други	6,590	5,200
Общо	38,159	36,414
<i>Материалите</i> по видове са както следва:	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Основни материали	29,501	26,804
Материали в процес на доставка	3,078	1,323
Спомагателни материали	505	485
Технически материали	496	474
Резервни части	379	372
Други	957	1,006
Общо	34,916	30,464

Основните материали по видове са както следва:

	31.12.2015 BGN'000	31.12.2014 BGN'000
Субстанции (активни съставки)	15,832	14,528
Химикали	4,370	4,423
Флакони, туби и ампули	3,032	2,809
Опаковъчни материали	1,962	1,478
ПВС и алуминиево фолио	1,492	1,262
Билки	1,201	1,170
Други	1,612	1,134
Общо	29,501	26,804

Към 31.12.2015 г. са учредени особени залози върху материални запаси в размер на 82,439 х.лв. (31.12.2014 г.: 81,986 х.лв.) като обезпечение по получени от Групата банкови заеми и издадени банкови гаранции (*Приложение № 29, № 34 и № 40*).

24. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

Търговските вземания включват:

	31.12.2015 BGN'000	31.12.2014 BGN'000
<i>Вземания от клиенти</i>	205,624	194,010
<i>Обезценка на несъбираеми вземания</i>	(1,585)	(2,382)
Вземания от клиенти, нетно	204,039	191,628
<i>Предоставени аванси на доставчици</i>	1,712	4,875
<i>Обезценка на аванси</i>	(162)	(173)
Предоставени аванси, нетно	1,550	4,702
Общо	205,589	196,330

Вземанията от клиенти са безлихвени и са основно в български лева и евро.

Обичайно дружествата от Групата договарят с клиентите срок на плащане на вземанията по продажби в диапазона от 30 до 180 дни, освен ако няма определени специфични условия за падеж на определени клиенти или в случаите, когато се разработват нови пазари и продукти и се привличат нови търговски контрагенти. Групата е определила обичаен кредитен период от 180 дни, за който не начислява лихви на клиентите. Забава след този срок е приета от Групата като индикатор за обезценка. Ръководствата на дружествата от Групата преценяват събираемостта като анализират експозицията на конкретния клиент, възможностите за погасяване (на клиента и чрез обезпечението) и вземат решение относно размера, признаването и начисляването на съответна обезценка.

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания е както следва:

	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
до 30 дни	61,638	56,906
от 31 до 90 дни	50,279	45,588
от 91 до 180 дни	2,980	4,907
от 181 до 365 дни	2,807	2,158
от 1 до 2 години	111	7
над 2 години	1,653	2,771
Общо	119,468	112,337

Възрастовата структура на просрочените необезценени търговски вземания е както следва:

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
от 31 до 90 дни	15,651	18,455
от 91 до 180 дни	11,956	8,889
от 181 до 365 дни	15,597	13,988
от 1 до 2 години	12,162	9,504
над 2 години	6,631	1,246
Общо	61,997	52,082

Обичайно при просрочените, но необезценени вземания, са били вече постигнати или са в процес на изготвяне споразумения за лихвено разсрочване на плащанията по тях за всеки конкретен клиент (включително санкциониращи лихви за забава).

Възрастовата структура на просрочените обезценени търговски вземания е както следва:

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
от 31 до 90 дни	1,765	262
от 91 до 180 дни	3,978	112
от 181 до 365 дни	8,172	19,697
от 1 до 2 години	7,049	8,052
над 2 години	3,195	1,468
Обезценка	(1,585)	(2,382)
Общо	22,574	27,209

Размерът на обезценката е изчислен на индивидуална база, при прилагане на техниката на дисконтираните парични потоци, с дисконтова норма, определена на база цената на привлечения ресурс на дружеството, коригирана спрямо усреднената нетна доходност и консервативни прогнози за очакваните парични потоци, определени на основата на историята на длъжника и подписаните споразумения, респ. съдебни решения с него. Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват до 100% (Приложение 2.32.3).

Към 31.12.2015 г. са учредени особени залози върху търговски вземания в размер на 86,876 х.лв. (31.12.2014 г.: 88,577 х.лв.) като обезпечение по получени от Групата банкови заеми и издадени банкови гаранции (*Приложение № 29, № 34 и № 40*).

Движение на коректива за обезценка

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Салдо в началото на годината	2,382	2,758
Отчетени обезценки	1,216	2,164
Изписани суми по несъбираеми вземания	(226)	(1,596)
Въстановена обезценка	(1,758)	(944)
Трансфер към обезценки на съдебни и присъдени вземания (<i>Приложение № 26</i>)	(29)	-
Салдо в края годината	1,585	2,382

Предоставените аванси на доставчици са текущи, основно в лева и в евро и са за покупка на:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN'000	BGN'000
Суровини и материали	740	2,894
Услуги	475	1,174
Стоки	265	710
Други	232	97
Обезценка	(162)	(173)
Общо	1,550	4,702

25. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Вземания от свързани предприятия включват:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN'000	BGN'000
Вземания от дружества, свързани чрез ключов управленски персонал	21,545	14,471
Вземания от дружества под общ индиректен контрол	5,889	10,385
Вземания от съвместни дружества	-	462
Общо	27,434	25,318

Вземанията от свързани предприятия по видове са както следва:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN'000	BGN'000
Предоставени търговски заеми	21,545	22,253
Вземания по продажби на продукцията и материали	5,889	3,065
Общо	27,434	25,318

Предоставените търговски заеми на свързани предприятия са необезпечени и са по видове свързани дружества, както следва:

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	21,545	14,475
Дружества под общ индиректен контрол	-	7,778
Общо	21,545	22,253

Предоставените заеми са както следва:

<i>Вид</i>	<i>Договорена</i>	<i>Падеж</i>	<i>Лихвен</i>	<i>31.12.2015</i>		<i>31.12.2014</i>	
				<i>валута</i>	<i>сума</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
	<i>'000</i>		<i>%</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
					<i>в т.ч. лихва</i>		<i>в т.ч. лихва</i>
<i>на дружества свързани чрез ключов управленски персонал</i>							
<i>евро</i>	12,577	31.12.2016	4.50%	8,310	26	9,537	18
<i>евро</i>	7,845	31.12.2016	4.50%	7,982	146	7,632	155
<i>лева</i>	6,000	22.07.2016	5.50%	4,636	1	1,236	26
<i>лева</i>	1,300	31.12.2016	5.50%	503	42	477	17
<i>лева</i>	190	31.12.2016	5.50%	114	-	128	1
<i>лева</i>	34,020	31.12.2015	5.50%	-	-	3,097	9
<i>на дружества под общ индиректен контрол</i>							
<i>лева</i>	120	31.12.2015	6.00%	-	-	146	40
Общо:				21,545	215	22,253	266

Вземанията по продажби на продукция и материали са безлихвени и са в лева и в евро.

Обичайно дружествата от Групата договарят срок на плащане на вземанията по продажби на продукция между 90 до 180 дни, а за вземания по продажби на материали (вкл. субстанции – активни съставки) до 30 дни. Групата е определила максимален кредитен период до 365 дни, за контрагентите по продажби – свързани лица. Забава след този срок е приета от Групата като индикатор за обезценка. Ръководствата на дружествата от Групата преценяват събираемостта като анализират конкретните вземания и състоянието на дружество-длъжник, както и обстоятелствата по забавата и възможностите за погасяване, след което вземат решение дали да се признава и начислява обезценка на индивидуална база и в какъв размер.

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания от свързани лица е както следва:

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
до 30 дни	2,265	970
от 31 до 90 дни	1,925	607
от 91 до 180 дни	36	86
от 181 до 270 дни	114	-
от 271 до 360 дни	230	-
Общо	4,570	1,663

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

Възрастовата структура на просрочените необезценени търговски вземания от свързани лица е както следва:

	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>
от 31 до 90 дни	883	321
от 91 до 180 дни	32	234
от 181 до 365 дни	145	473
от 1 до 2 години	259	244
Общо	1,319	1,272

Възрастовата структура на просрочените обезценени вземания от свързани предприятия е както следва:

	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>
над 1 година	-	271
Обезценка	-	(141)
Общо	-	130

Движение на коректива за обезценка

	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>
Салдо на 1 януари	141	186
Отчетени обезценки	-	141
Възстановена обезценка	-	(186)
Отписани обезценки по несъбираеми вземания	(117)	-
Салдо на 31 декември	24	141

Към 31.12.2015 г. са учредени особени залози като обезпечение по получени банкови заеми върху вземания от свързани лица в размер на 18,229 х.лв. (31.12.2014 г.: 16,229 х.лв.) (*Приложение № 29 и №34*).

26. ДРУГИ КРАТКОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ И АКТИВИ

Другите вземания и предплатени разходи на Групата включват:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN'000	BGN'000
Съдебни и присъдени вземания	4,308	8,644
Обезценка на съдебни вземания	(2,379)	(4,753)
Съдебни и присъдени вземания, нетно	<u>1,929</u>	<u>3,891</u>
Данъци за възстановяване	5,418	8,580
Предоставени заеми на трети лица	2,940	1,517
Предплатени разходи	1,978	4,057
Вземания по предоставени депозити като гаранции	554	381
Предоставени средства на инвестиционни посредници	440	125
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата	314	-
Правителствени финансираня (<i>Приложение № 33</i>)	-	2,604
Предоставени гаранции по съдебни дела (<i>Приложение № 40</i>)	-	863
Други	932	427
Общо	<u>14,505</u>	<u>22,445</u>

Съдебните и присъдени вземания са възникнали основно във връзка с продажби на държавни болнични заведения. За повечето от тях са договорени или в процес на договаряне погасителни планове. Поради тази причина ръководството на Групата е оценило необходимост само за частична обезценка на горепосочените вземания.

Към 31 декември 2015 г. Групата притежава 210,958.41 броя дяла в доверителен фонд Райфайзен /България/ Ликвидност (31 декември 2014 г. 544,291.74 броя дяла).

Притежаваните от Групата финансови активи по справедлива стойност през печалбата са класифицирани в Ниво 1 на йерархия на справедливите стойности (*Приложение №2.14.2*).

Към 31.12.2014 г. вземанията по правителствени финансираня в размер на 2,604 х.лв. са възникнали във връзка с подлежащи на възстановяване извършени инвестиционни и текущи разходи от Биофарм Инжинеринг АД по безвъзмездно финансиране по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007- 2013 г.” съгласно подадено искане за плащане с дата 11.11.2014 г. пред Министерството на икономиката и енергетиката – Главна дирекция „Европейски фондове за конкуренто-способност” (финансираща институция). (*Приложение № 33*)

Към 29.04.2015 г. приключилият проект е одобрен от финансиращата организация и подаденото искане за плащане е удовлетворено.

Данъците за възстановяване включват:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN'000	BGN'000
Акциз	2,692	4,040
ДДС	1,839	1,950
Данъци от печалбата	882	2,590
Данъци при източника	5	-
Общо	<u>5,418</u>	<u>8,580</u>

<i>Предплатените разходи</i> включват:	31.12.2015 BGN'000	31.12.2014 BGN'000
Застраховки	777	796
Абонаменти	518	492
Реклама	52	717
Наеми	44	1,714
Лицензионни и патентни такси	43	36
Ваучери	18	18
Други	526	284
Общо	1,978	4,057

Предоставените заеми на трети лица в размер на 2,940 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,517 х.лв.) са предоставени на осем предприятия (2014 г.: осем предприятия) – контрагенти с цел оборотни средства. Годишната договорена лихва по тези заеми за 2015 г. е между 5.05 % и 7 % (2014 г.: 5.05 % и 8 %).

27. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31.12.2015 BGN'000	31.12.2014 BGN'000
Парични средства в разплащателни сметки	23,773	20,750
Обезценка на парични средства в разплащателни сметки (Приложение № 12)	(6,438)	-
Краткосрочни депозити	4,300	3,007
Парични средства в каса	1,393	1,454
Краткосрочно блокирани парични средства	86	88
Парични средства и парични еквиваленти, представени в консолидирания отчет за паричните потоци	23,114	25,299
Блокирани парични средства по съдебни искове и по издадени банкови гаранции	372	1,523
Парични средства и парични еквиваленти, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние	23,486	26,822

Паричните средства и парични еквиваленти, с които разполага Групата са деноминирани основно в лева, украински гривни и евро (31.12.2014 г.: лева, евро и беларуски рубли).

Средното ниво на годишните лихвени равнища по разплащателните сметки в лева и валута е в границите от 0.01% до 1% (2014 г.: от 0.01% до 1%), а на депозитните сметки в лева и валута е основно в границите от 0.3% до 17% (2014 г.: от 0.3 % до 25%).

Към 31.12.2015 г. краткосрочно блокираните парични средства в размер на 86 х.лв. (31.12.2014 г.: 88 х.лв.) представляват основно блокирани средства по гаранции за изпълнение.

28. СОБСТВЕН КАПИТАЛ***Основен акционерен капитал***

Към 31.12.2015 г. регистрираният акционерен капитал на Софарма АД възлиза на 134,798 х.лв., разпределени в 134,797,899 акции с номинална стойност един лев за акция.

Акциите са обикновени, безналични с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и са регистрирани за търговия на Българска фондова борса – София АД и Варшавската фондова борса.

Основният капитал на Софарма АД е увеличен с 2,797,899 броя нови акции с номинална стойност 1 лев всяка и емисионна стойност 4,14 лв., равна на справедливата цена на 1 акция на Софарма АД, във връзка с вливането на Българска роза – Севтополис АД в Софарма АД. За целта е било установено съотношение, изчислено на база справедлива стойност на чистата стойност на имуществата на двете дружества.

<i>Издадени и напълно платени обикновени акции</i>	<i>Акции</i>	<i>Основен капитал, нетно от обратно изкупени акции</i>
	<i>брой</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари 2014 година	126,324,658	113,005
Обратно изкупени собствени акции	(304,388)	(1,259)
Продадени обратно изкупени собствени акции	650,577	2,165
Разход по обратно изкупени собствени акции	-	(6)
Салдо на 31 декември 2014 година	126,670,847	113,905
Салдо на 1 януари 2015 година	126,670,847	113,905
Увеличение на капитала	2,797,899	2,798
Обратно изкупени собствени акции	(153,342)	(521)
Продадени обратно изкупени собствени акции	1,350	5
Разход по обратно изкупени собствени акции	-	(2)
Салдо на 31 декември 2015 година	129,316,754	116,185

Обратно изкупените собствени акции са 5,481,145 броя в размер на 18,613 х.лв. (31.12.2014 г.: 5,329,153 броя в размер на 18,095 х.лв.).

През текущата година са закупени 105,166 броя акции (2014 г.: 304,031 броя акции) и няма продадени акции (2014 г.: 650,577 броя акции) чрез инвестиционен посредник. Към 31.12.2015 г. дружеството има акции държани от негови дъщерни и асоциирани дружества както следва:

- от Унифарм АД – 191,166 броя (31.12.2014 г.: 191,166 броя);
- Медика АД – 27,573 броя (31.12.2014 г.: асоциирано дружество: 2,390 броя);
- от Софарма Трейдинг АД – 43,110 броя (31.12.2014 г.: 23,857 броя).

Законовите резерви в размер на 45,256 х.лв. (31.12.2014 г.: 33,555 х.лв.) са формирани от разпределение на печалбата на дружеството-майка и включват изцяло сумите за фонд “Резервен”.

Преоценъчният резерв - за имоти, машини и оборудване в размер на 23,445 х.лв. (31.12.2014 г.: 23,754 х.лв.) е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините, оборудването на дружествата от Групата и техните справедливи стойности към датите на съответните редовни преоценки. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отчетен директно, чрез други компоненти на всеобхватния доход за годината.

Резерв по финансови активи на разположение и за продажба в размер на 1,330 х.лв. – положителна величина (31.12.2014 г.: 1,190 х.лв. – положителна величина) е формиран от ефектите от последваща оценка на инвестициите на разположение и за продажба до справедливата им стойност (включително консолидирания дял от изменението на този резерв в асоциирани дружества при оценката им по метода на собствения капитал).

Резервът от преизчисление във валутата на представяне на чуждестранни дейности в размер на 2,563 х.лв. – отрицателна величина (31.12.2014 г.: 4,335 х.лв. – отрицателна величина) е формиран от курсовите разлики, възникнали в резултат на преизчисляването на валутата на финансовите отчети на чуждестранните дружества във валутата на представяне на Групата.

Резервът „Неразпределена печалба” включва компонент „други резерви”, който съдържа разпределени суми от реализирани печалби от минали години на дружества от Групата и компонента „натрупани печалби и загуби”.

Към 31 декември **неразпределената печалба** е в размер на 222,238 х.лв. (31.12.2014 г.: 203,260 х.лв.), включва и признатата натрупана актюерска загуба в размер на 1,601 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,284 х.лв.), отчетена при последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи във връзка с промяната в МСС 19 *Пенсионни и други доходи на наети лица*.

Основен доход на акция

	2015	2014
Средно претеглен брой акции	129,156,964	126,700,075
Нетна печалба за годината, отнасяща се към притежателите на собствения капитал на дружеството-майка (BGN'000)	21,314	20,178
Основен доход на акция (BGN)	<u><u>0.17</u></u>	<u><u>0.16</u></u>

29. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

	Договорена сума на заема в ориг. валута '000	Падеж	31.12.2015			31.12.2014		
			Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
			BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Кредитни линии и заеми за оборотни средства								
лева	4,250	16.04.2023	1,304	210	1,514	3,925	315	4,240
лева	120	25.08.2020	88	24	112	-	-	-
бел.рубли	300,000	12.02.2016	-	10	10	14	28	42
бел.рубли	1,000,000	25.03.2016	-	92	92	-	-	-
бел.рубли	500,000	25.03.2016	-	49	49	-	-	-
евро	1,452	31.12.2017	488	578	1,066	1,055	579	1,634
евро	450	31.12.2017	162	173	335	337	175	512
евро	689	04.01.2016	-	72	72	72	862	934
евро	2,505	31.10.2016	-	4,946	4,946	-	-	-
евро	2,050	17.06.2018	4,052	-	4,052	-	-	-
евро	113	30.11.2015	-	-	-	-	61	61
Инвестиционни заеми								
евро	32,000	15.04.2021	30,819	7,380	38,199	37,972	7,391	45,363
евро	2,000	30.06.2018	1,467	974	2,441	2,445	973	3,418
евро	479	25.10.2018	496	276	772	-	348	348
евро	1,617	30.01.2015	-	-	-	-	40	40
Общо			38,876	14,784	53,660	45,820	10,772	56,592

Групата постепенно е установила политика на ежегодно преговаряне на условията на първоначално договорени дългосрочни кредитни линии, вкл. падежните срокове. От датата на преговарянето удължените кредитни линии се представят като краткосрочни банкови заеми (Приложение № 34).

Получените банкови заеми в евро са договорени основно при лихвен процент, определен на база EURIBOR плюс надбавка до 4,9% или фиксиран до 12.5% или BELIBOR до 2%; за левовите кредити – SOFIBOR плюс надбавка до 3.5% ; и за беларуски рубли – до 36% фиксиран (2014 г.: за евро - EURIBOR плюс надбавка до 5% или BELIBOR с надбавка 5%, за щатски долари – до 10% фиксиран и до 30,1% за беларуски рубли). Кредитите са за оборотни средства.

Инвестиционните кредити са с цел покупка на дълготрайни материални активи и разширение на дейността.

В полза на банките-кредитори за обезпечение на посочените по-горе заеми са учредени:

- Ипотеки на недвижими имоти (Приложение № 16);
- Особени залози на:
 - машини и оборудване (Приложение № 16);
 - материални запаси (Приложение № 23);
 - търговски вземания (Приложение № 24).

Към 31.12.2015 г. не са учредени особени залози върху вземания от свързани лица, подлежащи на консолидация и елиминирани за целите на консолидирания финансов отчет (31.12.2014 г.: 1,481 х.лв.) като обезпечение по получени от Групата банкови заеми и издадени банкови гаранции (*Приложение № 29, № 34 и № 40*).

30. АКТИВИ И ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Общото изменение на *активите и пасивите по отсрочени данъци* на Групата през съответната финансова година е както следва:

	2015	2014
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Салдо на 1 януари	(1,879)	(1,668)
<i>в т.ч.: Активи по отсрочени данъци</i>	3,849	3,027
<i>в т.ч.: Пасиви по отсрочени данъци</i>	(5,728)	(4,695)
Придобити при покупка на дъщерно дружество	(2,059)	-
Признати в печалбата или загубата за годината	(525)	(601)
Признати в други компоненти на всеобхватния доход	4	25
Отписани при освобождаване от дъщерно дружество	-	104
Признати в отчета за собствения капитал и текущата данъчна декларация	67	
Резерв от преизчисление във валутата на представяне	156	261
Салдо на 31 декември	(4,236)	(1,879)
<i>в т.ч.: Активи по отсрочени данъци</i>	3,716	3,849
<i>в т.ч.: Пасиви по отсрочени данъци</i>	(7,952)	(5,728)

При признаването на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружествата от Групата да генерират достатъчна данъчна печалба (*Приложение № 2.33.2*).

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

 Изменението в салдото на *активите/(пасивите) по отсрочените данъци* за 2015 г. по обекти на временни разлики е както следва:

<i>Отсрочени данъчни активи (по временни разлики)</i>	<i>Салдо на 1 януари 2014</i>	<i>Придобити при покупка на дъщерно дружество</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината</i>	<i>Признати в други компоненти на всеобхватния доход</i>	<i>Отписани при освобождаване от дъщерно дружество</i>	<i>Признати в отчета за собствения капитал и текущата данъчна декларация</i>	<i>Резерв от преизчисление във валутата на представяне</i>	<i>Салдо на 31 декември 2015</i>
	<i>Активи/(Пасиви)</i>							<i>Активи/(Пасиви)</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Нематериални активи	171	-	(249)	-	-	-	(10)	(88)
Инвестиции на разположение и за продажба	100	-	(33)	-	-	-	(9)	58
Материални запаси	4,162	7	(1,209)	-	-	-	-	2,960
Търговски вземания	1,100	2	826	-	-	-	-	1,928
Парични средства	-	-	17	-	-	-	-	17
Задължения към персонала при пенсиониране	693	21	197	5	-	-	(23)	891
Други текущи задължения	375	87	82	-	-	-	(28)	516
Имоти, машини и оборудване	(7,495)	(632)	(473)	-	-	67	39	(8,494)
Нематериални активи при бизнес комбинации	(985)	(1,544)	317	-	-	-	188	(2,024)
	(1,879)	(2,059)	(525)	5	-	67	155	(4,236)

 Изменението в салдото на *активите/(пасивите) по отсрочените данъци* за 2014 г. по обекти на временни разлики е както следва:

<i>Отсрочени данъчни активи (по временни разлики)</i>	<i>Салдо на 1 януари 2014</i>	<i>Придобити при покупка на дъщерно дружество</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината</i>	<i>Признати в други компоненти на всеобхватния доход</i>	<i>Отписани при освобождаване от дъщерно дружество</i>	<i>Признати в отчета за собствения капитал и текущата данъчна декларация</i>	<i>Резерв от преизчисление във валутата на представяне на чуждестранни дейности</i>	<i>Салдо на 31 декември 2014</i>
	<i>Активи/(Пасиви)</i>							<i>Активи/(Пасиви)</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Нематериални активи	197	-	(26)	-	-	-	-	171
Инвестиции на разположение и за продажба	243	-	(139)	-	-	-	(4)	100
Материални запаси	4,090	-	59	-	-	-	13	4,162
Търговски вземания	1,476	-	(374)	-	-	-	(2)	1,100
Задължения към персонала при пенсиониране	696	-	(3)	-	-	-	-	693
Други текущи задължения	288	-	94	-	-	-	(7)	375
Имоти, машини и оборудване	(7,246)	-	(458)	25	11	-	173	(7,495)
Нематериални активи при бизнес комбинации	(1,412)	-	246	-	93	-	88	(985)
Общо	(1,668)	-	(601)	25	104	-	261	(1,879)

Към 31.12.2015 г. Групата не е признала отсрочени данъчни активи в размер на 4,243 (31.12.2014 г. за 2,746 х.лв.) за временни разлики с натрупване, свързани с данъчни загуби за пренасяне за 23,797 х. лв. (31.12.2014 г. за 16,656 х.лв.).

31. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА

Дългосрочните задължения към персонала към 31 декември включват:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	4,022	3,575
Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми	177	211
Общо	4,199	3,786

Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране

Дългосрочните задължения към персонала включват сегашната стойност на задължението на дружествата от Групата, опериращи основно в *България, Украйна и Сърбия*, за изплащане на обезщетения на наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно Кодекса на труда в *България* всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране (*Приложение № 2.23*).

Задълженията на работодателя към персонала при пенсиониране за дружествата извън България, са както следва:

- *Сърбия* – работодателят е задължен да изплати 3 средни работни заплати;
- *Украйна* – работодателят има задължение да изплати между 8 и 16 лв. според трудовия стаж на работника и социални пенсии, които дружеството начислява след пенсиониране на служителите поради специфични условия на труд;
- *Латвия и Беларус* – работодателят няма законово задължение към персонала при пенсиониране;
- *Казахстан* - съгласно Казахстанското законодателство работодателят няма законово задължение към персонала при пенсиониране;

За определяне на тези задължения дружествата от Групата са направили актюерска оценка, като са ползвали услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	3,575	3,412
Ефект от придобиване на дъщерни дружества	154	-
Разход за текущ стаж за годината	463	296
Разходи за лихви за годината	196	183
Нетна актюерска загуба, призната през периода	17	11
Разход за минал стаж във връзка с извършените съкращения на персонал	(14)	(13)
Плащания през годината	(553)	(518)
Ефект от преизчисление	(133)	(275)
Ефекти от последващи оценки за годината, в т.ч.:	317	479
<i>Актюерски загуби от промени във финансовите предположения</i>	346	42
<i>Актюерски загуби от промени в демографските предположения</i>	258	3
<i>Актюерски загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	(287)	434
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	4,022	3,575

Начислените суми в консолидирания отчет за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са както следва:

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Разход за текущ стаж	463	296
Разход за лихви	196	183
Нетна актюерска загуба, призната през периода	17	11
Разход за минал стаж във връзка с извършените съкращения на персонал	(14)	(13)
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата (Приложение № 7)	662	477
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч. от:		
<i>Актюерски загуби от промени във финансовите предположения</i>	346	42
<i>Актюерски загуби от промени в демографски предположения</i>	258	3
<i>Актюерски загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	(287)	434
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход (Приложение № 15)	317	479
Общо	979	956

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2015 г. за дружествата в България са направени следните актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 2.8%. (2014 г.: 3.8 %). Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10 годишен матуритет;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и е в размер на 5% годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2014 г.: 5 %);
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2012 г. - 2014 г. (2014 г: 2011 г. - 2013 г.);
- темп на текучество – между 0% и 20% в зависимост от пет обособени възрастови групи (2014 г.: между 0 и 20 %).

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на дружествата от Групата към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на дружеството – майка ги определя по следния начин:

- за инвестиционния – доколкото това е нефондиран план, дружествата от Групата следва да наблюдават и текущо да балансират предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит, а и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияла за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател; и
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на ръст на заплатите, дисконтовата норма и текучеството върху сумата на отчетените разходи за текущ стаж и лихви за 2016 г. и респ. върху сегашната стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране, са оценени както следва:

Ефекти върху размера на отчетените разходи за 2016 г. от промяна на основните предположения:

	<i>Увеличение</i> BGN '000	<i>Намаление</i> BGN '000
Изменение на ръста на заплатите	52	(45)
Изменение на дисконтовата норма	(7)	10
Изменение на текучеството	(38)	42

Ефекти върху размера на отчетеното задължение към 31.12.2015 г. от промяна на основните предположения:

	<i>Увеличение</i> BGN '000	<i>Намаление</i> BGN '000
Изменение на ръста на заплатите	320	(280)
Изменение на дисконтовата норма	(278)	325
Изменение на текучеството	(221)	246

Средно претеглената дюрация на задълженията за изплащане на дефинирани доходи на персонала е в диапазона от 4 до 15 години.

Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плана с дефинирани доходи за следващите пет години е както следва:

<i>Прогнозни плащания</i>	<i>Пенсиониране по възраст и стаж</i>	<i>Пенсиониране по болест</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Плащания през 2016 г.</i>	678	18	696
<i>Плащания през 2017 г.</i>	465	15	480
<i>Плащания през 2018 г.</i>	417	16	433
<i>Плащания през 2019 г.</i>	472	18	490
<i>Плащания през 2020 г.</i>	531	15	546
	<u>2,563</u>	<u>82</u>	<u>2,645</u>

Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми

Към 31.12.2015 г. в стойността на дългосрочните задължения към персонала са включени и 177 х.лв. (31.12.2014 г.: 211 х.лв.), представляващи задължения към персонала, свързани с изплащането на тантиеми за период от повече от 12 м. - до 2018 г. (2014 г.: до 2017 г.).

32. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ

Към 31 декември задълженията по финансов лизинг са по отменяеми договори за придобиване на автомобили. Те са представени нетно от дължимата в бъдеще лихва, както следва:

<i>Срок</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>
До една година (<i>Приложение № 39</i>)	1,068	943
Над една година	1,957	2,103
Общо	3,025	3,046

Минималните лизингови плащания по финансовия лизинг са дължими както следва:

<i>Срок</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>
До една година	1,226	1,023
От една до три години	2,143	2,197
	3,369	3,220
Бъдещ финансов разход по финансов лизинг	(344)	(174)
Общо	3,025	3,046

Дължимите в рамките на следващите 12 месеца лизингови вноски са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние като „други текущи задължения” (*Приложение № 39*).

33. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ

Към 31 декември правителствените финансираня на дружествата от Групата включват:

	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>
Дългосрочна част на правителствени финансираня	9,343	7,558
Краткосрочна част на правителствени финансираня (<i>Приложение № 39</i>)	1,376	939
Общо	10,719	8,497

Към 31 декември получените правителствени финансираня са от следните дружества от Групата:

	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>
Софарма АД	6,868	4,265
Биофарм Инженеринг АД	2,604	2,569
Унифарм АД	1,238	1,645
Софарма Трейдинг АД	9	18
Общо	10,719	8,497

Правителствените финансираня са получени от дружествата в Групата по европейски оперативни програми и са свързани основно с придобиване на машини и оборудване (*Приложение № 16 и Приложение № 40*).

Краткосрочната част от финансиранията в размер на 1,376 х.лв. (31.12.2014 г.: 939 х.лв.) ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца от датата на консолидирания отчет за финансовото състояние и е представена като „други текущи задължения” (*Приложение № 39*).

34. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

Краткосрочните банкови заеми на Групата към 31 декември са както следва:

Вид валута	Договорена сума в ориг. валута	Падеж	31.12.2015	31.12.2014
			BGN'000	BGN'000
Банкови заеми (овърдрафти)				
евро	20,000	31.08.2016	30,491	38,847
евро	19,000	31.08.2016	28,003	32,375
евро	10,000	31.01.2016	19,553	19,518
евро	7,000	22.06.2016	11,184	13,691
евро	10,000	20.03.2016	2,193	13,477
лева	10,000	30.09.2016	10,001	9,990
лева	10,000	30.09.2016	9,978	9,984
лева	5,000	15.08.2016	9,787	9,786
евро	5,000	25.04.2016	9,757	9,764
евро	7,500	25.04.2016	10,742	7,809
евро	3,000	25.04.2016	5,861	5,861
евро	3,500	02.09.2016	5,744	5,349
евро	2,050	31.10.2016	3,904	3,904
лева	293,000	30.04.2016	180	-
евро	689	04.01.2016	-	-
евро	1,00	09.07.2016	976	1,964
евро	5,000	15.08.2016	4	1,083
лева	500	20.09.2016	70	263
бел.рубли	500,000	05.10.2016	-	59
щ. долари	50	10.02.2016	-	55
			158,428	183,779
Кредитни линии				
евро	8,434	30.09.2016	15,872	15,874
лева	18,000	30.10.2016	10,006	9,965
лева	8,000	28.02.2016	-	4,494
евро	5,000	31.08.2016	6,479	3,119
евро	129	31.08.2015	-	129
			32,357	33,581
Общо			190,785	217,360

Получените банкови заеми в евро са договорени основно при лихвен процент, определен на база EURIBOR плюс надбавка до 3% или фиксиран до 25.5% ,или EONIA плюс надбавка до 2.1%; за левовите кредити – SOFIBOR плюс надбавка до 3.26% ; за щатски долари –фиксиран до 10% и за беларуски рубли – 27 % фиксиран (2014 г.: EURIBOR плюс надбавка до 3% или EONIA плюс надбавка до 2.1%, за левовите кредити – SOFIBOR плюс надбавка до 3.26% и за щатски долари – LIBOR плюс надбавка до 3.25% плаващ или фиксиран 14%). Кредитите са за оборотни средства.

В полза на банките кредитори за обезпечение на посочените по-горе заеми са учредени особени залози на:

- машини и оборудване (*Приложение № 16*);
- суровини, материалии готова продукция (*Приложение № 23*);
- търговски вземания (*Приложение № 24*).

Към 31.12.2015 г. са учредени особени залози върху вземания от свързани лица, подлежащи на консолидация и елиминирани за целите на консолидирания финансов отчет в размер на 18,229 х.лв. (31.12.2014 г.: 16,229 х.лв.) като обезпечение по получени от Групата банкови заеми и издадени банкови гаранции (*Приложение № 29, № 34 и № 40*).

35. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

<i>Търговските задължения</i> включват:	31.12.2015	31.12.2014
	BGN'000	BGN'000
Задължения към доставчици	87,046	70,624
Получени аванси от клиенти	394	1,128
Общо	87,440	71,752

<i>Задълженията към доставчици</i> са към:	31.12.2015	31.12.2014
	BGN'000	BGN'000
Доставчици извън РБългария	63,786	52,633
Доставчици от РБългария	23,260	17,991
Общо	87,046	70,624

Задълженията към доставчици са текущи, безлихвени и са за получени материали, стоки и услуги. Средният кредитен период, за който обичайно не се начислява лихва по търговски задължения е до 180 дни.

Задълженията към доставчици са деноминирани в следните валути:

- в евро – 37,456 х.лв. (31.12.2014 г.: 39,776 х.лв.);
- в лева – 23,688 х.лв. (31.12.2014 г.: 16,230 х.лв.);
- в щатски долари – 4,024 х.лв. (31.12.2014 г.: 6,510 х.лв.);
- в беларуски рубли – 20,197 х.лв. (31.12.2014 г.: 6,688 х.лв.);
- в друга валута – 1,681 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,420 х.лв.).

36. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Задълженията към свързани предприятия включват:

	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>
Задължения към дружества, свързани чрез ключов управленски персонал	1,702	175
Задължения към дружества, свързани чрез основен акционер	411	761
Задължения към дружества под общ индиректен контрол	151	676
Задължения към дружества - основни акционери	102	2
Задължения към други свързани лица	-	20
Общо	<u>2,366</u>	<u>1,634</u>

Задълженията към свързани предприятия по видове са:

	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>
Задължения за доставки на стоки и материали	2,348	1,475
Други	18	159
Общо	<u>2,366</u>	<u>1,634</u>

Задълженията към свързани предприятия са основно за доставка на стоки и материали. Задълженията към свързани предприятия са текущи, в лева, безлихвени и не са обезпечени допълнително със специален залог или гаранция от Групата.

37. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

Задълженията към персонала и за социалното осигуряване включват:

	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>
Задължения към персонала, в т.ч.:	7,310	6,000
<i>текущи задължения по възнаграждения</i>	3,342	2,792
<i>тантиеми</i>	2,486	1,810
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	1,482	1,398
Задължения по социалното осигуряване, в т.ч.:	1,584	1,514
<i>текущи задължения по вноски към социалното осигуряване</i>	1,375	1,292
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	209	222
Общо	<u>8,894</u>	<u>7,514</u>

38. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

Задълженията за данъци включват:

	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>
ДДС	4,976	4,640
Данъци при източника	518	572
Данъци върху доходите на физическите лица	427	416
Данъци върху печалбата	378	245
Други	69	150
Общо	6,368	6,023

До датата на издаване на настоящия консолидиран отчет в дружествата от Групата са извършени ревизии и проверки, както следва:

Дружество	Пълна данъчна ревизия	Ревизия по ДДС	Проверка по осигурително законодателство
Софарма АД	31.12.2011	30.11.2011	30.09.2013
Софарма Трейдинг АД	31.12.2011	31.12.2011	31.12.2004
Биофарм Инженеринг АД	31.12.2014	28.02.2015	30.04.2009
Момина крепост АД	31.12.2005	31.10.2006	31.10.2006
Фармалогистика АД	31.12.2005	31.03.2007	няма
Софарма Билдингс АДСИЦ	няма	31.05.2015	няма
Електронкомерс ЕООД	31.12.2005	30.04.2006	няма
Унифарм АД	31.12.2011	31.12.2011	31.08.2013
Иванчич и синове Д.о.о	няма	31.12.2012	няма
ПАО Витамини	31.12.2013	31.12.2013	01.04.2014
ООО Софарма Украйна	31.12.2014	няма	няма
СИА Бриз	31.12.2010	28.02.2014	31.12.2014
СООО Брититрейд	31.12.2011	31.12.2011	31.12.2011
ООО Табина	31.12.2010	31.12.2010	31.12.2006
ОДО Алеан	28.02.2011	28.02.2011	28.02.2010
СООО Бризфарм	31.12.2012	31.12.2012	няма
ОДО Вестфарм	30.04.2005	30.04.2005	31.03.2004
ООО НПК Биотест	31.12.2011	31.12.2011	31.03.2007
ОДО БелАгроМед	28.02.2003	28.02.2003	30.05.2005
ООО Виватон плюс	29.02.2012	29.02.2012	29.02.2012
ООО Мед-дент	31.12.2010	31.12.2010	31.12.2007
БООО СпецАфармация	31.03.2014	31.03.2014	31.12.2007
ООО Беллерофон	01.04.2010	01.04.2010	няма
Медика АД	31.12.2002	31.01.2013	30.06.2008

За дружествата в България данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество-данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи. За дружествата извън България

данъчна ревизия се извършва както следва: в Украйна, Латвия и Беларус в тригодишен срок, в Полша, Казахстан и Литва – в петгодишен срок и в Сърбия – в десетгодишен срок.

На дружествата Фитопалаузово АД, ООО Фармацевт плюс, ТОО Софарма Казахстан, ООО Фарматея, УАБ ТБС Фарма, ООО Галенафарм, ООО Данафарм, Софарма Варшава ООД не са провеждани пълни данъчни ревизии, ревизии по ДДС и проверки по осигурителното законодателство.

39. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

<i>Другите текущи задължения</i> включват:	31.12.2015 BGN'000	31.12.2014 BGN'000
Задължения по финансов лизинг (<i>Приложение № 32</i>)	1,068	943
Правителствени финансираня (<i>Приложение № 33</i>)	1,376	939
Задължения за дивиденди	749	572
Получени търговски кредити от трети лица	570	393
Присъдени суми по съдебни дела	359	1,612
Удръжки от работните заплати	178	198
Задължения по продадени права от емисия на акции	-	880
Други	558	104
Общо	4,858	5,641

40. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Съдебни дела

Софарма АД

Във връзка с присъдена от Арбитражния съд в Париж сума в размер на 1,034 х. евро (2,022 х.лв.) Софарма АД завежда дела в Полша срещу бивши членове на Управителния съвет на осъденото дружество за нанесени вреди и неизпълнение на задължения относно обявяване на същото в несъстоятелност. Към 31.12.2015 г. делата са висящи в Областния съд и в Регионалния съд на Варшава.

Биофарм Инженеринг АД

През 2015 г. е извършена пълна данъчна ревизия на дружеството за периода 01.01.2010 г. – 31.12.2014 г., в т.ч. по прилагане ЗДДС за периода 01.11.2010 г. до 28.02.2015 г. В издадения Ревизионен акт от 26.11.2015 г. данъчните органи определят допълнителни данъчни задължения в размер на 223 х.лв. , от които – 194 х.лв. (главница и лихви) по ЗДДС, и – 94 х.лв. (главница и лихви) корпоративен данък.

Дружеството е обжалвало издадения ревизионен акт и органите по приходите са възложили нова ревизия, която се очаква да приключи през 2016 г.

Ръководството на дружеството е на позицията, че сумите, с които при ревизията е увеличен финансовият резултат за предходни периоди по ЗКПО, не водят до данъчни задължения и в този финансов отчет не са начислени провизии.

Поръчителства и предоставени гаранции

Софарма АД

Дружеството е съдлъжник по получени банкови кредити, издадени банкови гаранции, сключени лизингови договори, както и е гарант пред банки и доставчици на следните дружества:

	Период на падеж	Вид валута	Размер		Състояние
			Оригинална Валута	BGN'000	на дълга 31.12.2015 BGN'000
Софарма имоти АДСИЦ	2024 г.	евро	22,619	44,239	35,168
Телекомплект АД	2016 г.	лева	5,009	5,009	5,009
Вета Фарма АД	2016 г.	лева	1,000	1,000	533
Минералкомерс АД	2017 г.	евро	150	293	255
Минералкомерс АД	2016 г.	лева	250	250	242
Фармаплант АД	2016-2019 г.	лева	1,329	1,329	236
Общо					41,443

Дружеството е предоставило в полза на банки по получени заеми от свързани лица, следните обезпечения:

а) по заеми на дружества свързани чрез ключов управленски персонал:

- ипотеки на недвижими имоти – 1,119 х.лв. (31.12.2014 г.: няма) (Приложение № 16);

б) по заеми на трети лица:

- особен залог на материални запаси – 2,623 х.лв (31.12.2014 г.: 2,623 х.лв.) (Приложение № 23);

Банкови гаранции

Софарма Трейдинг АД

Издадените за дружеството банкови гаранции възлизат на 1,540 х.лв. (31.12.2014 г.: 10,597х.лв.) и са за гарантиране плащане към доставчици на стоки, за добро изпълнение - гарантиране бъдещи доставки на лекарствени и медицински продукти на болници по сключени договори за доставка, митническа гаранция и участие в търгове.

Банковите гаранции са издадени от:

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Райфайзенбанк ЕАД	5,010	3,807
SG Експресбанк АД	3,936	3,986
ИНГ банк Н.В.	3,776	2,804
	12,722	10,597

Обезпечението по издадените банкови гаранции е както следва:

- Особен залог на стоки в оборот на стойност 9,801 х.лв. (31.12.2014 г.: 9,801х.лв.) (Приложение № 23).
- Особен залог на вземания от клиенти с балансова стойност 2,347 х.лв. (31.12.2014 г.: няма) (Приложение № 24);
- Особен залог на ДМА (МПС) с балансова стойност 2 х.лв. (31.12.2014 г.: 37х.лв.) (Приложение № 16).

Унифарм АД

Към 31.12.2015 г. са издадени банкови гаранции на стойност 85 х.лв. в рамките на лимита по договора за кредит, банкова гаранция за договаряне на отстъпки по Наредба № 10 за лекарствени продукти към НЗОК в размер на 16 х.лв. и банкова гаранция в размер на 20 х.лв., обезпечена с парични средства.

По договор за издаване на множество банкови гаранции от 23.02.2012 г. са учредени залози на активи на дружеството както следва:

- Залог върху настоящи и бъдещи движими вещи (материали, готова продукция, стоки) с балансова стойност в размер на 200 х.лв.;
- Залог върху вземания по настоящи и бъдещи разплащателни сметки, открити в Банка ДСК ЕАД.

Активи, получени на отговорно пазене

Софарма Трейдинг АД

Съгласно сключени договори за преддистрибуция, дружеството е приело на отговорно пазене стоки към 31.12.2015 г. в размер 2,892 х.лв. (31.12.2014 г.: на 3,476 х.лв.).

Значителни неотменяеми договори и ангажименти

Софарма АД

Дружеството е получило три правителствени финансираня по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика” 2007 – 2013 г. (*Приложение №33 и Приложение № 39*), свързани с технологично обновление и модернизация на таблетно производство и внедряване на иновативни продукти в ампулно производство (*Приложение № 16*). Дружеството е поело ангажимент за срок от 5 години след приключването на съответните проекти да не претърпяват значими изменения, засягащи същността и условията за изпълнение или пораждащи неоправдани изгоди за дружеството, както и изменения, произтичащи от промяна в характера на собствеността на придобитите активи, свързани с финансирането. При неизпълнение на тези изисквания предоставените финансираня подлежат на възстановяване. Към датата на изготвяне на отчета всички изисквания по договорите са спазени.

Унифарм АД

Дружеството е бенефициент по три договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за придобиване на активи. Съгласно клаузите на договорите, дълготрайните материални и нематериални активи, придобити със средства по проектите, следва да останат в активите на бенефициента и региона получател (територията на Република България) за срок от минимум пет години, след изпълнение на цялата инвестиция. При неизпълнение на тези изисквания предоставеното финансиране подлежи на възстановяване. Към датата на изготвяне на финансовия отчет всички изисквания по договора са спазени.

Биофарм Инженеринг АД

Дружеството е поело ангажимент по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за срок 5 години след приключване на проекта за придобиване на:

- а) линия за производство на разтвори на аминокиселини за парентерално хранене, включваща компоненти за раздуване, пълнене и херметизиране в асептична среда, и
- б) изграждане на чисти помещения (таван „омега профил”, преградни стени, врати, блокиращи устройства, осветление, климатизация и други) (*Приложение № 16*). Срокът започва да тече от 27.04.2015 г. (датата, на която проекта окончателно е одобрен от финансиращата

организация) и съгласно договора, проектът не трябва да претърпи значими изменения, засягащи неговата същност, условията за неговото изпълнение или пораждащи неоправдани изгоди за дружеството, както и изменения, произтичащи от промяна в характера на собствеността на елемент от инфраструктурата или прекратяване на производствената дейност. При неизпълнение на тези изисквания предоставеното финансиране подлежи на възстановяване. Към датата на одобрение за издаване на финансовия отчет всички изисквания по договора са спазени.

Софарма Трейдинг АД

Съществените *отменяеми* договори за полученото под наем имущество по договори за оперативен лизинг, са следните:

<i>2015 г.</i>	<i>2014 г.</i>
<p>Договор за наем на недвижим имот, оборудване и софтуер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • срок на договора: до 01.12.2019 г. годишен наем: 684 х.лв. <p>Договор за наем на недвижим имот (SFBT) :</p> <ul style="list-style-type: none"> • срок на договора: до 01.09.2021 г. годишен наем: 804 х.лв. <p>Договор за наем на недвижим имот :</p> <ul style="list-style-type: none"> • срок на договора: до 01.01.2017 г. годишен наем: 246 х.лв. <p>Договор за наем на недвижим имот :</p> <ul style="list-style-type: none"> • срок на договора: до 01.11.2016 г. годишен наем: 72 х.лв <p>Други договори за наем на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • машини и оборудване – 2 бр. с общ годишен наем 42 х.лв • автомобили 37бр. договор от 21.11.2013 г. с годишен наем наем 158 х.лв. • автомобили 5 бр. договор от 27.12.2013 г. с годишен наем 18 х.лв. • автомобили 43 бр. договор от 26.06.2014 г. с годишен наем 153 х.лв. • автомобили 2 бр. договор от 11.02.2015 г. с годишен наем 8 х.лв. • автомобили 17 бр. договор от 11.06.2015 г. с годишен наем 70 х.лв. 	<p>Договор за наем на недвижим имот, оборудване и софтуер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • срок на договора: до 01.12.2014 г. годишен наем: 684 х.лв. <p>Договор за наем на недвижим имот (SFBT)</p> <ul style="list-style-type: none"> • срок на договора: до 01.09.2021 г. годишен наем: 699 х.лв. <p>Договор за наем на недвижим имот :</p> <ul style="list-style-type: none"> • срок на договора: до 01.01.2017 г. годишен наем: 246 х.лв. <p>Договор за наем на недвижим имот :</p> <ul style="list-style-type: none"> • срок на договора: до 01.11.2016 г. годишен наем: 68 х.лв <p>Други договори за наем на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • машини и оборудване – 2 бр. с общ годишен наем 42 х.лв. • автомобили 37бр от 21.11.2013 г. с годишен наем 158 х.лв. • автомобили 5 бр. от 27.12.2013 г. с годишен наем 18 х.лв.

Други

Софарма АД е изпълнило своите задължения по Закона за управление на отпадъците (ЗУО), поради което в отчета за финансовото състояние не са включени задължения за продуктова такса, независимо, че към датата на изготвяне на финансовия отчет все още няма официален документ, доказващ, че Екобулпак (организацията, в която дружеството членува) е изпълнил ангажиментите си по ЗУО.

41. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ

Сегментното отчитане в Групата е организирано на база два основни бизнес сегмента “производство на фармацевтични продукти” и „дистрибуция на фармацевтични продукти (стоки)”. Към група ”други” се включват производство и дистрибуция на нефармацевтични продукти.

Статиите на приходите, разходите и резултатът на бизнес сегментите, определени в Групата, включват:

	<i>Производство на фармацевтични продукти</i>		<i>Дистрибуция на фармацевтични продукти (стоки)</i>		<i>Други</i>		<i>Елиминирани</i>		<i>Консолидиран</i>	
	2015 BGN'000	2014 BGN'000	2015 BGN'000	2014 BGN'000	2015 BGN'000	2014 BGN'000	2015 BGN'000	2014 BGN'000	2015 BGN'000	2014 BGN'000
<i>Външни продажби</i>	244,911	257,737	604,510	570,512	25,563	12,268	-	-	874,984	840,517
<i>Междусегментни продажби</i>	105,758	118,018	27	-	-	185	(105,785)	(118,203)	-	-
Общо приход	350,669	375,755	604,537	570,512	25,563	12,453	(105,785)	(118,203)	874,984	840,517
Резултат (марж) на сегмента	125,582	139,657	49,385	49,791	7,731	2,878	675	(1,288)	183,373	191,038
Неразпределени оперативни доходи от дейността									(2,678)	5,465
Неразпределени оперативни разходи от дейността									(144,255)	(156,479)
Печалба от оперативната дейност									36,440	40,024
Финансови (разходи)/приходи, нетно									(14,812)	(12,202)
Обезценка на нетекущи активи									-	(494)
Печалба (загуба) от освобождаване от дъщерни дружества									7,222	1,561
Загуба от асоциирани дружества, нетно									(1,275)	310
Печалба преди данък върху печалбата									27,575	29,199
Разход за данък върху печалбата									(4,975)	(5,082)
Нетна печалба за годината									22,600	24,117
Отнасяща се към притежателите на собствения капитал на дружеството-майка									21,314	20,178
Неконтролиращо участие									1,286	3,939

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година
Активите и пасивите на бизнес сегментите **включват:**

<i>Активи по бизнес сегменти</i>	<i>Производство на фармацевтични продукти</i>		<i>Дистрибуция на фармацевтични продукти (стоки)</i>		<i>Други</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Имоти, машини, оборудване	159,540	156,395	43,021	43,300	22,336	10,844	224,897	210,539
Материални запаси	82,121	77,113	75,007	77,353	6,001	1,444	163,129	155,910
Вземания от свързани предприятия	42,523	55,716	5,380	2,401	36	351	47,939	58,468
Търговски вземания	26,992	26,256	166,604	160,352	11,993	9,722	205,589	196,330
Парични средства и парични еквиваленти	11,250	14,240	10,097	8,784	1,767	2,275	23,114	25,299
Активи на сегмента	322,426	329,720	300,109	292,190	42,133	24,636	664,668	646,546
Неразпределени активи							170,959	170,817
Общо активи							835,627	817,363

<i>Пасиви по бизнес сегменти</i>	<i>Производство на фармацевтични продукти</i>		<i>Дистрибуция на фармацевтични продукти (стоки)</i>		<i>Други</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Задължения към персонала и за социалното осигуряване	1,876	1,861	2,743	1,900	324	309	4,943	4,070
Търговски задължения	11,041	8,264	75,334	62,262	1,065	1,226	87,440	71,752
Задължения към свързани предприятия	1,253	298	1,102	1,326	11	10	2,366	1,634
Банкови заеми	110,663	142,907	133,782	131,045	-	-	244,445	273,952
Пасиви на сегмента	124,833	153,330	212,961	196,533	1,400	1,545	339,194	351,408
Неразпределени пасиви							38,793	34,318
Общо пасиви							377,987	385,726

Капиталовите разходи, амортизациите и непаричните разходи, различни от амортизации по бизнес сегменти **включват:**

	<i>Производство на фармацевтични продукти</i>		<i>Дистрибуция на фармацевтични продукти (стоки)</i>		<i>Други</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Капиталови разходи	10,228	8,674	9,418	1,475	697	419	20,343	10,568
Амортизация	13,322	13,990	6,239	5,865	865	630	20,426	20,485
Непарични разходи, различни от амортизация	3,677	3,906	(2,478)	188	-	-	1,199	4,094

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

Разпределението на приходите на Групата *по видове и по географски области* е както следва:

	<i>България</i>		<i>Европа</i>		<i>Други страни</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Приходи от продажба на готова продукция	86,113	86,263	140,884	154,619	19,864	18,491	246,861	259,373
Приходи от продажба на стоки	531,316	498,693	96,575	82,241	232	210	628,123	581,144
	617,429	584,956	237,459	236,860	20,096	18,701	874,984	840,517

Балансовата стойност към 31.12.2015 г. на нетекущите активи на Групата, различни от финансови инструменти, *разпределени по географски области* е както следва:

	<i>България</i>		<i>Европа</i>		<i>Други страни</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Имоти, машини, оборудване	293,743	276,445	21,027	22,244	235	348	315,005	299,037
Нематериални активи	15,306	8,782	8,765	4,446	56	42	24,127	13,270
Репутация	6,830	6,094	4,545	4,824	-	-	11,375	10,918
Инвестиционни имоти	9,363	9,407	1,199	1,199	-	-	10,562	10,606
	325,242	300,728	35,536	32,713	291	390	361,069	333,831

Общите приходи от сделки с най-големите клиенти на Групата и съответния бизнес сегмент са както следва:

	<i>2015</i>		<i>%</i>	<i>2014</i>	
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>		<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Клиент 1	152,621		17%	133,387	16%

Клиент 1 представлява обединение на група предприятия с еднакви бизнес характеристики, които са под общ контрол от страна на българската държава.

42. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си стопанска дейност Групата може да бъде изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци.

Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Групата.

Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на дружествата от Групата и на привличения от тях заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от тях инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на рисковете се осъществява текущо от ръководството на дружеството-майка и респективно ръководствата на дъщерните дружества съгласно политиката, определена от Съвета на директорите на дружеството-майка. Съветът на директорите е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Структурата на финансовите активи и пасиви е както следва:

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи	292,729	291,536
Кредити и вземания, в т.ч.:	284,991	284,568
Вземания и заеми (Приложение № 21, № 22, № 24, № 25 и № 26)	261,877	259,269
Парични средства и парични еквиваленти (Приложение № 27)	23,114	25,299
Финансови активи на разположение и за продажба (Приложение № 20)	7,424	6,968
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата (Приложение №26)	314	-
Финансови пасиви	339,389	352,061
Финансови пасиви по амортизирана стойност	339,389	352,061
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми (Приложение № 29 и № 34)	244,445	273,952
Други заеми и задължения (Приложение № 32, № 33, № 35, № 36 и № 39)	94,944	78,109

Валутен риск

Дружествата от Групата извършват своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти и поради това те са изложени на валутен риск.

Групата чрез дружествата в Беларус и Украйна осъществява стопански операции в тези страни и съответно има съществени експозиции в беларуски рубли и украински гривни. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на тези валути спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви, и относно нетните инвестиции в чуждестранни дружества. Останалите дружествата в чужбина реализират продажбите си предимно на местните пазари, което води до валутен риск и спрямо техните валути - сръбски динар, полска злота, литовски лит, щатски долар, английски паунд и казахстанско тенге.

Повечето от операциите на дружествата от Групата обичайно са деноминирани в български лева, като българския лев е фиксирани към евро, което редуцира потенциалната валутна волатилност за тези дружества от Групата.

За контролиране на валутния риск има въведена система в цялата Група на планиране на доставките от внос, за продажбите в чуждестранна валута, както и процедури за ежедневно наблюдение на движенията във валутния курс на щатския долар и контрол върху предстоящи плащания. Експозициите на почти всички дъщерни дружества в България към валутен риск е

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

незначителна, тъй като почти всички продажби са реализирани на местния пазар в български лева. Вносът на стоки е основно осъществен в евро. Заемите, когато са деноминирани в чуждестранна валута, са отпуснати основно в евро.

Активите и пасивите на Групата, деноминирани в български левове, представени по различните чуждестранни валути, са както следва:

	<i>в BGN</i>	<i>в EUR</i>	<i>в BYR</i>	<i>в UAH</i>	<i>в USD</i>	<i>в друга валута</i>	<i>Общо</i>
<i>31.12.2015 г.</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	5,529	1,553	-	-	342	-	7,424
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата	314	-	-	-	-	-	314
Кредити и вземания, в т.ч.:	185,120	66,247	11,759	7,471	6,214	8,180	284,991
<i>Вземания и заеми</i>	<i>170,093</i>	<i>64,738</i>	<i>10,753</i>	<i>5,784</i>	<i>4,805</i>	<i>5,704</i>	<i>261,877</i>
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	<i>15,027</i>	<i>1,509</i>	<i>1,006</i>	<i>1,687</i>	<i>1,409</i>	<i>2,476</i>	<i>23,114</i>
Общо финансови активи	190,963	67,800	11,759	7,471	6,556	8,180	292,729
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	67,933	167,293	9,148	-	-	71	244,445
Други заеми и задължения	27,673	40,227	20,945	272	4,024	1,803	94,944
Общо финансови пасиви	95,606	207,520	30,093	272	4,024	1,874	339,389
<i>31.12.2014 г.</i>	<i>в BGN '000</i>	<i>в EUR '000</i>	<i>в BYR '000</i>	<i>в UAH '000</i>	<i>в USD '000</i>	<i>в друга валута '000</i>	<i>Общо BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	4,745	1,256	2	-	960	5	6,968
Кредити и вземания, в т.ч.:	178,768	81,115	12,596	4,624	2,265	5,200	284,568
<i>Вземания и заеми</i>	<i>163,111</i>	<i>78,645</i>	<i>11,316</i>	<i>2,004</i>	<i>1,430</i>	<i>2,763</i>	<i>259,269</i>
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	<i>15,657</i>	<i>2,470</i>	<i>1,280</i>	<i>2,620</i>	<i>835</i>	<i>2,437</i>	<i>25,299</i>
Общо финансови активи	183,513	82,371	12,598	4,624	3,225	5,205	291,536
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	97,229	173,322	2,064	-	55	1,282	273,952
Други заеми и задължения	21,867	40,037	7,194	481	3,633	4,897	78,109
Общо финансови пасиви	119,096	213,359	9,258	481	3,688	6,179	352,061

Анализ на валутната чувствителност

Валутната чувствителност на експозициите на Групата е основно свързана с украинската гривна и беларуската рубла. Спрямо останалите валути, в които оперира Групата или в които функционират определени дружества от Групата – сръбски динар, полска злота, щатски долар и казахстанско тенге, валутният риск на Групата е лимитиран, тъй като техните експозиции в тези валути са относително малки и по-лесно регулируеми от страна на ръководствата на съответните дъщерни дружества.

Ефектът от валутната чувствителност при 10 % увеличение/намаление на текущите обменни курсове на българския лев спрямо беларуската рубла, украинската гривна, щатския долар и общо спрямо другите валутни експозиции на база структурата на валутните активи и пасиви към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини е измерен и представен като влияние върху консолидирания финансов резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал, принадлежащ на Групата.

	2015			2014		
	BYR	UAH	USD	BYR	UAH	USD
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансов резултат	(1,650)	648	214	301	373	(334)
Неразпределена печалба	(1,650)	648	214	301	373	(334)

При увеличение с 10 % на курса на беларуската рубла спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) за 2015 г. би бил увеличение с 1,650 х.лв. (7.3%), а за 2014 г. би бил увеличение с 301 х.лв. (1.5%). Същият стойностен ефект би имало и върху собствения капитал, принадлежащ на Групата – чрез компонент „неразпределена печалба”. Групата прави анализ на валутната експозиция в тази валута и предприема съвременни мерки за намаляването на ефектите ѝ върху резултатите за групата.

При увеличение с 10 % (2014 г.: 10%) на курса на украинската гривна спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) за 2015 г. би бил увеличение с 648 х.лв. (2.9%), а за 2014 г.– би бил увеличение с 373 х.лв. (1.9%). Същият стойностен ефект би имало и върху собствения капитал, принадлежащ на Групата – чрез компонент „неразпределена печалба”.

При увеличение с 10 % (2014 г.: 10%) на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) за 2015 г. би бил увеличение с 214 х.лв. (0.9%), а за 2014 г.– би бил намаление с 334 х.лв. (1.4%). Същият стойностен ефект би имало и върху собствения капитал, принадлежащ на Групата – чрез компонент „неразпределена печалба”.

При намаление с 10%, респективно на курса на украинската гривна, беларуската рубла и щатския долар спрямо българския лев, крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по – горе резултат при увеличението.

В други валути са включени основно: 2,930 х.лв. в полски злоти нетни финансови активи, 2,530 х.лв. в сръбски динари нетни финансови активи (за 2014 г.: 1,294 х.лв. в полски злоти нетни финансови активи, 1,870 х.лв. в сръбски динари нетни финансови активи).

Влиянието на останалите валути (извън украинската гривна, беларуската рубла, щатския долар и евро за 2015 г.) при 10% увеличение на курсовете им спрямо българския лев върху печалбата на Групата (след облагане) е:

	2015		2014	
	PLN BGN '000	RSD	PLN BGN '000	RSD
Финансов резултат	237	215	105	106
Неразпределена печалба	237	215	105	106

При намаление с 10%, респективно на курса на полската злота и сръбския динар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по – горе резултат при увеличението.

Ефектът върху собствения капитал е на същата стойност и в посока намаление и рефлектира в компонента „неразпределена печалба”.

Ръководството на Групата е на мнение, че посоченият по-горе анализ на валутната чувствителност на база балансова структура на валутните активи и пасиви отразява обичайната валутна чувствителност на Групата през годината.

Ценови риск

Дружествата от Групата са изложени на ценови риск за материални запаси от три основни фактора:

а) евентуално нарастване на доставните цени на суровините, материалите, доколкото значителна част от използваните суровини са от внос и заемат съществен дял от разходите за производство;

б) евентуално нарастване на доставните цени на стоките; и

в) нарастващата конкуренция на българския фармацевтичен пазар, намираща отражение и в цените на лекарствата.

За минимизиране на това влияние ръководството на Групата прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи изгодни търговски условия, разширяване на номенклатурата чрез разработване на нови за пазара генерични продукти и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика. Ценовата политика е функция от три основни фактора - структура на разходите, цени на конкуренти и покупателна възможност на потребителите.

Групата е изложена на значителен ценови риск и по отношение на притежаваните от нея акции, класифицирани като инвестиции на разположение и за продажба, най-вече чрез дружеството-майка. За целта неговото ръководство следи и анализира всички промени на пазара на ценни книжа, както и използва консултантските услуги на един от най-авторитетните в страната инвестиционни посредници. Допълнително, към настоящия етап, ръководството е взело решение за редуциране на операциите на фондовите пазари, задържане на закупените акции в по-дългосрочен хоризонт при текущо наблюдение на докладваните от съответния емитент финансови и бизнес показатели, както и развитието на дейността в условията на криза.

Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на Групата няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

В своята търговска практика Групата е прилагала различни схеми на дистрибуция, докато постигне сегашния ефективен подход, съобразен с пазарната обстановка на работа, с разнообразните начини на плащане, както и с включването на търговски работи.

Групата работи с контрагенти с история на взаимоотношенията на основните си пазари, като си партнира с голям брой български и чуждестранни лицензирани търговци на лекарства.

Работата с държавните болнични заведения също изисква политика на отложени плащания. Налице е концентрация на значителен кредитен риск в този тип контрагенти, които формират 44% от търговските вземания на Групата (31.12.2014 г.: 48%). Той се минимизира чрез въведени процедури за подбор и текущо наблюдение върху ликвидността и финансовия стабилитет на тези търговски партньори. При просрочване на вземанията от тези контрагенти Групата е определила срок от 30 дни, след който започва действия по събиране на вземанията. За *клиенти - болнични заведения* започва начисляване на лихви за забава при просрочие от 30 дни спрямо датата, на която изтича кредитния период и при положение, че просрочието не бъдат погасени, след още 30 дни прави среща с ръководството с цел подписване на спогодба за разсрочване, а при неспазване на спогодбата се пристъпва към завеждане на дело. За *клиенти-аптеки* при просрочие от 5 дни спрямо датата, на която изтича кредитният период се спират последващите продажби към тях на отложено плащане, а ако просрочието не бъдат погасени до 45-тия ден, се спират всички продажби и се водят преговори за сключване на спогодба и при неспазване на спогодбата се пристъпва към завеждане на дело.

Отсрочени плащания (продажби на кредит) за други контрагенти се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с Групата, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на договорените кредитни условия.

Кредитната политика на Групата предвижда всеки нов клиент да се проучва за кредитоспособност преди да се предложат стандартните условия на доставка и плащане.

Анализът, който извършва Групата, включва, но не се ограничава с посещение на обекта на клиента, а също и събиране на информация за месечните обороти, както и се изисква в някои от случаите издаване на запис на заповед в полза на дружество от Групата в размер на 130% - 135% от отпуснатия кредит. Тези лимити се преглеждат на месечна база. Клиенти, които не могат да покрият критериите за кредитоспособност, могат да извършват покупки срещу заплащане в брой.

Към 31.12.2015 г. Групата има концентрация в търговски вземания от един контрагент, превишаваща 10 % от общата сума на търговските вземания, представена в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Концентрацията на първите пет клиента в търговските вземания на Групата е както следва:

	31.12.2015		31.12.2014	
	<i>BGN'000</i>	<i>% кредитна експозиция спрямо общата сума на търговските вземания</i>	<i>BGN'000</i>	<i>% кредитна експозиция спрямо общата сума на търговските вземания</i>
Клиент 1	20,638	10%	19,637	7%
Клиент 2	16,786	8%	16,595	7%
Клиент 3	12,740	6%	15,083	6%
Клиент 4	6,675	3%	5,156	4%
Клиент 5	6,010	3%	4,446	3%

Събираемостта на вземанията се контролира директно от изпълнителния, финансовия и търговския директор на дружеството-майка и респективно от ръководствата на дъщерните дружества. Отговорността им е оперативно да контролират и регулират вземанията съобразно обективните дадености на пазара и потребностите на Групата. Групата има разработена политика и процедури за оценка на кредитоспособността на своите контрагенти и определяне на кредитен рейтинг и кредитни лимити по група клиенти. Ръководството на Групата текущо наблюдава и регулира, формиращата се концентрация на вземания по клиенти и контрагенти общо за Групата.

Паричните средства в Групата и разплащателните операции са съсредоточени основно в различни първокласни банки. При разпределението на паричните потоци между тях ръководството на дружеството-майка и на дъщерните предприятия се съобразяват с редица фактори, между които размерите на капитала, сигурността, ликвидността, кредитния потенциал и рейтинг на банката и др.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Групата да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

Групата генерира и поддържа значителен обем на ликвидни средства. Вътрешен източник на ликвидни средства за Групата е основната стопанска дейност на дружествата от нея, генерираща достатъчни оперативни потоци. Външни източници на финансиране са банките и други постоянни партньори. С цел изолиране евентуалния общ ликвиден риск, Групата работи със система от алтернативни механизми за действие и прогнози, крайният ефект от което е поддържането на добра ликвидност, респективно способност за финансиране на стопанската си дейност. Това се допълва от текущо наблюдение на матуритетите на активите и пасивите, контрол върху изходящите парични потоци и осигуряване на текущо им балансиране спрямо входящите, вкл. предоговаряне на падежите и оптимизиране структурата на дълговете, увеличаване и вътрешно реструктуриране на собствено генерирани средства и тяхното инвестиране.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни пасиви на Групата, класифицирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на консолидирания отчет. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

31 декември 2015 г.	до 1 м	от 1	от 3	от 6	от 1	от 2	над 5 г	Общо
	BGN '000	до 3 м	до 6 м	до 12 м	до 2 г	до 5 г	BGN '000	BGN '000
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	27,768	20,866	31,504	131,994	13,479	24,367	2,409	252,387
Други заеми и задължения	40,430	42,271	9,786	1,415	622	1,180	-	95,704
Общо пасиви	68,198	63,137	41,290	133,409	14,101	25,547	2,409	348,091
<hr/>								
31 декември 2014 г.	до 1 м	от 1	от 3	от 6	от 1	от 2	над 5 г	Общо
	BGN'000	до 3 м	до 6 м	до 12 м	до 2 г	до 5 г	BGN'000	BGN'000
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	22,568	10,735	41,326	156,166	17,254	25,662	9,848	283,559
Други заеми и задължения	31,846	29,380	895	1,544	4,448	118	10,214	78,445
Общо пасиви	54,414	40,115	42,221	157,710	21,702	25,780	20,062	362,004

Риск на лихвоносни парични потоци

В структурата на активите на Групата лихвоносните активи са: парични средства, банкови депозити и предоставени заеми, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства от Групата под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на Групата в зависимост от лихвен риск. Покриването на този риск се постига по два начина:

а) оптимизиране на източниците и структурата на кредитни ресурси за постигане на относително по-ниска цена на привлечените средства; и

б) комбинирана структура на самите лихвени проценти по кредитите, която съдържа два компонента – постоянен и променлив, съотношението между които, а и абсолютната им стойност се поддържат в благоприятен размер за дружествата от Групата. Постоянната компонента е с относително ниска абсолютна стойност и достатъчно голям относителен дял в общия лихвен процент. Това обстоятелство премахва вероятността от значителна промяна в лихвените равнища при евентуална актуализация на променливата компонента. Така се минимизира и вероятността от промяна в неблагоприятна посока на паричните потоци.

Ръководствата на дружествата от Групата, заедно с това на дружеството-майка, текущо наблюдават и анализират експозицията на съответното дружество спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции и алтернативно финансиране. На база на тези сценарии се измерва ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове или проценти. За всяка симулация, едно и също предположение за промяна на лихвения процент се прилага за всички основни валути. Изчисленията се правят за значителните лихвоносни позиции.

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

	<i>безлихвени</i>	<i>с плаващ лихвен %</i>	<i>с фиксиран лихвен %</i>	<i>Общо</i>
<i>Лихвен анализ</i>				
<i>31 декември 2015 г.</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	7,424	-	-	7,424
Кредити и вземания, в т.ч.:	201,117	7,568	76,620	285,305
<i>Вземания и заеми</i>	<i>191,267</i>	<i>15</i>	<i>70,909</i>	<i>262,191</i>
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	<i>9,850</i>	<i>7,553</i>	<i>5,711</i>	<i>23,114</i>
Общо финансови активи	208,541	7,568	76,620	292,729
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	988	233,288	10,169	244,445
Други заеми и задължения	91,716	2,729	499	94,944
Общо финансови пасиви	92,704	236,017	10,668	339,389
	<i>безлихвени</i>	<i>с плаващ лихвен %</i>	<i>с фиксиран лихвен %</i>	<i>Общо</i>
<i>Лихвен анализ</i>				
<i>31 декември 2014 г.</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	6,968	-	-	6,968
Кредити и вземания, в т.ч.:	182,612	12,957	88,999	284,568
<i>Вземания и заеми</i>	<i>179,869</i>	<i>15</i>	<i>79,385</i>	<i>259,269</i>
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	<i>2,743</i>	<i>12,942</i>	<i>9,614</i>	<i>25,299</i>
Общо финансови активи	189,580	12,957	88,999	291,536
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	3,331	270,468	153	273,952
Други заеми и задължения	75,054	2,610	445	78,109
Общо финансови пасиви	78,385	273,078	598	352,061

Таблицата по-долу показва чувствителността на Групата при възможни промени с 0,5% в лихвения процент на база структурата на активите и пасивите към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Ефектът е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и респективно върху собствения капитал.

Увеличение/намаление на лихвения процент

Ефект върху финансовия резултат и собствения капитал след облагане печалба/(загуба)

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Увеличение	(1,114)	(1,246)
Намаление	1,114	1,246

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Групата цели да създаде и поддържа възможности тя да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в нейния бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала. Аналогичен подход се прилага и на ниво индивидуално дружество от Групата по отношение на неговата капиталова структура и финансиране.

Групата текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства (краткосрочни и дългосрочни) така, както са посочени в консолидирания отчет за финансовото състояние и паричните средства и паричните еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал (вкл. неконтролиращото участие) и нетния дългов капитал.

Характерното и за двата представени периода е, че Групата финансира дейността си както от собствените си генерирани печалби, така и като поддържа определено ниво на търговски и други краткосрочни задължения и заеми (банкови, търговски). През 2015 г. стратегията на ръководството на дружеството - майка е да се поддържа съотношение в рамките на 35-45 % на ниво „група” (2014 г.: 35-45%). В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структура на капитала към 31 декември:

	<i>2015</i> <i>BGN'000</i>	<i>2014</i> <i>BGN'000</i>
Общо дългов капитал, в т.ч:	247,470	276,997
<i>Заеми от банки</i>	244,445	273,952
<i>Заеми и задължения по финансов лизинг</i>	3,025	3,045
Намален с: паричните средства и паричните еквиваленти	(23,114)	(25,299)
Нетен дългов капитал	224,356	251,698
Общо собствен капитал, принадлежащ на групата	457,638	431,637
Общо капитал, принадлежащ на групата	681,994	683,335
Съотношение на задлъжнялост	0.33	0.37

Показаните задължения в таблицата по-горе са оповестени в *Приложения № 28, № 29, № 32 и № 34.*

Справедливи стойности

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и банковите депозити, Групата очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респективно погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голяма част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в консолидирания отчет за финансово състояние на база пазарна стойност (предоставени банкови депозити, инвестиции в ценни книжа, кредити с променлив лихвен процент) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

Изключение от това правило са част от инвестициите в други дружества като малцинствено участие, за които няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин на тяхната справедлива стойност, поради което те са представени по цена на придобиване (себестойност).

Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар, със стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени.

Ръководството на дружеството-майка счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансово състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

43. ПРИДОБИВАНИЯ И УВЕЛИЧЕНИЯ НА УЧАСТИЯ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

43.1. Придобиване на дъщерни дружества

През 2015 г. Групата, чрез Софарма Трейдинг АД, е учредила следните дружества чрез вноска за 100% дялово участие в капитала на дружествата.

	дата на придобиване	ефективен % участие	стойност на вноската в капитала <i>BGN '000</i>
<i>Чрез Софарма Трейдинг АД</i>			
Софармаси ЕООД	19.01.2015	72.13%	2,105
Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград	05.06.2015	72.13%	579*
<i>Чрез Софармаси ЕООД</i>			
Софармаси 2 ЕООД	05.06.2015	72.13%	355
Софармаси 3 ЕООД	02.12.2015	72.13%	350

*400 х.лв са преведен, но регистриран през 2016 г. капитал.

През 2015 г. Групата е придобила следните нови дъщерни дружества:

	дата на придобиване	ефективен % участие	придобити нетни активи по справедлива стойност <i>BGN '000</i>
Медика АД, в т.ч. Медика Здраве ЕООД	26.10.2015	66.72%	32,216
<i>Чрез Софарма Трейдинг АД</i>			
Фарма Онлайн ЕООД	03.12.2015	72.13%	541
<i>Чрез Бриз ООД</i>			
ООО Данафарм	28.02.2015	48.14%	596
ООО Галенафарм	28.02.2015	48.14%	1,366
ОДО Меджел	28.02.2015	48.14%	580
ОДО Аленфарм-плюс	30.06.2015	48.14%	3,631
ООО Фарматея	30.11.2015	33.73%	757

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

През 2014 г. дружеството-майка е учредило ТОО Софарма Казахстан чрез вноски за дялово участие в размер на 502 х.лв. за 100% от дяловете в капитала на дружеството. Също така към 31.12.2014 г. Софарма трейдинг АД е превело аванс в размер на 7 х.лв. за учредяването на дъщерно дружество Софармаци ЕООД, като регистрацията е вписана през февруари 2015 г.

Предметът на дейност на придобитите дъщерни дружества е оповестен в *Приложение № 1*.

Балансовите и справедливите стойности на нетните активи при придобиване на новите дъщерни дружества (*Приложение № 2.3.2*) са представени по-долу:

През 2015 година:

	<i>справедлива стойност BGN'000</i>	<i>балансова стойност BGN'000</i>
Имоти, машини и съоръжения (<i>Приложение № 16</i>)	17,461	16,703
Нематериални активи (<i>Приложение № 17</i>)	11,929	448
Материални запаси	8,711	8,711
Други вземания и активи	11,700	11,700
Парични средства и парични еквиваленти	1,695	1,695
Заеми	(5,319)	(5,318)
Търговски задължения	(2,258)	(2,258)
Други текущи задължения	(4,232)	(2,412)
Общо нетни активи	39,687	29,269

	<i>Общо нетни активи по:</i>		<i>Неконтро- лиращо участие %</i>	<i>Дял на неконтролиращо участие</i>		<i>Придобити нетни активи от Групата</i>	
	<i>справедлива стойност BGN'000</i>	<i>балансова стойност BGN'000</i>		<i>справедлива стойност BGN'000</i>	<i>балансова стойност BGN'000</i>	<i>справедлива стойност BGN'000</i>	<i>балансова стойност BGN'000</i>
Медика АД, в т.ч.							
Медика Здраве ЕООД	32,216	28,402	33%	10,631	9,373	21,585	19,029
Фарма Онлайн ЕООД	541	2	28%	151	1	390	1
ООО Данафарм ООО	596	39	52%	309	20	287	19
Галенафарм ОДО	1,366	134	52%	708	69	658	65
Меджел ОДО	580	69	52%	301	36	279	33
Аленфарм- плюс ООО	3,631	547	52%	1,883	284	1,748	263
Фарматея	757	76	66%	502	50	255	26
	39,687	29,269		14,485	9,833	25,202	19,436

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

Цената на инвестицията при придобиването на дъщерните дружества и възникналата репутацията към датите на операцията по придобиване на контрол от самото дружество-майка са следните:

През 2015 година:

Групата, чрез Софарма Трейдинг АД, в внесла дял от капитала на Софарма ЕООД – 2,105 х.лв., Софармаси 2 ЕООД – 355 х.лв., Софармаси 3 ЕООД – 350 х.лв., Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград – 579 х.лв.

Също така, Групата има и следните покупки на дъщерни дружества:

Цена на придобиване	Медика АД, в т.ч. Медика Здраве ЕООД	Фарма Онлайн ЕООД	ООО Данафарм	ООО Галенафарм	ОДО Меджел	ОДО Аленфарм-плюс	ООО Фарматея	Общо
	България	България	Беларус	Беларус	Беларус	Беларус	Беларус	
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	
Трансфер от асоциирани дружества	7,672	-	-	-	-	-	-	7,672
Трансфер от инвестиции на разположение и за продажба	-	-	39	86	31	207	-	363
Участия до датата на придобиване на контрол	4,545	-	-	-	-	1,545	-	6,090
Оценка до справедлива стойност на предишните участия до датата на придобиване на контрол	(884)	-	21	51	27	(344)	-	(1,129)
Платени суми в текущ период	10,839	420	726	1,608	592	2,396	755	17,336
Условно плащане	-	180	-	-	-	-	-	180
Дял на неконтролиращо участие в инвестицията при индиректно придобиване	-	-	(351)	(779)	(290)	(2,040)	(256)	(3,716)
Общо цена на придобиване	22,172	600	435	966	360	1,764	499	26,796
Справедлива стойност на придобитите нетни активи	(21,495)	(541)	(287)	(658)	(279)	(1,748)	(255)	(25,263)
Репутация	677	59	148	308	81	16	244	1,533

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

През 2014 г. е внесен дял от капитала на ТОО Софарма Казахстан в размер на 502 х.лв.

Изходящите парични потоци от придобиване на контрол са както следва:

През 2015 година:

Парични потоци при придобиване на контрол	Медика АД, в т.ч. Медика Здраве ЕООД	Фарма Онлайн ЕООД	ООО Данафарм	ООО Галенафарм	ОДО Меджел	ОДО Аленфарм-плюс	ООО Фарматея	Общо
	България	България	Беларус	Беларус	Беларус	Беларус	Беларус	
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	
Платена с парични средства	10,839	420	726	1,608	592	2,396	755	17,336
Парични средства и парични еквиваленти в придобитите дружества	(1,543)	(28)	(4)	(35)	(12)	(58)	(52)	(1,732)
Изходящ паричен поток при придобиване на контрол, нетно	9,296	392	722	1,573	580	2,338	703	15,604

43.2 Увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)

Групата е извършила следните операции по покупка на допълнителни дялове от неконтролиращото участие:

През 2015 г. Групата придобива следните дялове:

През 2015 г.

Увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	дата на сделка	ефективен % промяна участие	придобити нетни активи BGN '000
Момина крепост АД	31.10.2015 г.	39.45%	1,883
Софарма Трейдинг АД	28.02.2015 г.	0.30%	193
Фармалогистика АД	31.12.2015 г.	1.83%	79
ООО Фармацевт плюс	02.10.2015 г.	9.25%	65
ОДОАлеан	16.04.2015 г.	17.86%	37
Унифарм АД	31.12.2015 г.	0.14%	32
ОДО Вестфарм	23.03.2015 г.	3.31%	24
Фитопалаузово АД	31.12.2015 г.	47.51%	13
ОДО БелАгроМед	13.03.2015 г.	3.31%	9
СООО Бризфарм	31.12.2015 г.	0.39%	1
			2,336

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

През 2014 година:

Увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	дата на сделка	ефективен % промяна участие	придобити нетни активи
			BGN '000
СИА Бриз	31.12.2014 г.	12.99%	3,130
ООО НПК Биотест	31.12.2014 г.	16.00%	368
ОДО Вестфарм	31.12.2014 г.	16.47%	171
ООО Фармацевт плюс	31.12.2014 г.	6.63%	69
ООО Табина	31.12.2014 г.	11.56%	66
ОДО БелАгроМед	31.12.2014 г.	16.66%	63
СООО Бризфарм	31.12.2014 г.	7.66%	45
ОДО Алеан	31.12.2014 г.	9.22%	38
УАБ ТБС Фарма	31.12.2014 г.	6.62%	3
Момина крепост АД	31.12.2014 г.	0.04%	2
СООО Брититрейд	31.12.2014 г.	12.80%	(29)
			3,926

Цената на придобиване на закупените допълнителни дялове през 2015 година, ефектите и изходящите парични потоци по тези операции, са както следва:

Увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	Общо
	BGN'000
Цена на придобиване	
Платена с парични средства	2,940
Индиレクトно придобито	827
Дял на неконтролиращо участие при индиレクトно придобиване	(233)
Обща цена на придобиване	3,534
Справедлива стойност на придобитите нетни активи	(2,336)
Ефекти, поети от Групата за сметка на груповия резерв – „натрупана печалба”	1,198
Изходящ паричен поток при увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	2,940

Цената на придобиване на закупените допълнителни дялове през 2014 година, ефектите и изходящите парични потоци по тези операции, са както следва:

Увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	Общо
	BGN'000
Цена на придобиване	
Платена с емисия на капитал	(13,887)
Платена с парични средства	(426)
Индиレクトно придобито чрез инвестиция в дъщерно дружество	(1,629)
Дял на неконтролиращо участие при индиレクトно придобиване	260
Обща цена на придобиване	(15,682)
Справедлива стойност на придобитите нетни активи	12,580
Ефекти, поети от Групата за сметка на груповия резерв – „натрупана печалба”	(3,102)
Изходящ паричен поток при увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	(426)

44. ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ДЪЩЕРНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА И НАМАЛЕНИЯ НА УЧАСТИЯТА В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

44.1. Пълно освобождаване от дъщерни и съвместни дружества

През 2015 г. Групата е отчетла освобождаване на участието си в следните дъщерни дружества:

Дружество	Дата на продажба	Ефективен % участие освободен	Ефективен % участие задържан
Екстаб Корпорейшън, САЩ	14.05.2015 г.	75.00%	5.00%
Екстаб Фарма Лимитид, Великобритания	14.05.2015 г.	75.00%	5.00%

През 2014 г. Групата е отчетла освобождаване на участието си в следното дъщерно дружество:

Дружество	Дата на продажба	Ефективен % участие
ЗАО Интерфарм	31.12.2014 г.	36.96%

Нетните активи на освободеното дружество са представени както следва:

Освобождаване със загуба на контрол	31.12.2015	31.12.2014
Дата на освобождаване от участие	BGN'000	BGN'000
Имоти, машини и съоръжения (Приложение № 16)	-	71
Нематериални активи (Приложение № 17)	-	522
Материални запаси	-	807
Други вземания и активи	96	60
Парични средства и парични еквиваленти	10	25
Пасиви по отсрочени данъци		(104)
Търговски задължения	(21)	(228)
Други задължения и пасиви	(571)	(102)
Нетни активи	(486)	1,051

Финансовият резултат от освобождаването на дъщерното дружество е както следва:

	2015 <i>BGN'000</i>	2014 <i>BGN'000</i>
Получени парични средства	3,285	395
Вземане	3,258	-
Справедлива стойност на задържаното участие	290	1,765
	6,833	2,160
Намалено с:		
Отписани нетни активи	486	(1,051)
Репутация	-	(12)
Дял на неконтролиращото участие	(97)	464
Печалба от освобождаване на дъщерно дружество	7,222	1,561
Нетни парични потоци от освобождаване на дъщерно дружество	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Получени парични средства	3,285	395
Намалено с:		
Парични средства	(10)	(25)
Нетни парични потоци от освобождаване на дъщерно дружество	3,275	370

44.2 Намаление на участия (продажби на неконтролиращо участие)

През 2015 година:

Намаления на участия (продажби на неконтролиращо участие)	дата на сделка	ефективен % промяна участие	продадени нетни активи <i>BGN '000</i>
Софарма Трейдинг АД	31.12.2015 г.	0.06%	(39)
СООО Брититрейд	31.12.2015 г.	13.23%	650
			611

Намаления на участия (продажби на неконтролиращо участие)

	Общо <i>BGN'000</i>
Приходи от частично освобождаване на дялове от дъщерни дружества за Групата <i>в т.ч. авансово преведена сума в предходен период</i>	489 325
Балансова стойност на нетните активи към дата на частичното освобождаване на дялове от дъщерни дружества	611
Входящ паричен поток от частично освобождаване на дялове от дъщерни дружества	114

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

През 2014 година:

Намаления на участия (продажби на неконтролиращо участие)	дата на сделка	% промяна участие	продадени нетни активи <i>BGN '000</i>
Софарма Трейдинг АД	31.12.2014 г.	-4.03%	(2,523)
Софарма Билдингс АДСИЦ	31.12.2014 г.	-2.14%	(31)
Унифарм АД	31.12.2014 г.	-0.09%	(22)
			(2,576)

**Намаления на участия
(продажби на неконтролиращо участие)**

	Общо BGN'000
Приходи от частично освобождаване на дялове от дъщерни дружества за Групата	5,045
Балансова стойност на нетните активи към дата на частичното освобождаване на дялове от дъщерни дружества	(2,576)
Ефекти, поети от неконтролиращото участие за сметка на груповия резерв – „неразпределена печалба”	2,469
Получен аванс за частично освобождаване на дялове от дъщерно дружество за Групата	540
Входящ паричен поток от частично освобождаване на дялове от дъщерни дружества	5,585

45. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

<i>Свързани лица</i>	<i>Вид на свързаност</i>	<i>Период на свързаност</i>	
Телекомплект Инвест АД	Дружество - основен акционер	2015 г.	2014 г.
Донев Инвестмънтс АД	Дружество - основен акционер	2015 г.	2014 г.
Софарма Имоти АДСИЦ	Дружество свързано чрез основен акционер	2015 г.	-
Софарма Имоти АДСИЦ	Дружество под общ индиректен контрол	-	2014 г.
Софпринт груп АД	Дружество свързано чрез основен акционер	2015 г.	-
Софпринт груп АД	Дружество под общ индиректен контрол	-	2014 г.
Елфарма АД	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал	2015 г.	-
Елфарма АД	Дружество под общ индиректен контрол	-	2014 г.
Телсо АД	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал	2015 г.	2014 г.
Телекомплект АД	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал	2015 г.	2014 г.
ДОХ група	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал	2015 г.	2014 г.

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

Сделките със свързани лица са както следва:

<i>Доставки от свързани лица:</i>	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
<i>Доставки на материални запаси от:</i>		
Дружества свързани чрез основен акционер	8,577	-
Асоциирани дружества	567	-
Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	373	294
Дружества под общ индиректен контрол	-	10,472
	9,517	10,766
<i>Доставки на услуги от:</i>		
Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	3,349	4,275
Дружества свързани чрез основен акционер	2,619	-
Дружества основни акционери	227	250
Дружества под общ индиректен контрол	1	2,842
	6,196	7,367
<i>Доставка на дълготрайни материални активи от:</i>		
Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	20	435
	20	435
<i>Доставки за придобиване на дълготрайни активи:</i>		
Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	7,000	3,099
	7,000	3,099
	22,733	21,670
<i>Продажби на свързани лица</i>		
	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
<i>Продажби на материални запаси за:</i>		
Асоциирани дружества	7,431	-
Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	6,601	4,897
Съвместни дружества	2,986	2,762
Дружества свързани чрез основен акционер	783	-
Дружества под общ индиректен контрол	-	1,847
	17,801	9,506

Продажби на услуги за:

Дружества, свързани чрез ключов управленски персонал	404	322
Дружества под общ индиректен контрол	133	90
Дружества свързани чрез основен акционер	42	-
Асоциирани дружества	21	14
	600	426

Други продажби за:

Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	2	67
	2	67

Лихви по предоставени заеми:

Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	2,603	2,239
Дружества под общ индиректен контрол	-	336
	2,603	2,575
	21,006	12,574

Разчетите със свързани предприятия са оповестени в *Приложения № 21, № 25, № 39.*

Съставът на ключовия управленски персонал на Групата включва оповестения в Приложение № 1 изпълнителен директор и членове на Съвета на директорите на дружеството-майка. Допълнително към него са включени и изпълнителните директори, членовете на Съвета на директорите и управителите на дъщерните дружества от Групата.

Възнагражденията и другите доходи на ключовия управленски персонал са в размер на 4,771 х.лв. (2014 г.: 4,508 х.лв.), и са.:

- текущи възнаграждения – 4,300 х.лв. (2014 г.: 4,195 х.лв.);
- тантиеми – 471 х.лв. (2014 г.: 313 х.лв.).

46. ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Таблицата по-долу представя групирането на дъщерните дружества според наличието или не на неконтролиращо участие (НКУ):

	31.12.2015	31.12.2014
	брой	брой
Дъщерни дружества, изцяло притежавани от Групата	4	5
Дъщерни дружества със съществено неконтролиращо участие за Групата	10	9
Дъщерни дружества с несъществено неконтролиращо участие за Групата	23	14
	37	28

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

Таблицата по-долу представя информация за дела, които съществените неконтролиращи участия имат в дейността на Групата:

<i>Държава и дъщерното дружество</i>	<i>Дял на НКУ в собствеността/Дял на правата на глас, държани от НКУ(ако е различен от дела на държаното участие в собствеността)</i>		<i>Печалба/ (загуба), разпределена за НКУ</i>		<i>НКУ към 31 декември</i>	
	31.12.2015	31.12.2014	2015	2014	31.12.2015	31.12.2014
	%	%	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
<i>България</i>						
Софарма Трейдинг АД	27.87	28.11	3,190	2,991	18,132	17,598
Унифарм АД	47.94	48.22	193	416	11,384	11,955
Медика АД	33.28	-	97	-	10,793	-
Фармалогистика АД	21.63	23.46	(39)	(23)	935	1,053
Момина крепост АД	7.22	46.67	(12)	(50)	345	2,306
Българска роза Севтополис АД	-	50.01	-	469	-	12,633
			<u>3,429</u>	<u>3,803</u>	<u>41,589</u>	<u>45,545</u>
<i>Латвия</i>						
СИА Бриз	33.87	33.87	300	224	12,829	12,593
<i>Сърбия</i>						
Иванчич и синове Д.о.о.	49.00	49.00	1,384	1,052	5,280	4,775
<i>Беларус</i>						
ОДО Аленфарм-плюс	51.86	-	(328)	-	1,275	-
ООО НПК Биотест	53.71	53.71	(55)	20	830	1,235
СООО Брититрейд	48.09	34.86	(2,969)	408	(2,367)	197
			<u>(3,352)</u>	<u>428</u>	<u>(262)</u>	<u>1,432</u>
Несъществени НКУ			(812)	(711)	6,269	3,193
Общо			<u>949</u>	<u>4,796</u>	<u>65,705</u>	<u>67,538</u>

Таблицата по-долу представя обобщена финансова информация за дъщерните дружества, в които има съществени неконтролиращи дялови участия за Групата. Сумите в таблицата са преди елиминирането на вътрешногруповите разчети и операции и след направени корекции, отразяващи разлики в груповата счетоводна политика и счетоводната база, както и ефектите от оценките на активите и пасивите по справедлива стойност към датата на придобиване.

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

<i>Финансови показатели</i>	<i>Софарма Трейдинг АД</i>	<i>Унифарм АД</i>	<i>Медика АД</i>	<i>СИА Бриз</i>	<i>Иванчич и синове Д.о.о.</i>	<i>ОДО Аленфарм- плюс</i>	<i>Фармалогис тика АД</i>	<i>Момина крепост АД</i>	<i>ООО НПК Биотест</i>	<i>СООО Брититрейд</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
<i>Обобщен отчет за финансовото състояние към 31 декември 2015 г.</i>										
Текущи активи	225,514	8,739	15,043	33,367	7,389	4,043	346	2,427	1,502	21,521
Нетекущи активи	31,750	18,374	21,566	36,400	5,319	3,149	4,193	2,952	1,846	7,662
Текущи задължения	(187,988)	(1,528)	(2,370)	(31,197)	(1,788)	(128)	(25)	(303)	(1,751)	(34,082)
Нетекущи задължения	(4,227)	(1,839)	(1,809)	(692)	(145)	(4,605)	(193)	(303)	(51)	(23)
Собствен капитал, отнасящ се към:	65,049	23,746	32,430	37,878	10,775	2,459	4,321	4,773	1,546	(4,922)
<i>Притежателите на собствения капитал на дружеството - майка</i>	<i>46,917</i>	<i>12,362</i>	<i>21,637</i>	<i>25,049</i>	<i>5,495</i>	<i>1,184</i>	<i>3,386</i>	<i>4,428</i>	<i>716</i>	<i>(2,555)</i>
<i>Неконтролиращо участие</i>	<i>18,132</i>	<i>11,384</i>	<i>10,793</i>	<i>12,829</i>	<i>5,280</i>	<i>1,275</i>	<i>935</i>	<i>345</i>	<i>830</i>	<i>(2,367)</i>
<i>Обобщен отчет за всеобхватния доход за годината, завършваща на 31 декември 2015г.</i>										
Приходи	603,280	18,269	3,497	33,683	16,266	3,232	168	4,080	5,268	53,534
Нетна печалба за годината, отнасяща се към:	11,443	402	291	887	2,825	(633)	(182)	(161)	(102)	(6,173)
<i>Притежателите на собствения капитал на дружеството - майка</i>	<i>8,253</i>	<i>209</i>	<i>194</i>	<i>587</i>	<i>1,441</i>	<i>(305)</i>	<i>(143)</i>	<i>(149)</i>	<i>(47)</i>	<i>(3,204)</i>
<i>Неконтролиращо участие</i>	<i>3,190</i>	<i>193</i>	<i>97</i>	<i>300</i>	<i>1,384</i>	<i>(328)</i>	<i>(39)</i>	<i>(12)</i>	<i>(55)</i>	<i>(2,969)</i>
Общ всеобхватен доход за годината, отнасящ се към:	11,328	152	214	887	2,825	(633)	(169)	(168)	(102)	(6,173)
<i>Притежателите на собствения капитал на дружеството - майка</i>	<i>8,170</i>	<i>79</i>	<i>143</i>	<i>587</i>	<i>1,441</i>	<i>(305)</i>	<i>(132)</i>	<i>(156)</i>	<i>(47)</i>	<i>(3,204)</i>
<i>Неконтролиращо участие</i>	<i>3,158</i>	<i>73</i>	<i>71</i>	<i>300</i>	<i>1,384</i>	<i>(328)</i>	<i>(37)</i>	<i>(12)</i>	<i>(55)</i>	<i>(2,969)</i>
Дивиденди изплатени на неконтролиращите участия	(2,497)	(577)	-	(64)	(879)	-	-	-	-	-
<i>Обобщен отчет за паричните потоци за годината, завършваща на 31 декември 2015 г.</i>										
Нетни парични потоци от/(използвани в) оперативна дейност	22,462	2,412	1,050	1,240	2,600	59	(182)	328	646	4,928
Нетни парични потоци от/(използвани в) инвестиционната дейност	(6,729)	(1,164)	(445)	(1,410)	(313)	-	(3)	(18)	(663)	(9,246)
Нетни парични потоци от/(използвани във) финансовата дейност	(13,576)	(1,196)	155	239	(3,010)	-	-	(305)	(14)	4,273
Ефект от преизчисления на дъщерни дружества в чужбина и свръхинфлационни икономики	-	-	-	-	(12)	(15)	-	-	(19)	(29)
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти	2,157	52	760	68	(735)	44	(185)	5	(50)	(74)
<i>Обобщен отчет за паричните потоци за годината, завършваща на 31 декември 2014 г.</i>										
<i>Финансови показатели</i>	<i>Софарма Трейдинг АД</i>	<i>Унифарм АД</i>	<i>Медика АД</i>	<i>СИА Бриз</i>	<i>Иванчич и синове Д.о.о.</i>	<i>ОДО Аленфарм- плюс</i>	<i>Фармалогис тика АД</i>	<i>Момина крепост АД</i>	<i>ООО НПК Биотест</i>	<i>СООО Брититрейд</i>
Нетни парични потоци от/(използвани в) оперативна дейност	(4,951)	2,861	1,868	374	3,091	-	(14)	287	622	(1,016)
Нетни парични потоци от/(използвани в) инвестиционната дейност	(1,215)	(1,610)	(1,718)	(7,743)	(82)	-	(102)	(78)	(518)	15
Нетни парични потоци от/(използвани във) финансовата дейност	5,797	(975)	-	7,005	(1,572)	-	-	(207)	(133)	772
Ефект от преизчисления на дъщерни дружества в чужбина и свръхинфлационни икономики	-	-	-	2	(140)	-	-	-	(10)	22
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти	(369)	276	150	(362)	1,297	-	(116)	2	(40)	(207)

47. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

На 18.01.2016 г. на основание чл. 149 ал. 6 от Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) Софарма АД отправя търгово предложение за закупуване на всички акции на Медика АД от останалите акционери.

На 18.02.2016 г. Групата е реализирала покупка на 31,05% от дяловете от капитала на Медика АД, в резултат на което дялът ѝ се е увеличил на 97,77%.

На 19.01.2016 г. Софарма Трейдинг АД сключи договор за факторинг с регрес със Сосиете Женерал Факторинг ЕООД. Лимита по факторинга е 20 млн. лв. Чрез този договор дружеството освобождава обезпечения в размер на 23 469 960 лева, от които 11 734 980 лева залог върху стока и 11 734 980 лева залог на вземания.

На 21.01.2016 г. дружеството внася в Комисията за финансов надзор споразумение за прекратяване по взаимно съгласие на договора за преобразуване чрез вливане между Софарма АД и Момина крепост АД. Решението за прекратяването на процедурата е взето в интерес и на двете дружества и с цел запазване на добрите им пазарни позиции.

На 04.02.2016 г. Групата е реструктурирала собствеността си в дъщерното дружество ООО Фарматея, Беларус чрез продажба на дялове в размер на 49% от капитала му от СИА Бриз, Латвия на ООО Фармацевт плюс, Беларус. Няма промяна в статуса на дружеството за Групата.

На 16.02.2016 г. Групата, чрез своето дъщерно дружества СООО Брититрейд, е увеличила участието си в капитала на асоциираното дружество ООО Мобил Лайн до 80 %, в резултат на което последното придобива статут на дъщерно дружество.

На 24.02.2016 г. Групата е реализирала покупка на 10,25% от дяловете от капитала на СООО Бризфарм, Беларус (чрез СИА Бриз, Латвия), в резултат на което дялът ѝ се е увеличил на 46,19%.

С резолюция №60638/23.03.2016 г. на Министерството на правосъдието на Румъния "Медика Болканс" ЕООД, дъщерно дружество чрез Медика АД, е заличено от търговския регистър в Румъния, считано от 24.03.2016 г.